

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-0610-95-22

Druk nr 2938
Warszawa, 14 lipca 2022 r.

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi projekt ustawy

- o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw.

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Klimatu i Środowiska.

Z poważaniem

Mateusz Morawiecki

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 724) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Ustawa określa:

- 1) warunki i tryb lokalizowania, budowy i przebudowy elektrowni wiatrowych;
- 2) zasady i sposób konsultowania ze społecznością lokalną lokalizowania elektrowni wiatrowych;
- 3) zasady lokalizowania nowej zabudowy mieszkaniowej w sąsiedztwie elektrowni wiatrowych;
- 4) zasady lokalizowania, budowy i przebudowy sieci elektroenergetycznych najwyższych napięć w sąsiedztwie elektrowni wiatrowych;
- 5) zasady bezpiecznej eksploatacji elementów technicznych elektrowni wiatrowych.”;

2) po art. 1 dodaje się art. 1a w brzmieniu:

„Art. 1a. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej ustawie stosuje się przepisy ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2022 r. poz. 503 i ...), ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2021 r. poz. 2351 oraz z 2022 r. poz. 88 i ...) oraz ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029, 1260, 1261 i ...).”;

3) w art. 2 w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3–8 w brzmieniu:

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, ustawę z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorcze technicznym, ustawę z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, ustawę z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, ustawę z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii oraz ustawę z dnia 5 lipca 2018 r. o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących.

- „3) całkowita wysokość elektrowni wiatrowej – wysokość elektrowni wiatrowej mierzoną od poziomu gruntu do najwyższego punktu tej elektrowni przy maksymalnym wzniesieniu łopaty wirnika, wliczając w to część budowlaną, stanowiącą budowlę w rozumieniu przepisów prawa budowlanego, oraz urządzenia techniczne;
- 4) eksploatujący elektrownię wiatrową – podmiot, który ma siedzibę lub miejsce zamieszkania na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, prowadzący działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania energii elektrycznej w instalacji odnawialnego źródła energii wykorzystującej do wytwarzania energii elektrycznej energię wiatru na lądzie;
- 5) gmina pobliska – gminę, której obszar w całości albo w części jest położony w odległości mniejszej niż dziesięciokrotność maksymalnej całkowitej wysokości danej elektrowni wiatrowej lokalizowanej na terenie innej gminy;
- 6) budynek o funkcji mieszanej – budynek przeznaczony na stały pobyt ludzi, w którym funkcja mieszkalna stanowi ponad połowę jego powierzchni użytkowej;
- 7) operator – operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego, o którym mowa w art. 3 pkt 24 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2022 r. poz. 1385);
- 8) sieć elektroenergetyczna najwyższych napięć – linię elektroenergetyczną najwyższych napięć lub stację elektroenergetyczną najwyższych napięć wchodzącą w skład sieci przesyłowej w rozumieniu art. 3 pkt 11a ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne; przez sieć elektroenergetyczną najwyższych napięć rozumie się również linię elektroenergetyczną najwyższych napięć lub stację elektroenergetyczną najwyższych napięć uwzględnione w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, o którym mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zwanym dalej „planem miejscowym”, albo wobec których, na wniosek operatora, wszczęto postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, decyzji o warunkach zabudowy, o której mowa w art. 4 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zwanej dalej „decyzją WZ”, decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego, o której mowa

w art. 4 ust. 2 pkt 1 tej ustawy, zwanej dalej „decyzją LICP”, decyzji o ustaleniu lokalizacji strategicznej inwestycji w zakresie sieci przesyłowych, o której mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 273), lub pozwolenia na budowę, albo wobec których operator dokonał kompletnego zgłoszenia, o którym mowa w przepisach prawa budowlanego, albo dla których wydano którąkolwiek z tych decyzji.”;

- 4) tytuł rozdziału 2 otrzymuje brzmienie:

„Lokalizacja i budowa”;

- 5) art. 3 otrzymuje brzmienie:

„Art. 3. Lokalizacja elektrowni wiatrowej następuje wyłącznie na podstawie planu miejscowego.”;

- 6) w art. 4:

- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W przypadku lokalizowania, budowy lub przebudowy elektrowni wiatrowej odległość tej elektrowni od budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej jest równa lub większa od dziesięciokrotności całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej, chyba że plan miejscowy określa inną odległość, wyrażoną w metrach, jednak nie mniejszą niż 500 metrów.”;

- b) uchyla się ust. 2 i 3,

- c) dodaje się ust. 4 i 5 w brzmieniu:

„4. W przypadku lokalizowania lub budowy budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej, na podstawie decyzji WZ albo decyzji LICP, albo lokalizowania takiego budynku na podstawie planu miejscowego odległość tego budynku od elektrowni wiatrowej wynosi nie mniej niż 500 metrów.

5. W przypadku odbudowy, rozbudowy, nadbudowy, przebudowy, remontu istniejącego budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej lub zmiany sposobu użytkowania części takiego budynku kryterium minimalnej odległości, o którym mowa w ust. 4, nie jest wymagane.”;

- 7) po art. 4 dodaje się art. 4a–4c w brzmieniu:

„Art. 4a. 1. W przypadku lokalizowania elektrowni wiatrowej odległość tej elektrowni od sieci elektroenergetycznej najwyższych napięć jest równa lub większa od trzykrotności maksymalnej średnicy wirnika wraz z łopatom albo równa lub większa od

dwukrotności maksymalnej całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej, określonych w planie miejscowym, w zależności od tego, która z tych wartości jest większa.

2. W przypadku budowy lub przebudowy elektrowni wiatrowej odległość tej elektrowni od sieci elektroenergetycznej najwyższych napięć jest równa lub większa od trzykrotności średnicy wirnika wraz z łopatomy albo równa lub większa od dwukrotności całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej, w zależności od tego, która z tych wartości jest większa.

3. W przypadku lokalizowania sieci elektroenergetycznej najwyższych napięć na podstawie planu miejscowego, decyzji WZ, decyzji LICP albo decyzji o ustaleniu lokalizacji strategicznej inwestycji w zakresie sieci przesyłowych, o której mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych, a także jej budowy lub przebudowy na podstawie pozwolenia na budowę albo zgłoszenia, o którym mowa w przepisach prawa budowlanego, odległość tej sieci od elektrowni wiatrowej jest równa lub większa od trzykrotności maksymalnej średnicy wirnika wraz z łopatomy albo równa lub większa od dwukrotności maksymalnej całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej, określonej w planie miejscowym, decyzji WZ albo decyzji LICP, w zależności od tego, która z tych wartości jest większa.

4. W przypadku lokalizowania, budowy lub przebudowy sieci elektroenergetycznej najwyższych napięć, jeżeli maksymalna średnica wirnika wraz z łopatomy i maksymalna całkowita wysokość elektrowni wiatrowej nie są określone w miejscowym planie, decyzji WZ albo decyzji LICP, operator we wniosku o wszczęcie postępowania w sprawie wydania decyzji albo w zgłoszeniu, o których mowa w ust. 3, albo we wniosku, o którym mowa w art. 17 pkt 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, wskazuje odległość sieci elektroenergetycznej najwyższych napięć od elektrowni wiatrowej.

5. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, we wniosku o wszczęcie postępowania w sprawie wydania decyzji albo w zgłoszeniu, o których mowa w ust. 3, albo we wniosku, o którym mowa w art. 17 pkt 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, operator może wskazać odległość sieci elektroenergetycznej najwyższych napięć od elektrowni wiatrowej mniejszą niż odległość, o której mowa w ust. 3. We wniosku operator przedstawia uzasadnienie dla wskazanej odległości.

6. Przez odległość, o której mowa w ust. 1–5, rozumie się najkrótsze odcinki między:

- 1) rzutem poziomym istniejącej sieci elektroenergetycznej najwyższych napięć, albo
- 2) granicą terenu objętego wnioskiem, na podstawie którego wszczęto postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, albo granicą terenu objętego tą decyzją, o ile została wydana, dotyczącymi sieci elektroenergetycznych najwyższych napięć, na którym jest możliwa lokalizacja tej inwestycji, o ile nie zostało wszczęte postępowanie w sprawie wydania decyzji WZ, decyzji LICP, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie sieci przesyłowych, o której mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych, ani pozwolenia na budowę, lub o ile te decyzje nie zostały wydane, albo nie zostały wniesione zgłoszenia, o których mowa w przepisach prawa budowlanego, albo
- 3) granicą terenu objętego wnioskami o wydanie decyzji WZ, decyzji LICP, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie sieci przesyłowych, o której mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych, albo granicą terenu objętego tymi decyzjami, o ile zostały wydane, dotyczącymi sieci elektroenergetycznych najwyższych napięć, na którym jest możliwa lokalizacja tej inwestycji, o ile nie zostało wniesione zgłoszenie, o którym mowa w przepisach prawa budowlanego, albo wszczęte postępowanie w sprawie wydania pozwolenia na budowę, lub o ile ta decyzja nie została wydana, albo
- 4) granicą terenu objętego zgłoszeniem, o którym mowa w przepisach prawa budowlanego, wnioskiem o wydanie pozwolenia na budowę, albo granicą terenu objętego tą decyzją, o ile została wydana, dotyczącymi sieci elektroenergetycznych najwyższych napięć, na którym jest możliwa lokalizacja tej inwestycji, albo
- 5) linią rozgraniczającą teren, którego sposób zagospodarowania określony w planie miejscowym dopuszcza realizację inwestycji w zakresie sieci elektroenergetycznych najwyższych napięć,
 - a:
- 6) okręgiem, którego promień jest równy połowie średnicy wirnika wraz z łopatami, a środek jest środkiem okręgu opisanego na obrysie wieży istniejącej lub

zlokalizowanej elektrowni wiatrowej – w przypadku lokalizowania sieci elektroenergetycznej najwyższych napięć, wydawania dla niej pozwolenia na budowę albo dokonywania zgłoszenia, o którym mowa w przepisach prawa budowlanego, gdy dla wszystkich elektrowni wiatrowych przewidzianych na terenie, którego sposób zagospodarowania określony w planie miejscowym, decyzji WZ albo decyzji LICP dopuszcza budowę elektrowni wiatrowej, wydano pozwolenia na budowę, albo

- 7) linią rozgraniczającą teren, którego sposób zagospodarowania określony w planie miejscowym dopuszcza budowę elektrowni wiatrowej, albo granicą terenu objętego decyzją WZ, albo decyzją LICP, na którym jest możliwa lokalizacja elektrowni wiatrowej, albo okręgiem, którego promień jest równy połowie średnicy wirnika wraz z łopatomy, a środek jest środkiem okręgu opisanego na obrysie wieży istniejącej elektrowni wiatrowej, w zależności od tego, która odległość jest krótsza – w przypadku lokalizowania sieci elektroenergetycznej najwyższych napięć lub wydawania dla niej pozwolenia na budowę albo dokonywania zgłoszenia, o którym mowa w przepisach prawa budowlanego, jeżeli nie dla wszystkich elektrowni wiatrowych przewidzianych na terenie, którego sposób zagospodarowania określony w planie miejscowym, decyzji WZ albo decyzji LICP dopuszcza budowę elektrowni wiatrowej, wydano pozwolenia na budowę, albo
- 8) linią rozgraniczającą teren, którego sposób zagospodarowania określony w planie miejscowym dopuszcza budowę elektrowni wiatrowej – w przypadku lokalizowania elektrowni wiatrowej, albo
- 9) okręgiem, którego promień jest równy połowie średnicy wirnika wraz z łopatomy, a środek jest środkiem okręgu opisanego na obrysie wieży istniejącej lub planowanej elektrowni wiatrowej – w przypadku wydawania pozwolenia na budowę albo dokonywania zgłoszenia, o którym mowa w przepisach prawa budowlanego, dla elektrowni wiatrowej.

7. Organ wydający decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, przy wydawaniu tej decyzji dla sieci elektroenergetycznej najwyższych napięć lub dla elektrowni wiatrowej, nie uwzględnia odległości określonych i wskazanych zgodnie z ust. 1–5.

Art. 4b. 1. Organy wydające decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach dla sieci elektroenergetycznych najwyższych napięć informują organy właściwe do wydania pozwolenia na budowę lub do przyjęcia zgłoszenia, o którym mowa w przepisach prawa

budowlanego, dla elektrowni wiatrowych o wszczęciu postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

2. Organy wydające pozwolenia na budowę lub przyjmujące zgłoszenia, o których mowa w przepisach prawa budowlanego, dla elektrowni wiatrowej, informują operatora o złożeniu przez inwestora wniosku o wydanie tej decyzji albo dokonaniu tego zgłoszenia.

Art. 4c. 1. Zakazuje się lokalizacji elektrowni wiatrowych na terenach parków narodowych, rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych i obszarów Natura 2000 w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916).

2. W przypadku lokalizacji elektrowni wiatrowej odległość elektrowni od:

- 1) parku narodowego – jest równa lub większa od dziesięciokrotności całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej;
- 2) rezerwatu przyrody – wynosi nie mniej niż 500 metrów.

3. Ustanawianie parków narodowych i rezerwatów przyrody nie wymaga zachowania odległości, o których mowa w ust. 2.

4. Przez odległość, o której mowa w ust. 2, rozumie się najkrótszy odcinek łączący punkt na granicy obszaru, dla którego ustanowiono formę ochrony przyrody, o której mowa w ust. 2, i linię, o której mowa w art. 5 ust. 1 pkt 6.”;

8) w art. 5:

a) w ust. 1:

- wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
„Przez odległość, o której mowa w art. 4 ust. 1 i 4, rozumie się najkrótsze odcinki między:”;
- w pkt 1 skreśla się wyrazy „w skład której wchodzi funkcja mieszkaniowa”;
- pkt 2 otrzymuje brzmienie:
„2) granicą terenu objętego decyzją WZ albo decyzją LICP dotyczącą inwestycji, o której mowa w pkt 1, na którym jest możliwa lokalizacja tej inwestycji, albo”;
- po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:
„2a) granicą terenu objętego inwestycją mieszkaniową określoną w uchwale o ustaleniu lokalizacji inwestycji mieszkaniowej, o której mowa w art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o ułatwieniach w przygotowaniu

i realizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących (Dz. U. z 2021 r. poz. 1538), albo”,

– pkt 4 i 5 otrzymują brzmienie:

- „4) okręgiem, którego promień jest równy połowie średnicy wirnika wraz z łopatom, a środek jest środkiem okręgu opisanego na obrysie wieży istniejącej lub planowanej elektrowni wiatrowej, w przypadku:
 - a) wydawania pozwolenia na budowę dla elektrowni wiatrowej lub
 - b) lokalizowania, wydawania decyzji WZ, decyzji LIPC, decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, pozwolenia na budowę lub wnoszenia sprzeciwu wobec zgłoszenia, o którym mowa w przepisach prawa budowlanego, dla budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej, w przypadku gdy dla wszystkich elektrowni wiatrowych przewidzianych na terenie, którego sposób zagospodarowania określony w planie miejscowym, decyzji WZ albo decyzji LIPC dopuszcza budowę elektrowni wiatrowej, wydano pozwolenia na budowę, albo
- 5) linią rozgraniczającą teren, którego sposób zagospodarowania określony w planie miejscowym dopuszcza budowę elektrowni wiatrowej, albo granicą terenu objętego decyzją WZ albo decyzją LIPC, na którym jest możliwa lokalizacja elektrowni wiatrowej, albo okręgiem, którego promień jest równy połowie średnicy wirnika wraz z łopatom, a środek jest środkiem okręgu opisanego na obrysie wieży istniejącej elektrowni wiatrowej, w zależności od tego, która odległość jest krótsza – w przypadku lokalizowania, wydawania decyzji WZ, decyzji LIPC, decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, pozwolenia na budowę lub wnoszenia sprzeciwu wobec zgłoszenia, o którym mowa w przepisach prawa budowlanego, dla budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej, w przypadku gdy:
 - a) dla żadnej elektrowni wiatrowej lub nie dla wszystkich elektrowni wiatrowych przewidzianych na terenie, którego sposób zagospodarowania określony w planie miejscowym, decyzji WZ albo decyzji LIPC umożliwia lokalizację elektrowni wiatrowej, wydano pozwolenie na budowę lub gdy

- b) budynek mieszkalny albo budynek o funkcji mieszanej jest lokalizowany jednocześnie z elektrownią wiatrową, lub gdy
 - c) sposób zagospodarowania określony w planie miejscowym, decyzji WZ albo decyzji LICP nie przesądza liczby tych elektrowni wiatrowych, albo”;
- dodaje się pkt 6 w brzmieniu:
- „6) linią rozgraniczającą teren, którego sposób zagospodarowania określony w planie miejscowym dopuszcza budowę elektrowni wiatrowej – w przypadku lokalizowania elektrowni wiatrowej.”;
- b) w ust. 2 wyrazy „w ust. 1 pkt 1 i 4” zastępuje się wyrazami „w ust. 1 pkt 1, 4 i 5”;
 - c) uchyla się ust. 3;
- 9) art. 6 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 6. Odległość określoną lub wskazaną zgodnie z:
- 1) art. 4 uwzględniają:
 - a) organy gminy oraz wojewoda – przy sporządzaniu oraz uchwalaniu albo przyjmowaniu planu miejscowego albo jego zmiany,
 - b) organy gminy i wojewoda – przy wydawaniu decyzji WZ i decyzji LICP,
 - c) organy administracji architektoniczno-budowlanej – przy wydawaniu pozwolenia na budowę oraz ocenie zasadności wniesienia sprzeciwu wobec zgłoszenia, o którym mowa w przepisach prawa budowlanego,
 - d) organy wydające decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach – przy wydawaniu tych decyzji;
 - 2) art. 4a uwzględniają:
 - a) organy gminy oraz wojewoda – przy sporządzaniu oraz uchwalaniu albo przyjmowaniu planu miejscowego albo jego zmiany,
 - b) organy gminy i wojewoda – przy wydawaniu decyzji WZ, decyzji LICP, decyzji o ustaleniu lokalizacji strategicznej inwestycji w zakresie sieci przesyłowych, o której mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych,
 - c) organy administracji architektoniczno-budowlanej – przy wydawaniu pozwolenia na budowę oraz ocenie zasadności wniesienia sprzeciwu wobec zgłoszenia, o którym mowa w przepisach prawa budowlanego.”;

10) po art. 6 dodaje się art. 6a–6g w brzmieniu:

„Art. 6a. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta gminy, w której jest lokalizowana elektrownia wiatrowa, ogłasza w prasie miejscowej, przez obwieszczenie oraz udostępnienie informacji w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu gminy lub miasta, na stronie podmiotowej urzędu gminy lub miasta, a także w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości, o podjęciu uchwały o przystąpieniu do sporządzenia planu miejscowego, na podstawie którego ma być lokalizowana elektrownia wiatrowa, określając formę, miejsce i termin składania wniosków do planu, nie krótszy niż 21 dni od dnia ogłoszenia.

Art. 6b. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta gminy, w której jest lokalizowana elektrownia wiatrowa, przekazuje informację o ogłoszeniu, o którym mowa w art. 6a, wójtom, burmistrzom albo prezydentom miast gmin pobliskich w terminie 3 dni od dnia ogłoszenia.

Art. 6c. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta gminy pobliskiej ogłasza, w terminie 7 dni od dnia otrzymania informacji, o których mowa w art. 6b, w prasie miejscowej, przez obwieszczenie oraz udostępnienie informacji w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu gminy lub miasta, na stronie podmiotowej urzędu gminy lub miasta, a także w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości, o podjęciu uchwały o przystąpieniu do sporządzenia planu miejscowego, na podstawie którego ma być lokalizowana elektrownia wiatrowa, w gminie, o której mowa w art. 6a, wskazując na ogłoszone w tej gminie formę, miejsce i termin składania wniosków do planu.

Art. 6d. 1. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta gminy, w której jest lokalizowana elektrownia wiatrowa, występuje o opinie o projekcie planu miejscowego, na podstawie którego ma być lokalizowana elektrownia wiatrowa, do wójtów, burmistrzów albo prezydentów miast gmin pobliskich, wyznaczając termin na przedstawienie tej opinii, nie krótszy niż 45 dni i nie dłuższy niż 60 dni.

2. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta gminy pobliskiej, najpóźniej na 30 dni przed planowanym przedstawieniem opinii, ogłasza o planowanym terminie jej przedstawienia w prasie miejscowej, przez obwieszczenie oraz udostępnienie informacji w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu gminy lub miasta, na stronie podmiotowej urzędu gminy lub miasta, a także w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości, a po jej przedstawieniu publikuje jej treść w Biuletynie

Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu gminy lub miasta oraz na stronie podmiotowej urzędu gminy lub miasta.

3. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta gminy pobliskiej może w uzasadnionych przypadkach wystąpić do wójta, burmistrza albo prezydenta miasta gminy, w której jest lokalizowana elektrownia wiatrowa, o zmianę terminu, o którym mowa w ust. 1, wskazując termin nie dłuższy niż 60 dni na przedstawienie opinii.

4. Nieprzedstawienie opinii w terminie, o którym mowa w ust. 1 i 3, uważa się za równoznaczne z zaopiniowaniem projektu.

5. Do przedstawienia opinii stosuje się odpowiednio art. 24 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Art. 6e. 1. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta gminy, w której jest lokalizowana elektrownia wiatrowa:

- 1) w terminie 30 dni od dnia podjęcia uchwały o przystąpieniu do sporządzenia planu miejscowego, na podstawie którego ma być lokalizowana elektrownia wiatrowa, a także jej strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu, organizuje co najmniej jedną dyskusję publiczną w formie spotkania bezpośredniego oraz co najmniej jedną dyskusję publiczną prowadzoną za pomocą środków porozumiewania się na odległość, umożliwiającą zabieranie głosu, zadawanie pytań i składanie uwag przez jednoczesną transmisję obrazu i dźwięku oraz zadawanie pytań i składanie uwag w formie zapisu tekstowego, nad możliwymi do ujęcia w tym planie rozwiązaniami;
- 2) ogłasza o wyłożeniu projektu planu miejscowego, na podstawie którego ma być lokalizowana elektrownia wiatrowa, a także jej strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu, do publicznego wglądu na co najmniej 14 dni przed dniem wyłożenia i wyklada ten projekt wraz z prognozą oddziaływania na środowisko na okres co najmniej 30 dni, jednak nie dłuższy niż 45 dni, oraz organizuje w tym czasie co najmniej jedną dyskusję publiczną w formie spotkania bezpośredniego oraz co najmniej jedną dyskusję publiczną prowadzoną za pomocą środków porozumiewania się na odległość, umożliwiającą zabieranie głosu, zadawanie pytań i składanie uwag przez jednoczesną transmisję obrazu i dźwięku oraz zadawanie pytań i składanie uwag w formie zapisu tekstowego, nad przyjętymi w tym projekcie rozwiązaniami;

- 3) określa w ogłoszeniu, o którym mowa w pkt 2, termin, w którym należy wnosić uwagi dotyczące projektu, o którym mowa w pkt 2, nie krótszy niż 30 dni i nie dłuższy niż 45 dni od dnia zakończenia okresu wyłożenia tego projektu;
- 4) przekazuje wójtom, burmistrzom albo prezydentom miast gmin pobliskich informację o ogłoszeniu, o którym mowa w pkt 2, w terminie 3 dni od dnia ogłoszenia, oraz informacje o terminach dyskusji publicznych, o których mowa w pkt 1 i 2, niezwłocznie po ustaleniu tych terminów.

2. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta gminy pobliskiej ogłasza informacje, o których mowa w ust. 1 pkt 4, w sposób i w terminie określonych w art. 6c.

3. W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii w rozumieniu art. 2 pkt 22 i 23 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2021 r. poz. 2069 i 2120 oraz z 2022 r. poz. 64, 655 i 974) wójt, burmistrz albo prezydent miasta może zrezygnować z organizacji dyskusji publicznej w formie spotkań bezpośrednich, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2.

Art. 6f. W dyskusjach publicznych, o których mowa w art. 6e ust. 1 pkt 1 i 2, biorą udział:

- 1) wójt, burmistrz albo prezydent miasta, jego zastępca lub sekretarz gminy;
- 2) przedstawiciel gminnej komisji urbanistyczno-architektonicznej lub komisji, o której mowa w art. 8 ust. 4 lub 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;
- 3) przedstawiciel inwestora planującego inwestycję polegającą na budowie lub przebudowie elektrowni wiatrowej – jeżeli występuje.

Art. 6g. 1. Inwestor planujący inwestycję polegającą na budowie lub przebudowie elektrowni wiatrowej może zobowiązać się, w drodze umowy zawartej z gminą, do poniesienia kosztów sporządzenia lub zmiany studium lub sporządzenia lub zmiany planu miejscowego w całości lub w części, w zakresie niezbędnym do realizacji tej inwestycji.

2. Przedmiotem umowy, o której mowa w ust. 1, nie może być:

- 1) sposób określenia polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego ustalanych w zmienionym studium, jak również sposób rozstrzygnięcia wniosków i uwag do projektu studium lub jego zmiany – w przypadku gdy umowa dotyczy sporządzenia lub zmiany studium;

2) ustalenie przeznaczenia terenów oraz określenie sposobów ich zagospodarowania i zabudowy w sporządzonym planie miejscowym, jak również sposób rozstrzygnięcia wniosków i uwag do projektu planu miejscowego lub jego zmiany – w przypadku gdy umowa dotyczy sporządzenia lub zmiany planu miejscowego.

3. Umowa, o której mowa w ust. 1, niezwłocznie po zawarciu jest publikowana w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu gminy lub miasta oraz na stronie podmiotowej urzędu gminy lub miasta.”;

11) art. 7 otrzymuje brzmienie:

„Art. 7. 1. Plan miejscowy, na podstawie którego ma być lokalizowana elektrownia wiatrowa:

- 1) określa maksymalną całkowitą wysokość elektrowni wiatrowej, maksymalną średnicę wirnika wraz z łopatom i maksymalną liczbę elektrowni wiatrowych;
- 2) sporządza się co najmniej dla obszaru położonego w granicach gminy, w której jest lokalizowana elektrownia wiatrowa, znajdującego się w odległości, o której mowa w art. 4 ust. 1.

2. W uzasadnieniu dołączanym do projektu uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzania planu miejscowego przewidującego lokalizację elektrowni wiatrowej zamieszcza się w szczególności maksymalną całkowitą wysokość elektrowni wiatrowej, maksymalną średnicę wirnika wraz z łopatom oraz maksymalną liczbę elektrowni wiatrowych, które zostaną określone w tym planie.

3. W przypadku gdy odległość elektrowni wiatrowej od budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej jest mniejsza niż dziesięciokrotność całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej i wykracza poza granice gminy, w której jest lokalizowana ta elektrownia wiatrowa, plan miejscowy sporządza również gmina pobliska co najmniej dla położonego na jej terenie obszaru znajdującego się w odległości nie większej niż 500 metrów od tej elektrowni wiatrowej.

4. Jeżeli w gminie pobliskiej nie ma uchwalonego planu miejscowego dla obszaru, o którym mowa w ust. 3, albo dla tego obszaru obowiązuje plan miejscowy, który umożliwia zabudowę budynkami mieszkalnymi lub budynkami o funkcji mieszanej, organ administracji architektoniczno-budowlanej odmawia wydania pozwolenia na budowę wyłącznie w odniesieniu do tych elektrowni wiatrowych, dla których odległość, o której mowa w ust. 3, wykracza poza granice gminy, w której jest lokalizowana elektrownia wiatrowa.

5. Do sporządzania w gminie pobliskiej studium i planu miejscowego, o którym mowa w ust. 3, stosuje się art. 6g.”;

12) po art. 7a dodaje się art. 7aa w brzmieniu:

„Art. 7aa. 1. W przypadku gdy w postępowaniu w sprawie wydania pozwolenia na budowę dla elektrowni wiatrowej liczba stron przekracza dwadzieścia, stosuje się przepis art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735, 1491 i 2052 oraz z 2022 r. poz. 1301).

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do inwestora.”;

13) w art. 7b skreśla się wyrazy „(Dz. U. z 2020 r. poz. 1333, 2127 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 11, 234 i 282)”;

14) uchyla się art. 8;

15) po rozdziale 2 dodaje się rozdziały 2a i 2b w brzmieniu:

„Rozdział 2a

Zasady bezpiecznej eksploatacji elementów technicznych elektrowni wiatrowej

Art. 8a. Za bezpieczeństwo eksploatacji elementów technicznych elektrowni wiatrowej odpowiada eksploatujący elektrownię wiatrową.

Art. 8b. 1. Eksploatujący elektrownię wiatrową o całkowitej wysokości nie niższej niż 30 metrów lub o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej nie mniejszej niż 100 kW poddaje elementy techniczne elektrowni wiatrowej czynnościom i przeglądom serwisowym realizowanym zgodnie z zaleceniami i częstotliwością określonymi w dokumentacji techniczno-ruchowej i instrukcji eksploatacji elektrowni wiatrowej.

2. Czynności i przeglądy serwisowe elementów technicznych elektrowni wiatrowej, o której mowa w ust. 1, wykonuje przedsiębiorca, który został wpisany do rejestru podmiotów wykonujących czynności i przeglądy serwisowe elementów technicznych elektrowni wiatrowej.

Art. 8c. 1. Rejestr przedsiębiorców wykonujących czynności i przeglądy serwisowe elementów technicznych elektrowni wiatrowej, zwany dalej „rejestrem”, prowadzi Prezes Urzędu Dozoru Technicznego, zwanego dalej „UDT”, przy użyciu systemu teleinformatycznego.

2. Prezes UDT dokonuje certyfikacji przedsiębiorcy i wpisu do rejestru na wniosek tego przedsiębiorcy.

3. Rejestr jest udostępniany publicznie na stronie podmiotowej UDT.

4. Rejestr zawiera:

- 1) firmę przedsiębiorcy oraz jego siedzibę i adres;
- 2) adres do korespondencji, jeżeli jest inny niż określony w pkt 1;
- 3) informację o wpisie do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, numer w rejestrze przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym albo odpowiednią informację lub numer z rejestru w innym państwie, umożliwiające prowadzenie działalności gospodarczej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 4) numer identyfikacji podatkowej (NIP) albo odpowiedni numer identyfikacji podatkowej w innym państwie, umożliwiający prowadzenie działalności gospodarczej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) okres ważności wpisu.

Art. 8d. 1. Certyfikacja przedsiębiorcy polega na sprawdzeniu i potwierdzeniu posiadania uprawnień do wykonywania czynności i przeglądów serwisowych elementów technicznych elektrowni wiatrowych, w tym dysponowania odpowiednio wykwalifikowanym personelem.

2. Certyfikacja przedsiębiorcy obejmuje weryfikację:

- 1) spełnienia minimalnych wymagań w zakresie dysponowania personelem posiadającym niezbędne uprawnienia, doświadczenie i kompetencje zawodowe do wykonywania czynności i przeglądów serwisowych w elektrowni wiatrowej;
- 2) dysponowania wdrożonymi procedurami wykonywania czynności i przeglądów serwisowych elementów technicznych elektrowni wiatrowych;
- 3) dysponowania wyposażeniem pomiarowo-badawczym, które jest zgodne z listą przewidzianą w instrukcji konserwacji elektrowni wiatrowej, oraz sprawdzenie, czy używane wyposażenie pomiarowo-badawcze jest objęte nadzorem metrologicznym, jeżeli taki nadzór jest wymagany;
- 4) dysponowania sprzętem i urządzeniami niezbędnymi do wykonywania czynności i przeglądów serwisowych.

3. Personel wykonujący czynności i przeglądy serwisowe elementów technicznych elektrowni wiatrowej w zakresie uprawnień, doświadczenia i kompetencji zawodowych:

- 1) spełnia wymagania do pracy na wysokościach wynikające z przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy oraz inne określone przez producenta elementów technicznych elektrowni wiatrowej;

- 2) ma uprawnienia w zakresie obsługi urządzeń transportu bliskiego w elektrowni wiatrowej;
- 3) ma kwalifikacje potwierdzone odpowiednim świadectwem kwalifikacyjnym, o którym mowa w art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne;
- 4) ma udokumentowane co najmniej roczne doświadczenie zawodowe w zakresie wykonywania czynności i przeglądów serwisowych elementów technicznych elektrowni wiatrowych, instalacji mających na celu wytwarzanie, przesyłanie lub dystrybucję energii elektrycznej lub instalacji przemysłowych;
- 5) ma przeszkolenie w zakresie zasad funkcjonowania i eksploatacji określonego typu elektrowni wiatrowej, której elementy techniczne będą poddawane czynnościom i przeglądom serwisowym;
- 6) ma przeszkolenie w zakresie ewakuacji z elektrowni wiatrowych.

4. Osoby wchodzące w skład personelu wykonującego czynności i przeglądy serwisowe w elektrowni wiatrowej mogą wykonywać tylko czynności i przeglądy serwisowe, w zakresie których spełniają wymagania.

5. Przedsiębiorca wykonujący czynności i przeglądy serwisowe elementów technicznych elektrowni wiatrowych dysponuje wdrożonymi procedurami:

- 1) bezpieczeństwa przeprowadzania czynności i przeglądów serwisowych, która zawiera w szczególności wymagania dotyczące dopuszczalnych prędkości wiatru, przy których mogą być realizowane czynności serwisowe, stosowania środków zabezpieczających, w tym sprzętu ochrony osobistej, nadzoru prowadzonych prac oraz wykaz prac wymagających pisemnego pozwolenia i asekuracji;
- 2) ewakuacji z wysokości pracowników w sytuacjach zagrożenia;
- 3) bieżących obsług i okresowych przeglądów serwisowych, która zawiera instrukcje przeprowadzanych czynności w podziale na elementy techniczne elektrowni wiatrowej, wraz z wykazem oprzyrządowania niezbędnego do prowadzenia prac, w tym przyrządów kontrolno-pomiarowych;
- 4) ustalania i usuwania awarii i usterek;
- 5) dokumentowania czynności serwisowych i raportowania;
- 6) wykonywania pomiarów i sprawdzeń urządzeń wymagających regulacji nastaw.

6. Przedsiębiorca będący osobą fizyczną lub osoby uprawnione do reprezentowania przedsiębiorcy niebędącego osobą fizyczną posiadają pełną zdolność do czynności

prawnych, korzystają z pełni praw publicznych i nie były skazane prawomocnym wyrokiem za przestępstwo przeciwko wiarygodności dokumentów i obrotowi gospodarczemu.

Art. 8e. 1. Wniosek o certyfikację i wpis do rejestru, zwany dalej „wnioskiem”, składa się na formularzu udostępnionym w systemie teleinformatycznym UDT.

2. Wniosek składa się w postaci elektronicznej za pomocą środków komunikacji elektronicznej, o których mowa w ustawie z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2020 r. poz. 344). Wniosek złożony za pomocą środków komunikacji elektronicznej opatruje się kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.

3. Wniosek zawiera:

- 1) firmę przedsiębiorcy oraz jego siedzibę i adres;
- 2) adres do korespondencji, jeżeli jest inny niż określony w pkt 1;
- 3) informację o wpisie do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, numer w rejestrze przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym albo odpowiednią informację lub numer z rejestru w innym państwie, umożliwiające prowadzenie działalności gospodarczej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 4) numer identyfikacji podatkowej (NIP) albo odpowiedni numer identyfikacji podatkowej w innym państwie umożliwiający prowadzenie działalności gospodarczej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) podpis wnioskodawcy lub osoby upoważnionej.

4. Do wniosku wnioskodawca dołącza:

- 1) wykaz osób oraz kopie dokumentów potwierdzających spełnienie wymagań, o których mowa w art. 8d ust. 3;
- 2) kopie lub elektroniczne kopie dokumentacji określającej procedury, o których mowa w art. 8d ust. 5;
- 3) dowód wniesienia opłaty za przeprowadzenie certyfikacji i wpis do rejestru;
- 4) oświadczenie wnioskodawcy będącego osobą fizyczną lub osób reprezentujących wnioskodawcę, w przypadku wnioskodawcy niebędącego osobą fizyczną, o następującej treści: „Świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia, wynikającej z art. 233 § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, oświadczam, że posiadam pełną zdolność do czynności prawnych,

korzystam z pełni praw publicznych i nie byłem skazany prawomocnym wyrokiem za przestępstwo przeciwko wiarygodności dokumentów i obrotowi gospodarczemu.”; klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

5. Wykaz osób, o którym mowa w ust. 4 pkt 1, zawiera dane osobowe personelu wykonującego czynności i przeglądy serwisowe elementów technicznych, o którym mowa w art. 8d ust. 3, w zakresie imienia, nazwiska oraz numeru PESEL albo numeru i serii dokumentu potwierdzającego tożsamość – w przypadku osób nieposiadających numeru PESEL.

Art. 8f. 1. Jeżeli we wniosku nie wskazano adresu wnioskodawcy i nie ma możliwości ustalenia tego adresu na podstawie posiadanych danych, wniosek pozostawia się bez rozpoznania.

2. Jeżeli wniosek nie spełnia wymagań, o których mowa w art. 8e ust. 3–5, Prezes UDT wzywa wnioskodawcę do usunięcia braków w terminie 7 dni, z pouczeniem, że ich nieusunięcie spowoduje pozostawienie wniosku bez rozpoznania. Termin liczy się od dnia doręczenia zawiadomienia wnioskodawcy.

Art. 8g. Prezes UDT, w terminie 30 dni od dnia otrzymania kompletnego wniosku, przeprowadza certyfikację i:

- 1) dokonuje wpisu do rejestru, w przypadku pozytywnego wyniku weryfikacji, o której mowa w art. 8d ust. 2, albo
- 2) zawiadamia przedsiębiorcę o odmowie dokonania wpisu do rejestru, w przypadku negatywnego wyniku weryfikacji, o której mowa w art. 8d ust. 2.

Art. 8h. 1. Wpis do rejestru jest ważny przez 5 lat od dnia jego dokonania.

2. Przedsiębiorca wpisany do rejestru, zwany dalej „certyfikowanym serwisem”, w okresie ważności wpisu spełnia wymagania, o których mowa w art. 8d ust. 3, oraz dysponuje procedurami, o których mowa w art. 8d ust. 5.

3. Certyfikowany serwis niezwłocznie informuje Prezesa UDT o zmianie danych, o których mowa w art. 8e ust. 3 i 4.

Art. 8i. 1. Prezes UDT w okresie ważności wpisu do rejestru może przeprowadzić dodatkową weryfikację.

2. Dodatkowa weryfikacja polega na sprawdzeniu spełniania wymagań, o których mowa w art. 8d ust. 3, lub wdrożenia procedur, o których mowa w art. 8d ust. 5.

3. Przeprowadzając dodatkową weryfikację, Prezes UDT może zwrócić się do certyfikowanego serwisu o złożenie wyjaśnień lub przedłożenie dokumentów, o których mowa w art. 8e ust. 4, potwierdzających spełnienie wymagań, o których mowa w art. 8d ust. 3, lub dysponowanie wdrożonymi procedurami, o których mowa w art. 8d ust. 5.

4. Niezłożenie wyjaśnień lub nieprzedłożenie dokumentów, o których mowa w art. 8e ust. 4, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania lub niespełnienie przez certyfikowany serwis wymagań, o których mowa w art. 8d ust. 3, lub brak wdrożonych procedur, o których mowa w art. 8d ust. 5, stanowi podstawę do wykreślenia certyfikowanego serwisu z rejestru.

Art. 8j. 1. Wniosek o certyfikację i przedłużenie ważności wpisu do rejestru składa się do Prezesa UDT najpóźniej 30 dni przed dniem upływu terminu ważności wpisu do rejestru. Niezłożenie wniosku w terminie skutkuje wykreśleniem z rejestru z dniem upływu terminu ważności wpisu.

2. Do wniosku o przeprowadzenie certyfikacji i przedłużenie ważności wpisu do rejestru stosuje się odpowiednio przepisy art. 8e–8g.

3. Prezes UDT, dokonując wykreślenia z rejestru, zawiadamia o tym przedsiębiorcę za pomocą środków komunikacji elektronicznej, przy użyciu systemu teleinformatycznego zapewniającego właściwość rozliczalności i niezaprzeczalności, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 18 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

Art. 8k. Prezes UDT przedłuża ważność wpisu do rejestru na okres kolejnych 5 lat w przypadku pozytywnego wyniku weryfikacji, o której mowa w art. 8d ust. 2.

Art. 8l. 1. Przy Prezesie UDT działa Komitet Odwoławczy, zwany dalej „Komitetem”, który liczy 5 osób posiadających wiedzę i doświadczenie w zakresie serwisowania elementów technicznych elektrowni wiatrowych lub certyfikacji.

2. Do zadań Komitetu należy rozpatrywanie odwołań w sprawach odmowy dokonania wpisu do rejestru, wykreślenia z rejestru lub odmowy przedłużenia ważności wpisu do rejestru.

3. Kadencja Komitetu trwa 4 lata.

4. W skład Komitetu wchodzi po jednym przedstawicielu:

- 1) organu administracji rządowej – ministra właściwego do spraw gospodarki,
- 2) ogólnopolskich stowarzyszeń i organizacji konsumenckich,
- 3) ogólnopolskich stowarzyszeń i organizacji pracodawców,

- 4) ogólnopolskich stowarzyszeń i organizacji gospodarczych,
- 5) ogólnopolskich, niezależnych stowarzyszeń i organizacji technicznych – dających rękojmię prawidłowego wykonywania zadań członka Komitetu.

5. Członkiem Komitetu nie może być osoba skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe, niemająca pełnej zdolności do czynności prawnych lub karana dyscyplinarnie.

6. Minister właściwy do spraw gospodarki, po zasięgnięciu opinii Prezesa UDT o zgłoszonych kandydatach, na wniosek organu, stowarzyszeń i organizacji, o których mowa w ust. 4, powołuje członków Komitetu.

7. Minister właściwy do spraw gospodarki odwołuje członka Komitetu na wniosek organu, stowarzyszeń i organizacji, o których mowa w ust. 4, oraz w przypadku:

- 1) utraty zdolności do pełnienia obowiązków na skutek długotrwałej choroby, trwającej co najmniej 6 miesięcy;
- 2) niewypełniania lub nienależytego wypełniania obowiązków;
- 3) zaprzestania spełniania jednego z wymagań, o których mowa w ust. 4 lub 5.

8. Ustanie członkostwa w Komitecie następuje również z powodu rezygnacji albo śmierci.

9. Organizację i tryb pracy Komitetu określa regulamin nadany przez Prezesa UDT w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki.

10. Obsługę administracyjno-organizacyjną Komitetu zapewnia UDT.

Art. 8m. 1. W przypadku odmowy dokonania wpisu do rejestru, wykreślenia z rejestru lub odmowy przedłużenia ważności wpisu do rejestru przysługuje odwołanie.

2. Odwołanie wnosi się do Komitetu, za pośrednictwem Prezesa UDT, w postaci papierowej lub elektronicznej za pomocą środków komunikacji elektronicznej, o których mowa w ustawie z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną, w terminie 14 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o odmowie dokonania wpisu do rejestru, wykreśleniu z rejestru lub odmowie przedłużenia ważności wpisu do rejestru.

3. Komitet rozpatruje odwołania w składzie trzyosobowym, w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia otrzymania odwołania.

4. Nadanie odwołania w polskiej placówce pocztowej operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2022 r. poz. 896) lub w placówce podmiotu zajmującego się doręczaniem korespondencji na terenie Unii Europejskiej, złożenie go w polskim urzędzie konsularnym lub złożenie go

za pomocą środków komunikacji elektronicznej, o których mowa w ustawie z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną, po opatrzeniu kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym, jest równoznaczne z zachowaniem terminu wniesienia go do Komitetu.

5. Wniesienie odwołania w terminie wstrzymuje wykreślenie z rejestru.

Art. 8n. 1. Po rozpatrzeniu odwołania, o którym mowa w art. 8m ust. 1, Komitet:

- 1) stwierdza zasadność odwołania i przekazuje sprawę Prezesowi UDT do ponownego rozpoznania albo
- 2) oddala odwołanie.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, odwołującemu przysługuje skarga do sądu administracyjnego, którą wnosi się za pośrednictwem Komitetu, w terminie 30 dni od dnia doręczenia zawiadomienia o oddaleniu odwołania. W postępowaniu przed sądem stosuje się odpowiednio przepisy o zaskarżaniu do sądu decyzji.

Art. 8o. 1. Za przeprowadzenie certyfikacji i wpis do rejestru oraz za przeprowadzenie certyfikacji i przedłużenie ważności wpisu do rejestru pobiera się opłatę.

2. Opłata nie podlega zwrotowi w przypadku odmowy dokonania wpisu do rejestru lub odmowy przedłużenia ważności wpisu do rejestru.

3. Opłata jest pobierana od wnioskodawcy i stanowi przychód UDT.

Art. 8p. Wysokość opłaty, o której mowa w art. 8o ust. 1, wynosi 150% kwoty przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” na podstawie art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 504), obowiązującego w dniu złożenia wniosku podlegającego opłacie.

Rozdział 2b

Kary pieniężne

Art. 8r. 1. Karze pieniężnej podlega eksploatujący elektrownię wiatrową, który nie przestrzega obowiązku, o którym mowa w art. 8b ust. 1.

2. Karę pieniężną, o której mowa w ust. 1, wymierza Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, zwanego dalej „URE”, w drodze decyzji.

3. Wysokość kary pieniężnej, o której mowa w ust. 1, nie może być niższa niż 10 000 zł i nie może być wyższa niż 5% przychodu ukaranego przedsiębiorcy, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym, a jeżeli kara pieniężna jest związana z działalnością prowadzoną na podstawie koncesji albo wpisu do rejestru działalności regulowanej, wysokość kary nie może być niższa niż 10 000 zł i nie może być wyższa niż 5% przychodu ukaranego przedsiębiorcy, wynikającego z działalności koncesjonowanej albo działalności wykonywanej na podstawie wpisu do rejestru działalności regulowanej, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym.

4. W przypadku gdy ukarany przedsiębiorca w poprzednim roku podatkowym nie osiągnął przychodu, Prezes URE, wymierzając karę pieniężną, uwzględnia ostatni ustalony przychód osiągnięty przez tego przedsiębiorcę w roku podatkowym, a jeżeli kara pieniężna jest związana z działalnością prowadzoną na podstawie koncesji albo wpisu do rejestru działalności regulowanej – ostatni ustalony przychód z działalności koncesjonowanej albo działalności wykonywanej na podstawie wpisu do rejestru działalności regulowanej.

5. Kara pieniężna, o której mowa w ust. 4, nie może być niższa niż dolny próg kary określony w ust. 3.

6. W przypadku gdy przed wydaniem decyzji o wymierzeniu kary pieniężnej, o której mowa w ust. 3, ukarany podmiot nie dysponuje danymi finansowymi niezbędnymi do ustalenia przychodu za poprzedni rok podatkowy, o którym mowa w ust. 3, uwzględniany do wymierzenia kary pieniężnej, lub takich danych nie przedstawił Prezesowi URE, stosuje się przepis ust. 4 i 5.

7. Ustalając wysokość kary pieniężnej, Prezes URE uwzględnia wagę i okoliczności naruszenia prawa, stopień przyczynienia się strony, na którą jest nakładana kara pieniężna, do powstania naruszenia prawa oraz jej dotychczasowe zachowanie i możliwości finansowe.

8. Prezes URE może odstąpić od wymierzenia kary pieniężnej, jeżeli waga naruszenia prawa jest znikoma, a strona zaprzestała naruszania prawa lub zrealizowała obowiązek.

9. Karę pieniężną, o której mowa w ust. 1, uiszcza się w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja Prezesa URE o wymierzeniu kary pieniężnej stała się prawomocna.

10. Wpływy z tytułu kary pieniężnej, o której mowa w ust. 1, stanowią dochód budżetu państwa.

11. Kara pieniężna, o której mowa w ust. 1, jest płatna na konto URE.

12. Kara pieniężna, o której mowa w ust. 1, podlega ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

13. W sprawach dotyczących kary pieniężnej, o której mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, z wyłączeniem art. 68 § 1–3.

14. Od decyzji Prezesa URE wydanej na podstawie ust. 2 stronie służy odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – sądu ochrony konkurencji i konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia. Odwołanie wnosi się za pośrednictwem Prezesa URE.

15. Postępowanie w sprawie odwołania od decyzji Prezesa URE toczy się według przepisów ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1805, z późn. zm.²⁾) o postępowaniu w sprawach z zakresu regulacji energetyki.”;

16) w art. 13 uchyla się ust. 3b;

17) w art. 14 uchyla się ust. 3;

18) w art. 15 uchyla się ust. 3–5.

Art. 2. W ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2021 r. poz. 2351 oraz z 2022 r. poz. 88) w art. 35 po ust. 6a dodaje się ust. 6b w brzmieniu:

„6b. Przepisu ust. 1 pkt 1 lit. a nie stosuje się do tymczasowych obiektów budowlanych stanowiących urządzenia infrastruktury technicznej, służące do pomiaru wietrzności na terenach, dla których w planie miejscowym ustalono przeznaczenie umożliwiające realizację produkcji, górnictwa i wydobywania lub gospodarowania odpadami w rozumieniu przepisów wydanych na podstawie art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorze technicznym (Dz. U. z 2021 r. poz. 272 i 2269 oraz z 2022 r. poz. 727) w art. 37 w pkt 20 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 21 w brzmieniu:

„21) wykonywanie czynności związanych z certyfikacją i prowadzeniem rejestru przedsiębiorców uprawnionych do wykonywania czynności i przeglądów

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1981, 2052, 2262, 2270, 2289, 2328 i 2459 oraz z 2022 r. poz. 1, 366, 480, 807, 830, 974, 1098, 1301 i 1371.

serwisowych elementów technicznych elektrowni wiatrowych oraz innych obowiązków, o których mowa w rozdziale 2a ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 724 oraz z 2022 r. ...).”.

Art. 4. W ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2022 r. poz. 503) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 10 w ust. 2a skreśla się wyrazy:
„a także ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu.”;
- 2) w art. 15:
 - a) w ust. 3 w pkt 3a średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się wyrazy:
„przy czym te tereny i ich strefy ochronne znajdują się w granicach obszaru, o którym mowa w art. 10 ust. 2a.”;
 - b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:
„4. Plan miejscowy przewidujący możliwość lokalizacji budynków umożliwia również lokalizację mikroinstalacji w rozumieniu art. 2 pkt 19 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2022 r. poz. 1378 i 1383) oraz niebędących mikroinstalacją pozostałych instalacji odnawialnych źródeł energii wytwarzających energię elektryczną z energii promieniowania słonecznego, będących urządzeniami innymi niż wolnostojące, również w przypadku innego przeznaczenia terenu niż produkcyjne, chyba że ustalenia planu miejscowego zakazują lokalizacji takich instalacji.”;
- 3) w art. 62:
 - a) w ust. 1 we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „na czas nie dłuższy niż 9 miesięcy” zastępuje się wyrazami „na czas nie dłuższy niż 18 miesięcy”;
 - b) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:
„3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, wójt, burmistrz albo prezydent miasta może przedłużyć zawieszenie postępowania na dodatkowy czas, nie dłuższy niż 6 miesięcy, jeżeli w okresie zawieszenia postępowania dokonano wyłożenia projektu planu miejscowego.”.

Art. 5. W ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach

oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029, 1260 i 1261) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 48 dodaje się ust. 8 w brzmieniu:

„8. Nie można odstąpić od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, na podstawie którego ma być lokalizowana elektrownia wiatrowa w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 724 oraz z 2022 r. poz. ...), zwana dalej „elektrownią wiatrową”, jeżeli wprowadza on nowe lub zmienia istniejące ustalenia związane z budową lub przebudową elektrowni wiatrowej, w tym mające wpływ na odległość między elektrownią wiatrową a budynkami mieszkalnymi lub budynkami o funkcji mieszanej w rozumieniu art. 2 pkt 6 tej ustawy.”;

2) w art. 54 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Do wnoszenia uwag i wniosków oraz opiniowania projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin stosuje się przepisy ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2022 r. poz. 503 i ...) oraz ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych.”;

3) w art. 75 w ust. 1 w pkt 1 w lit. r skreśla się wyrazy „o których mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 724)”.

Art. 6. W ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2022 r. poz. 1378 i 1383) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 70ba w ust. 1 wyrazy „12 miesięcy” zastępuje się wyrazami „18 miesięcy”;

2) w art. 79a w ust. 1 wyrazy „12 miesięcy” zastępuje się wyrazami „18 miesięcy”.

Art. 7. W ustawie z dnia 5 lipca 2018 r. o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących (Dz. U. z 2021 r. poz. 1538) w art. 5 po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Inwestycji mieszkaniowych nie lokalizuje się w odległości, o której mowa w art. 4 ust. 4 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni

wiatrowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 724 oraz z 2022 r. poz. ...), lub większej, jeżeli taka została ustalona w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.”.

Art. 8. 1. Studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz plany zagospodarowania przestrzennego województwa, uchwalone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, zachowują ważność.

2. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, zwane dalej „planami miejscowymi”, obowiązujące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy zachowują moc.

3. Planów zagospodarowania przestrzennego województwa określających wymóg zachowania minimalnej odległości, o której mowa w art. 4 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym, nie stosuje się w zakresie określającym wymóg minimalnej odległości, a także wyznaczonych na ich podstawie stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu.

4. Do projektów studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz do projektów planów zagospodarowania przestrzennego województwa albo ich zmian stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

5. Do projektów studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy albo ich zmian, w stosunku do których przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy ogłoszono o wyłożeniu do publicznego wglądu, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 4 w brzmieniu dotychczasowym.

6. Do projektów planów miejscowych, o których mowa w art. 15 ust. 8 ustawy zmienianej w art. 1, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

7. Do projektów planów miejscowych albo ich zmian, w stosunku do których przed dniem wejścia w życie ustawy dokonano wyłożenia, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym.

8. Przepisy art. 4a ustawy zmienianej w art. 1 stosuje się do:

- 1) projektów planów miejscowych, które nie zostały uchwalone do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy;
- 2) wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy postępowań w sprawie wydania decyzji o warunkach zabudowy, o której mowa w art. 4 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zwanej dalej „decyzją WZ”, decyzji o lokalizacji inwestycji celu

publicznego, o której mowa w art. 4 ust. 2 pkt 1 tej ustawy, zwanej dalej „decyzją LICP”, a także decyzji o ustaleniu lokalizacji strategicznej inwestycji w zakresie sieci przesyłowych, o której mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych dotyczących sieci elektroenergetycznych najwyższych napięć.

9. Do postępowań w sprawie wydania pozwolenia na budowę wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy oraz do oceny zasadności wniesienia sprzeciwu wobec zgłoszenia, o którym mowa w przepisach prawa budowlanego, dokonanego przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, dla sieci elektroenergetycznej najwyższych napięć nie stosuje się przepisów art. 4a ustawy zmienianej w art. 1.

10. Do projektów planów miejscowych albo ich zmian, sporządzanych na podstawie studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy uchwalonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy lub na podstawie studiów, o których mowa w ust. 5, stosuje się art. 15 ust. 3 pkt 3a ustawy zmienianej w art. 4 w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 9. W przypadku zmiany albo wydania nowej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach na potrzeby postępowań określonych w art. 13 ust. 3a ustawy zmienianej w art. 1 nie stosuje się wymogów określonych w art. 4 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą oraz art. 4a ust. 1 i 2 oraz art. 4c ustawy zmienianej w art. 1, pod warunkiem że wydanie albo zmiana pozwoleń na budowę określonych w art. 13 ust. 3a ustawy zmienianej w art. 1 nie prowadzi do zwiększenia oddziaływań elektrowni wiatrowej na środowisko.

Art. 10. 1. Jeżeli w planie miejscowym, o którym mowa w art. 15 ust. 2 lub ust. 7 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 1, przewiduje się lokalizację elektrowni wiatrowej, we wniosku o wydanie decyzji o pozwoleniu na budowę elektrowni wiatrowej inwestor wskazuje na spełnienie wymogu zachowania odległości nie mniejszej niż 500 metrów od budynku mieszkalnego lub budynku o funkcji mieszanej, dołączając do tego wniosku:

- 1) wskazanie projektowanej wysokości elektrowni wiatrowej oraz średnicy wirnika wraz z łopatami;
- 2) kopię mapy ewidencyjnej obejmującej nieruchomości położone w stosunku do elektrowni wiatrowej w odległości równej i mniejszej niż 500 metrów;

- 3) wskazanie aktualnego sposobu zagospodarowania, w tym zabudowy, nieruchomości położonych w stosunku do elektrowni wiatrowej w odległości równej i mniejszej niż 500 metrów;
- 4) wypis i wyrys z planu miejscowego obejmującego nieruchomości położone w stosunku do elektrowni wiatrowej w odległości równej i mniejszej niż 500 metrów.

2. Jeżeli w planie miejscowym, o którym mowa w art. 15 ust. 2 lub ust. 7 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 1, przewiduje się lokalizację elektrowni wiatrowej:

- 1) nie stosuje się wymogów określenia odległości elektrowni wiatrowej od budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej, o której mowa w art. 4 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, oraz wymogów, o których mowa w art. 4a ust. 1 i 2 oraz art. 4c ustawy zmienianej w art. 1, oraz art. 7 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą;
- 2) organ administracji architektoniczno-budowlanej odmawia wydania pozwolenia na budowę, a organ prowadzący postępowanie w sprawie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach odmawia zgody na realizację przedsięwzięcia, jeżeli inwestycja w zakresie elektrowni wiatrowej nie spełnia wymogu zachowania odległości nie mniejszej niż 500 metrów od budynku mieszkalnego lub budynku o funkcji mieszanej.

Art. 11. 1. Jeżeli w planie miejscowym, o którym mowa w art. 15 ust. 2, ust. 7 pkt 1 lub ust. 8 ustawy zmienianej w art. 1, przewiduje się lokalizację budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej, organ administracji architektoniczno-budowlanej odmawia wydania pozwolenia na budowę, a w przypadku zgłoszenia – wnosi sprzeciw, jeżeli inwestycja w zakresie tego budynku nie spełnia wymogu zachowania odległości nie mniejszej niż 500 metrów od elektrowni wiatrowej.

2. Jeżeli w planie miejscowym, o którym mowa w art. 15 ust. 2, ust. 7 pkt 1 lub ust. 8 ustawy zmienianej w art. 1, przewiduje się lokalizację budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej, a lokalizacja takiego budynku wymaga uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, organ prowadzący postępowanie w sprawie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach odmawia zgody na realizację przedsięwzięcia, jeżeli inwestycja w zakresie tego budynku nie spełnia wymogu zachowania odległości nie mniejszej niż 500 metrów od elektrowni wiatrowej.

Art. 12. W przypadku decyzji WZ wydanej na podstawie postępowań, o których mowa w art. 14 ust. 1 i 2 ustawy zmienianej w art. 1, oraz decyzji WZ, o których mowa w art. 14

ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1, dla których do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy nie wydano pozwolenia na budowę, organ administracji architektoniczno-budowlanej odmawia wydania pozwolenia na budowę, a w przypadku zgłoszenia – wnosi sprzeciw, jeżeli inwestycja w zakresie budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej nie spełnia wymogu zachowania odległości nie mniejszej niż 500 metrów od elektrowni wiatrowej.

Art. 13. Do postępowań w sprawie ustalenia warunków zabudowy, wszczętych i niezakończonych decyzją ostateczną przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 4 w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 14. 1. Do postępowań w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla elektrowni wiatrowych, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Do postępowań w sprawie wydania pozwolenia na budowę dla elektrowni wiatrowych, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, oraz do oceny zasadności wniesienia sprzeciwu wobec zgłoszenia, o którym mowa w przepisach prawa budowlanego, dokonanego przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy dla elektrowni wiatrowych, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, z wyłączeniem art. 4a ust. 1 i 2.

Art. 15. Do ustalenia lokalizacji inwestycji mieszkaniowej w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 7, rozpoczętej i niezakończonej przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepis art. 5 ust. 3a ustawy zmienianej w art. 7.

Art. 16. 1. Pozwolenia na budowę budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej, wydane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, zachowują ważność.

2. Do postępowań w sprawie wydania pozwolenia na budowę lub decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dotyczących budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

3. Zgłoszenia budowy budynków, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, w stosunku do których przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy organ nie wniósł sprzeciwu, pozostają skuteczne.

4. Do zgłoszeń budowy budynków, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, dokonanych przed dniem wejścia w życie niniejszej

ustawy, dla których do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy nie upłynął termin na wniesienie sprzeciwu, stosuje się przepisy dotychczasowe.

5. Zgłoszenia budowy budynków, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1a ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, które zostały dokonane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, pozostają skuteczne.

6. Do postępowań w przedmiocie wydania decyzji WZ albo decyzji LICP dla budynku mieszkalnego lub budynku o funkcji mieszanej, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 17. 1. W przypadku elektrowni wiatrowych wybudowanych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, niespełniających wymogów określonych w art. 4a ustawy zmienianej w art. 1, dopuszcza się jedynie wykonywanie ich remontów lub czynności niezbędnych do ich prawidłowego użytkowania, z wyłączeniem działań prowadzących do zwiększenia mocy zainstalowanej elektrycznej lub zwiększenia oddziaływań na środowisko tych elektrowni.

2. W przypadkach określonych w ust. 1 minimalna odległość elektrowni wiatrowej określona w art. 4a ustawy zmienianej w art. 1 nie jest brana pod uwagę przy wydawaniu decyzji administracyjnych wymaganych do wykonywania remontów lub czynności, o których mowa w ust. 1.

Art. 18. 1. Przedsiębiorca prowadzący działalność w zakresie dokonywania czynności i przeglądów serwisowych elementów technicznych elektrowni wiatrowej przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy jest obowiązany do dostosowania się do wymagań określonych w niniejszej ustawie i uzyskania wpisu do rejestru, o którym mowa w art. 8c ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Eksploatujący elektrownię wiatrową zapewnia, że elementy techniczne elektrowni wiatrowej są poddawane czynnościom i przeglądom serwisowym dokonywanym przez przedsiębiorcę, który nie uzyskał wpisu do rejestru, o którym mowa w art. 8c ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, nie dłużej niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 19. Prezes Urzędu Dozoru Technicznego tworzy rejestr, o którym mowa w art. 8c ustawy zmienianej w art. 1, w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 20. 1. Minister właściwy do spraw gospodarki powołuje Komitet Odwoławczy, o którym mowa w art. 81 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w terminie 45 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Podmioty, o których mowa w art. 81 ust. 4 pkt 2–5 ustawy zmienianej w art. 1, zgłaszają kandydatów do Komitetu Odwoławczego w terminie 10 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy. W przypadku niezgłoszenia kandydatów minister właściwy do spraw gospodarki powołuje ich samodzielnie.

Art. 21. Prezes Urzędu Dozoru Technicznego nadaje Komitetowi Odwoławczemu regulamin, o którym mowa w art. 81 ust. 9 ustawy zmienianej w art. 1, w terminie 45 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 22. 1. Wytwórca, któremu wydano postanowienie na podstawie art. 70ba ust. 1 albo art. 79a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 6 w brzmieniu dotychczasowym, może złożyć do Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki oświadczenie o korekcie przedłużonego terminu spełnienia zobowiązania, o którym mowa w art. 70b ust. 4 pkt 1 lit. d albo w art. 79 ust. 3 pkt 8 lit. a, oraz okresu, o którym mowa w art. 70b ust. 4 pkt 1 lit. c albo w art. 74 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 6 w brzmieniu dotychczasowym, zgodnie z art. 70ba ust. 1 albo art. 79a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 6 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 1, składa się w terminie 90 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, jednak nie później niż przed upływem terminu spełnienia zobowiązania, o którym mowa w art. 70b ust. 4 pkt 1 lit. d albo art. 79 ust. 3 pkt 8 lit. a, oraz okresu, o którym mowa w art. 70b ust. 4 pkt 1 lit. c albo w art. 74 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 6 w brzmieniu dotychczasowym, wydłużonego o dodatkowy okres wynikający z postanowienia Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki wydanego na podstawie art. 70ba ust. 1 albo art. 79a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 6 w brzmieniu dotychczasowym.

3. Do oświadczenia, o którym mowa w ust. 1, wytwórca dołącza:

- 1) zaktualizowany harmonogram rzeczowo-finansowy, o którym mowa w art. 70b ust. 4 pkt 1 lit. e albo w art. 75 ust. 5 pkt 6 ustawy zmienianej w art. 6, dostosowany do okresu wydłużanego na podstawie ust. 4;
- 2) zaktualizowaną gwarancję bankową, o której mowa w art. 70b ust. 6 albo w art. 78 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 6, o ile została ustanowiona dla danej instalacji, której ważność została dostosowana do okresu wydłużanego na podstawie ust. 4;

3) zaktualizowane oświadczenie, o którym mowa w art. 70b ust. 4 pkt 1 lit. c ustawy zmienianej w art. 6 – w przypadku wytwórcy, o którym mowa w art. 70b ustawy zmienianej w art. 6.

4. Złożenie oświadczenia, o którym mowa w ust. 1, wraz z załącznikami, o których mowa w ust. 3, wydłuża, z mocy prawa, termin spełnienia zobowiązania, o którym mowa w art. 70b ust. 4 pkt 1 lit. d albo w art. 79 ust. 3 pkt 8 lit. a, oraz okres, o którym mowa w art. 70b ust. 4 pkt 1 lit. c albo w art. 74 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 6 w brzmieniu dotychczasowym, łącznie do 18 miesięcy, licząc od dnia upływu terminu tych zobowiązań, z uwzględnieniem postanowienia wydanego na podstawie art. 70ba ust. 1 albo art. 79a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 6 w brzmieniu dotychczasowym.

5. W przypadku gdy oświadczenie, o którym mowa w ust. 1, zostanie złożone z uchybieniem terminu określonego w ust. 2 lub wytwórca nie dołączył załączników, o których mowa w ust. 3, termin spełnienia zobowiązania, o którym mowa w art. 70b ust. 4 pkt 1 lit. d albo w art. 79 ust. 3 pkt 8 lit. a, oraz okres, o którym mowa w art. 70b ust. 4 pkt 1 lit. c albo w art. 74 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 6, nie ulegają zmianie.

6. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki informuje wytwórcę o zmienionym terminie spełnienia zobowiązania, o którym mowa w art. 70b ust. 4 pkt 1 lit. d albo w art. 79 ust. 3 pkt 8 lit. a, oraz okresie, o którym mowa w art. 70b ust. 4 pkt 1 lit. c albo w art. 74 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 6, w terminie 30 dni od dnia otrzymania oświadczenia, o którym mowa w ust. 1, wraz z załącznikami, o których mowa w ust. 3.

7. W przypadku gdy złożony wniosek, o którym mowa w art. 70ba ust. 1 albo w art. 79a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 6 w brzmieniu dotychczasowym, nie został rozpatrzony do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, wytwórca w terminie 90 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, jednak nie później niż przed upływem terminu spełnienia zobowiązania, o którym mowa w art. 70b ust. 4 pkt 1 lit. d albo w art. 79 ust. 3 pkt 8 lit. a, oraz okresu, o którym mowa w art. 70b ust. 4 pkt 1 lit. c albo w art. 74 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 6, może dokonać zmiany wniosku w zakresie, w jakim jest to niezbędne do wydłużenia tego terminu oraz okresu, o okres łącznie do 18 miesięcy, licząc od dnia upływu terminu tych zobowiązań.

8. W przypadku, o którym mowa w ust. 7, przepisy art. 70ba ust. 2–4 i art. 79a ust. 2–4 ustawy zmienianej w art. 6 stosuje się odpowiednio.

9. W przypadkach, o których mowa w ust. 4 albo 7, wytwórca, który przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy dokonał aktualizacji oferty na podstawie art. 79 ust. 9–12

ustawy zmienianej w art. 6, może ponownie jednokrotnie dokonać tej aktualizacji, w terminie i na zasadach określonych w tych przepisach.

Art. 23. 1. Maksymalny limit wydatków z budżetu państwa przeznaczonych na wykonywanie zadań Ministra Sprawiedliwości, wynikających z niniejszej ustawy wynosi w roku:

- 1) 2023 – 383 088 zł;
- 2) 2024 – 411 488 zł;
- 3) 2025 – 433 389 zł;
- 4) 2026 – 451 638 zł;
- 5) 2027 – 470 749 zł;
- 6) 2028 – 490 766 zł;
- 7) 2029 – 511 734 zł;
- 8) 2030 – 533 703 zł;
- 9) 2031 – 556 723 zł;
- 10) 2032 – 580 848 zł.

2. Minister Sprawiedliwości monitoruje wykorzystanie limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1, oraz wdraża mechanizmy korygujące, o których mowa w ust. 3.

3. W przypadku przekroczenia lub zagrożenia przekroczenia przyjętego na dany rok budżetowy maksymalnego limitu wydatków określonego w ust. 1 oraz w przypadku, gdy część planowanych wydatków, o których mowa w ust. 1, przypadająca proporcjonalnie na okres od początku roku kalendarzowego do końca danego kwartału została przekroczona:

- 1) po pierwszym kwartale - co najmniej o 20%,
- 2) po dwóch kwartałach - co najmniej o 15%,
- 3) po trzech kwartałach - co najmniej o 10%

– Minister Sprawiedliwości stosuje mechanizm korygujący polegający na obniżeniu kosztów realizacji zadań, o których mowa w ust. 1.

4. W przypadku gdy wielkość wydatków w poszczególnych miesiącach jest zgodna z planem finansowym, przepisu ust. 3 nie stosuje się.

Art. 24. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 6 i art. 22, które wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Celem projektu ustawy o zmianie ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw jest upodmiotowienie lokalnych społeczności w obszarze planowania przestrzennego gminy w związku z istniejącymi oraz planowanymi elektrowniami wiatrowymi. W wyniku wprowadzenia proponowanych przepisów mieszkańcy gmin uzyskają narzędzie do określania szczegółowych kryteriów związanych z wyznaczaniem minimalnej odległości planowanej elektrowni wiatrowej od zabudowy mieszkalnej. Projekt zakłada utrzymanie generalnej zasady, zgodnie z którą odległość nowej elektrowni wiatrowej od istniejącego budynku mieszkalnego nie może być mniejsza niż 10-krotność wysokości planowanej elektrowni wiatrowej (dalej również jako „10h”). Odległość ta może zostać wyjątkowo zmieniona przez gminę w ramach uchwalanego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (dalej: „MPZP” albo „plan”). Co istotne projektodawca zakłada, że z uwagi na kryteria bezpieczeństwa wyznaczona w MPZP odległość w żadnym wypadku nie może być mniejsza niż 500 m. Ponadto wójt, burmistrz lub prezydent miasta, uchwalając MPZP, będą zobligowani do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w ramach której zostaną ustalone istotne czynniki wpływające na lokalizację planowanych elektrowni wiatrowych. Równie istotnym założeniem projektu jest odblokowanie rozwoju budownictwa mieszkalnego w sąsiedztwie elektrowni wiatrowych, przy zachowaniu maksymalnego bezpieczeństwa ich eksploatacji i zapewnieniu pełnej informacji o planowanej inwestycji dla mieszkańców okolicznych terenów.

Projekt wprowadza też szereg obowiązków gwarantujących przejrzystość i wieloetapowość procesu planowania przestrzennego w kontekście energetyki wiatrowej nie tylko dla mieszkańców gminy, w której jest planowana nowa inwestycja, lecz także mieszkańców gmin znajdujących się w zasięgu 10h.

Omawiana regulacja ma pilny i istotny charakter zarówno z punktu widzenia pobudzenia nowych inwestycji i tworzenia miejsc pracy, ale przede wszystkim w kontekście rozbudowy potencjału wytwórczego wpływającego na bezpieczeństwo energetyczne, zwiększanie odporności energetyki na czynniki zewnętrzne, wzmocnienia suwerenności energetycznej oraz – co szczególnie ważne – obniżania cen energii zarówno dla gospodarstw domowych, jak i przedsiębiorstw.

Projekt jest realizacją kamienia milowego w ramach reformy *B2.2. Poprawa warunków dla rozwoju odnawialnych źródeł energii* w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności.

Przyjęcie ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 724) (dalej: „ustawa odległościowa”), która miała na celu uregulowanie kwestii związanych z przygotowaniem i realizacją inwestycji w lądową energetykę wiatrową, było uzasadnionym krokiem, mającym na uwadze konieczność zapewnienia usystematyzowanej ochrony prawnej mieszkańcom terenów, w pobliżu których są zlokalizowane tego typu obiekty. Konieczność opracowania ww. regulacji wynikała z dyskusji publicznej toczonej w ówczesnym czasie w związku z lokalizowaniem elektrowni wiatrowych. Podstawowe obszary poddane regulacji i założenia ww. ustawy dotyczyły:

- obowiązkowego lokowania elektrowni wiatrowych wyłącznie na podstawie MPZP,
- precyzyjnego określenia warunków lokalizacji oraz wskazania minimalnej odległości nowych elektrowni wiatrowych od zabudowań mieszkalnych oraz nowych zabudowań mieszkalnych od elektrowni wiatrowych,
- jednoznacznego wskazania, że przepisy ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2021 r. poz. 2351, z późn. zm.) i inne przepisy dotyczące postępowania w przypadku katastrof budowlanych i oceny stanu technicznego budowli stosuje się odpowiednio do elektrowni wiatrowych.

Wskazane obszary wymagały uregulowania na poziomie ustawowym, a co za tym idzie uzasadniały interwencję w postaci opracowania i przyjęcia szczególnych przepisów w tym zakresie. Omawiany projekt nowelizacji utrzymuje ww. fundamentalne zasady.

Tym niemniej od momentu opracowania i wejścia w życie przepisów ustawy odległościowej w 2016 r. sytuacja dotycząca globalnych, europejskich i krajowych polityk energetycznych, kosztów wytwarzania energii elektrycznej, a także możliwości wykorzystania lądowej energetyki wiatrowej, wdrażanej w zgodzie z interesem społeczności lokalnych, uległa jednak poważnym zmianom.

1. Ogólny kontekst i tło przedmiotu ustawy

Należy zwrócić uwagę na wysokie i stale rosnące koszty energii elektrycznej, wytwarzanej w sposób konwencjonalny (tj. oparty na spalaniu węgla). Inwazja Rosji na Ukrainę oraz presja polityki klimatycznej Unii Europejskiej (dalej: „UE”) całkowicie zmieniły postrzeganie przyszłych kierunków rozwoju energetyki. Walka z wysoką ceną energii stała się jednym z najważniejszych wyzwań, przed jakimi stoją polskie przedsiębiorstwa i gospodarka, ale

także gospodarstwa domowe w Europie. Z uwagi na to, że w Polsce znaczna ilość, bo wg danych z 2020 r. aż 73,5% energii elektrycznej jest generowana z węgla¹⁾, polscy odbiorcy są bardzo wrażliwi na zmiany całego łańcucha kosztów związanych z tym źródłem energii. Dodatkowo kryzys energetyczny wywołany działaniami Federacji Rosyjskiej diametralnie zmienił sposób postrzegania dostaw paliw i energii z zewnątrz UE. Istotnie zmieniła się m.in. rola gazu ziemnego jako paliwa przejściowego. Sytuacja Polski w tym zakresie powinna być więc analizowana w następującym kontekście:

- stały obserwowany wzrost cen uprawnień do emisji CO₂ (od początku 2018 r. cena uprawnień rozpoczęła wzrost z ok. 9€/t do blisko 80–90€/t obecnie²⁾ oraz ceny wydobycia i dostaw węgla³⁾, co skutkuje wzrostem cen energii elektrycznej dla odbiorców krajowych zarówno w krótkiej, jak i długiej perspektywie,
- istotne znaczenie ma tu także fakt, że 1 MWh energii elektrycznej zużywanej przez polskich odbiorców odznacza się emisyjnością na poziomie ok. 698 kg CO₂⁴⁾, co stanowi poziom blisko trzy razy większy niż europejska średnia (226 kg CO₂/MWh)⁵⁾. Powoduje to dużą presję na wzrost opłat, jakie polskie przedsiębiorstwa muszą ponosić w związku z realizacją polityki klimatycznej UE,
- na rosnący udział odnawialnych źródeł energii (dalej również jako „OZE”) w produkcji energii mają wpływ stale spadające koszty generacji energii w tego typu instalacjach, wynikające z dynamiki postępu technologicznego. Zgodnie z cytowanym powyżej raportem Polskiego Instytutu Ekonomicznego, na podstawie danych Międzynarodowej Agencji Energii Odnawialnej (IRENA), w latach 2010–2018 koszty wytwarzania energii z energii słonecznej spadły o 77%, a dla energii wiatrowej spadek wyniósł 20% (farmy morskie), a – co szczególnie istotne z punktu widzenia niniejszego projektu – o 34% dla elektrowni wiatrowych na lądzie (przy czym uśrednione koszty wytwarzania energii w lądowych elektrowniach wiatrowych osiągały drugi najkorzystniejszy wynik spośród

¹⁾ Porównanie za: *The European Power Sector in 2020*, <https://ember-climate.org/wp-content/uploads/2021/01/Report-European-Power-Sector-in-2020.pdf> . (dostęp: 25 stycznia 2021 r.). Wg danych Polskich Sieci Elektroenergetycznych za sam grudzień 2020 r. było to blisko 70% <https://www.rynekelektryczny.pl/produkcja-energii-elektrycznej-w-polsce/>.

²⁾ Dane za: Raport z rynku CO₂; KOBIZE; <https://www.kobize.pl/pl/article/aktualnosci-2022/id/2138/raport-z-rynku-co2-marzec-2022> . Większość ośrodków analitycznych, w tym KOBIZE, prognozuje dalszy wzrost cen uprawnień w perspektywie długoterminowej.

³⁾ Zestawienie danych w: *Przyszły miks energetyczny Polski – determinanty, narzędzia i prognozy*, Polski Instytut Ekonomiczny, Working Paper 6/2019, Warszawa 2019.

⁴⁾ <https://www.kobize.pl/pl/file/wskazniki-emisyjnosci/id/171/wskazniki-emisyjnosci-dla-energii-elektrycznej-za-rok-2020-opublikowane-w-grudniu-2021-r>

⁵⁾ Porównanie za: *The European Power Sector in 2020*, <https://ember-climate.org/wp-content/uploads/2021/01/Report-European-Power-Sector-in-2020.pdf>. (dostęp: 25 stycznia 2021 r.).

OZE). Podkreśla się jednak, że w wyniku pandemii COVID-19 oraz presji inflacyjnej spowodowanej wojną na Ukrainie, zarówno koszty budowy instalacji OZE, jak i koszty obsługi takich instalacji uległy chwilowemu wzrostowi. Przyjąć należy, że terminy związane z dostawą komponentów dla instalacji OZE będą niezwykle napięte. To wszystko z pewnością mogło wpłynąć na wzrost kosztów wytwarzania energii z tych instalacji, a tym samym przełożyło się na nieznacznie wyższą średnią cenę za 1 MWh w przypadku ofert złożonych w systemie aukcyjnym (w 2018 r. średnia ofert dla instalacji wiatrowych ważonych wolumenem w aukcjach pow. 1 MW wyniosła 196,17 zł, z kolei w aukcjach przeprowadzonych pod koniec 2021 r. było to 219 zł). Należy jednak dodać, że system aukcyjny w swoim założeniu ma charakter konkurencyjny, zaś wymuszając spadek cen i biorąc pod uwagę powyższe negatywne czynniki, przedstawiony wzrost jest niewielki. Warto tu jednocześnie wskazać, że statystyczna średnia UE dla państw członkowskich w zakresie udziału poszczególnych technologii w wytwarzaniu energii elektrycznej wynosiła w 2020 r. 38% z OZE, 37% z paliw kopalnych, natomiast pozostałe to energia atomowa⁶⁾,

- w dłuższej perspektywie czasowej, z uwagi na prognozowany wzrost cen uprawnień CO₂, a także potencjalne wzrosty lub nagłe zmiany cen paliw kopalnych (węgla i gazu), poziom cen energii elektrycznej w Polsce będzie miał tendencję wzrostową. Będzie to oczywiście negatywnie rzutowało na konkurencyjność polskich przedsiębiorstw i produktów na rynkach międzynarodowych, w tym w szczególności na kondycję dużych przemysłowych odbiorców energii.

Wszystkie ww. czynniki powodują, że utrzymanie obecnego miksu energetycznego w perspektywie długookresowej wiązałoby się ze znacznym wzrostem cen energii elektrycznej oraz niewypełnianiem zobowiązań w zakresie udziału energii odnawialnej w krajowym zużyciu energii brutto w 2030 r. wynikających z prawodawstwa UE. Polska powinna więc kontynuować rozwój swojego miksu energetycznego, aby móc zapewnić Polakom dostęp do czystej i taniej energii, która w sposób niezakłócony i bezpieczny będzie trafiać do odbiorcy.

Należy mieć także na uwadze kontekst związany z realizacją polityki energetyczno-klimatycznej UE, w tym z jej długoterminową wizją dążenia do neutralności klimatycznej Unii do 2050 r., mechanizmy regulacyjne stymulujące osiągnięcie efektów

⁶⁾ *Przyszły miks energetyczny Polski – determinanty, narzędzia i prognozy.*

w najbliższych dziesięcioleciach, które wiążą się z ograniczaniem emisji CO₂, oraz postępującą dekarbonizacją sektora wytwórczego energii.

Już w 2009 r. przyjęto pakiet regulacji wyznaczający trzy zasadnicze cele przeciwdziałania zmianom klimatu do 2020 r., czyli tzw. pakiet 3 x 20%, przy czym, zgodnie z nim, państwa członkowskie UE partycypują w nim stosownie do swoich możliwości. Polskie cele obejmowały:

- zwiększenie efektywności energetycznej przez oszczędność zużycia energii pierwotnej o 13,6 Mtoe w latach 2010–2020 w porównaniu do prognozy zapotrzebowania na paliwa i energię z 2007 r.,
- zwiększenie do 15% udziału energii z OZE w końcowym zużyciu energii brutto do 2020 r.,
- partycypację w ogólnounijnej redukcji emisji gazów cieplarnianych o 20% (w porównaniu do 1990 r.) do 2020 r.

W 2014 r. Rada Europejska utrzymała kierunek przeciwdziałania zmianom klimatu i zatwierdziła cztery cele w perspektywie 2030 r. dla całej UE, które po rewizji w 2018 r. oraz grudniu 2020 r. uzyskały następujący kształt:

- zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych o 55% w porównaniu z emisją z 1990 r. (zwiększony w grudniu 2020 r. z wcześniejszych 40%),
- co najmniej 32% udziału źródeł odnawialnych w zużyciu końcowym energii brutto,
- wzrost efektywności energetycznej o 32,5%,
- ukończenie tworzenia wewnętrznego rynku energii UE.

W 2019 r., w celu nadania spójności ww. działaniom, Komisja Europejska opublikowała komunikat w sprawie tzw. Europejskiego Zielonego Ładu, czyli wspólnotowej strategii, której ambitnym celem jest osiągnięcie przez UE do 2050 r. ww. celów związanych z neutralnością klimatyczną. Założenia tej strategii mają zostać wdrożone zarówno przy pomocy działań prowadzonych na poziomie regulacyjnym, jak i przez kierowanie znaczących środków finansowych na inwestycje w niskoemisyjną energetykę.

Perspektywicznie zakłada się więc dalsze rewizje kluczowych regulacji UE dotyczących sektora energetycznego, które będą się odnosić do celów i narzędzi polityki energetyczno-klimatycznej UE w horyzoncie czasowym wykraczającym poza ramy 2030 r. Dotyczy to w szczególności rozstrzygnięć względem długoterminowej wizji redukcji emisji gazów cieplarnianych w UE do 2050 r.

Niezależnie od powyższego będą prowadzone konsekwentne działania na rzecz budowy w Polsce silnego, efektywnego i konkurencyjnego sektora energetyki, odpornego na potencjalne zagrożenia płynące z zewnątrz.

Wartym odnotowania jest fakt, że udział OZE w końcowym zużyciu energii brutto za 2020 r. wyniósł, zgodnie z danymi GUS – 16,10%⁷⁾, co stanowi solidną podstawę do dalszego rozwoju poszczególnych segmentów. Polska osiągnęła zatem z nadwyżką o 1,1 p.p. cel określony w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych (Dz. Urz. UE L 140 z 05.06.2009, str. 16), realizując swoje międzynarodowe zobowiązania w zakresie rozwijania źródeł odnawialnych. Tym niemniej udział OZE w sektorze elektroenergetyki wyniósł 16,24%⁸⁾, co w kontekście postępującej elektryfikacji gospodarki oraz specyfiki sektora wytwórczego wymaga przyspieszenia budowy nowych, niskoemisyjnych źródeł wytwórczych.

Najnowsze dokumenty strategiczne dotyczące projekcji krajowego miksu energetycznego oraz systemu energetycznego dostrzegają już ww. wyzwania. Zgodnie z przyjętą przez Radę Ministrów „Polityką Energetyczną Państwa do 2040 r.” (PEP 2040), krajowe zużycie energii elektrycznej wzrośnie do 2030 r. o 22% oraz o 37% do 2040 r. Średnioroczne tempo wzrostu tej kategorii wynosi w całym rozpatrywanym okresie prognozy ok. 1,5%. Oznacza to, że popyt na energię wymaga dostarczenia do Krajowego Systemu Energetycznego znaczącego dodatkowego wolumenu energii wytwarzanej w sposób efektywny ekonomicznie i zgodny z krajową i unijną polityką klimatyczną. Zarówno w PEP 2040 r., jak i w przedłożonym Komisji Europejskiej „Krajowym Planie na rzecz Energii i Klimatu na lata 2021–30”, Polska deklaruje, że do 2030 r. zostanie osiągnięty poziom co najmniej 23% udziału OZE w końcowym zużyciu energii brutto, przy czym dla zużycia energii brutto w elektroenergetyce, a więc w obszarze, na który bezpośredni wpływ będą miały m.in. elektrownie wiatrowe na lądzie, do 2030 r. zostanie osiągnięty poziom 32% udziału OZE. Zgodnie z PEP 2040, do 2040 r. ww. poziom udziału OZE w końcowym zużyciu energii brutto osiągnie co najmniej 28,5%, przy czym dla zużycia energii brutto w elektroenergetyce poziom ten powinien osiągnąć co najmniej 39,7%.

Rada Ministrów, aktywnie reagując na bieżącą sytuację kryzysową występującą na międzynarodowych rynkach energii, przyjęła w marcu 2022 r. założenia do aktualizacji PEP

⁷⁾ Energia ze źródeł odnawialnych w 2020 r.; GUS 2021.

⁸⁾ Energia ze źródeł odnawialnych w 2020 r.; GUS 2021.

2040. Założenia te mają na celu dalszą intensyfikację działań na rzecz budowy suwerenności energetycznej Polski, której szczególnym elementem jest zapewnienie szybkiego uniezależnienia krajowej gospodarki od importowanych paliw kopalnych.

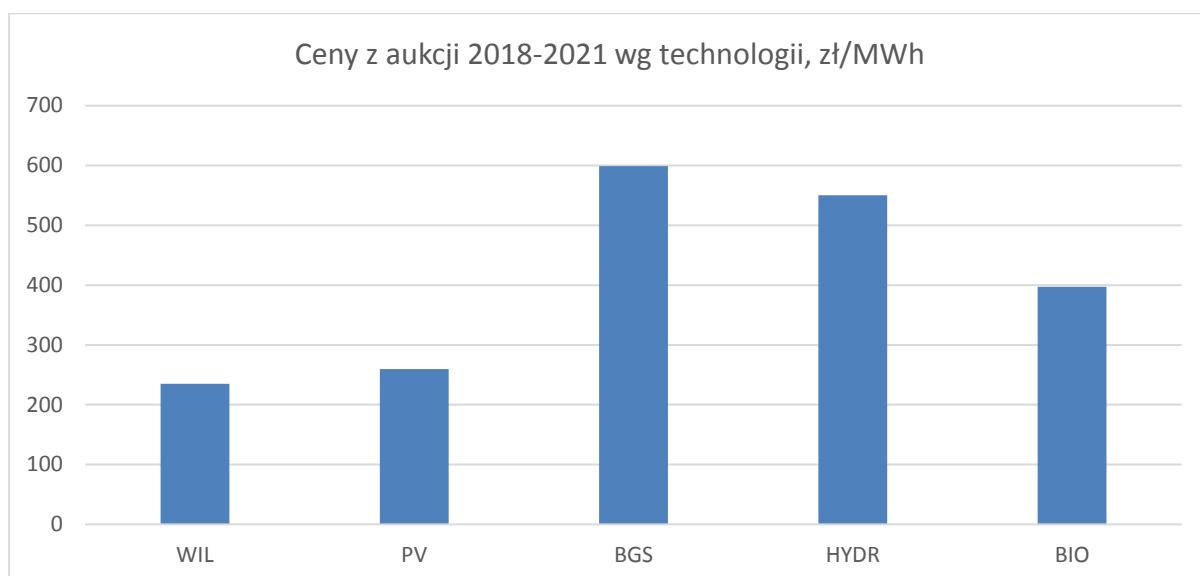
Wypełnienie przez Polskę podjętych zobowiązań, a także doprowadzenie do znaczącej przebudowy krajowego miksu energetycznego, będzie wymagać kontynuacji wdrażania ułatwień dla realizacji inwestycji w OZE, w tym w lądowe elektrownie wiatrowe.

2. Potencjał rozwoju oraz atuty energetyki wiatrowej na lądzie

Krajowe dokumenty strategiczne w obszarze energetyki dostrzegają istotną rolę lądowej energetyki wiatrowej. Zgodnie z PEP 2040 lądowa energetyka wiatrowa posiada, w szczególności, potencjał do rozwoju w obszarze korporacyjnych długoterminowych umów zakupu energii z OZE (tzw. cPPA), zawieranych bezpośrednio między wytwórcą OZE i odbiorcą dużej ilości energii, w celu wykorzystania dużej części lub całości generacji w danej instalacji OZE. Odbiorcą w tym zakresie może być podmiot posiadający znaczne zapotrzebowanie jednostkowe na energię elektryczną, dla którego jest opłacalne np. instalowanie bezpośredniej linii zasilającej z instalacji stanowiącej źródło energii lub zapewnianie co najmniej dedykowanego, zwirtualizowanego dostępu do nowego źródła energii⁹⁾.

Według danych Agencji Rynku Energii, moc zainstalowana lądowych farm wiatrowych wg stanu na koniec lutego 2022 r. wynosi ponad 7184 MW. Lądowa energetyka wiatrowa wytwarza ok. 15 TWh energii elektrycznej rocznie, co stanowi ok. 9,5% energii elektrycznej produkowanej w kraju. Energetyka wiatrowa odpowiada za ponad połowę energii z OZE w sektorze elektroenergetyki. Lądowa energetyka wiatrowa jest, dzięki znacznej poprawie efektywności wykorzystania mocy turbiny, najtańszą technologią wytwarzania energii w Polsce nie tylko w porównaniu do innych OZE, ale także do źródeł konwencjonalnych. Potwierdzają to wyniki deklarowanych i kontraktowanych cen energii z aukcji OZE w latach 2018–2021 (poniżej zestawienie cen z aukcji OZE przeprowadzonych w latach 2018–2021 przez Urząd Regulacji Energetyki (dalej: „URE”).

⁹⁾ „Perspektywy rozwoju Corporate PPA w Polsce. Możliwość kontraktowania dostaw zielonej energii dla przemysłu”, Instytut Jagielloński, luty 2020.

WIL oznacza lądową energetykę wiatrową, PV – energetykę słoneczną, BGR – biogazownie rolnicze, HYDR – elektrownie wodne, BIO – jednostki wykorzystujące biomasę.

Średnia cena ważona energii elektrycznej kontraktowanej z lądowych elektrowni wiatrowych z aukcji przeprowadzonych przez Prezesa URE w latach 2016–2021 to 235,3 zł/MWh. Tymczasem cena energii, która jest przedmiotem handlu na Towarowej Giełdzie Energii (dalej: „TGE”), znajduje się znacznie powyżej tego poziomu. Według danych TGE, miesięczna cena bazowa energii elektrycznej wyniosła w marcu 2022 r. 683 zł/MWh, natomiast średnioważona cena BASE na Rynku Dnia Następnego (RDN) ukształtowała się w 2021 r. na poziomie 401,17 zł/MWh, co oznacza wzrost o 191,06 zł/MWh względem 2020 r.¹⁰⁾. Co ważne wysokie ceny energii mogą nie być zjawiskiem krótkoterminowym, co zdają się potwierdzać aktualnie zawierane kontrakty terminowe na energię elektryczną z dostawą na lata 2023–2026.

Biorąc pod uwagę możliwość wykorzystywania w kolejnych projektach uwalnianych na podstawie niniejszej inicjatywy legislacyjnej technologii nowszej generacji oraz terenów o najlepszej wietrzności, można oczekiwać silnej presji ze strony energetyki wiatrowej na obniżanie cen energii dla odbiorców. Z punktu widzenia gospodarki pozwoliłoby to uzyskiwać znaczne przewagi konkurencyjne na rynkach międzynarodowych, a także zredukować wpływ energetyki jako czynnika mocno wpływającego na inflację.

Obserwowany w ostatnich latach bardzo szybki postęp technologiczny w sektorze energetyki wiatrowej wpływa na zwiększenie produktywności, z kolei większa produktywność zmniejsza uśredniony koszt wytworzenia energii, uwzględniający zarówno koszty inwestycyjne, jak i operacyjne farmy wiatrowej. Nowoczesne turbiny wiatrowe, zwłaszcza te o dużych średnicach

¹⁰⁾ <https://tge.pl/dane-statystyczne> (dostęp w dniu 3 września 2020 r.).

rotorów i odpowiadających im mocach jednostkowych, znacznie efektywniej wykorzystują dostępne zasoby wiatru, zwiększając tym samym potencjalne tereny, gdzie uzasadnione ekonomicznie i zgodne z przepisami prawa jest ich posadowienie. W praktyce oznacza to, że inwestorzy mogą lepiej planować lokalizację swoich inwestycji, wykorzystując duże jednostki tam, gdzie istnieją ku temu przesłanki środowiskowe oraz pozwolą na to lokalne polityki przestrzenne. O ile bowiem duże turbiny mogą generować większą moc i ilość energii przy porównywalnej prędkości wiatru, to mniejsze obiekty doskonale sprawdzą się w tych lokalizacjach, gdzie postawienie dużej turbiny nie będzie możliwe z uwagi na jej oddziaływanie na środowisko. Prędkość wiatru zasadniczo rośnie ze zwiększaniem wysokości, a więc podnoszenie wysokości turbin ma także korzystny wpływ na produktywność.

W przypadku najnowszych turbin o większej mocy jednostkowej, np. 4,2 MW (o średnicy rotora 150 m i całkowitej wysokości 180 m), można postawić farmę wiatrową składającą się z pięciu turbin w miejsce poprzednich 10 turbin (wg starszej technologii i o mniejszej mocy) i pozyskać więcej energii (73,6 GWh wobec 65,8 GWh rocznie, a więc przez proste wykorzystanie nowoczesnych turbin można zwiększyć produktywność projektu o 10% do 15% – oznacza to, że z tej samej mocy zainstalowanej można, w tych samych warunkach, wygenerować więcej energii elektrycznej). Z uwagi na znacznie mniejszą łączną ilość turbin składających się na farmę wiatrową takie rozwiązanie może istotnie zwiększyć akceptację społeczną dla projektu i zmniejszyć jego oddziaływanie na środowisko. Z kolei niższe jednostki będą wykorzystywane w lokalizacjach, gdzie warunki środowiskowe nie potwierdzą zasadności wykorzystywania turbin o wysokich mocach, a przy tym będą one znacznie łagodniej oddziaływać na aspekty społeczne i środowiskowe, w tym krajobraz. Przedstawione podejście umożliwi dalszy rozwój energetyki wiatrowej, z uwzględnieniem potrzeb lokalnych społeczności.

Biorąc pod uwagę także perspektywę długookresową, zgodnie z opracowaniami Instytutu Energetyki Odnawialnej (IEO) z października 2019 r. oraz września 2020 r.¹¹⁾, potencjał ekonomiczny rozwoju energetyki wiatrowej na terenie Polski – (tj. uwzględniający możliwości techniczne, kryteria gospodarcze i związane z ekonomiką inwestycji, skorygowane ze względu na dopuszczalne do zabudowy instalacjami elektrowni wiatrowych klasy bonitacyjne gleby) wynosi, w zależności od wariantu rozwoju, od 6 GW do 12,5 GW nowych mocy

¹¹⁾ „Potencjał inwestycyjny energetyki wiatrowej na lądzie na terenie Polski”, Instytut Energetyki Odnawialnej, Warszawa, październik 2019 r. oraz „Możliwości wykorzystania i szybkiego uruchomienia rezerw potencjału lądowej energetyki wiatrowej w celu obniżenia cen energii elektrycznej w Polsce”, Warszawa, wrzesień 2020 r.

zainstalowanych w energetyce wiatrowej na lądzie w perspektywie do ok. 2030 r. Jednocześnie wskazano, że potencjał rynkowy możliwy do uzyskania w krótkim horyzoncie czasowym, tj. do 2025 r., na podstawie danych o zainicjowanych procesach inwestycyjnych dla nowych elektrowni wiatrowych szacuje się na 3,7 GW. Co istotne, jak pokazują statystyki porównawcze, nasycenie mocami wiatrowymi w Polsce jest 2x niższe niż średnia UE. Dotyczy to zarówno relacji do powierzchni kraju (odpowiednio 18 MW do 36,2 MW na 1000 km²) oraz do liczby mieszkańców (odpowiednio 0,16 MW do 0,31 MW na 1000 mieszkańców)¹²⁾, co zdaniem IEO wskazuje na potencjał rozwoju w tym zakresie.

Wysoki potencjał dla rozwoju energetyki wiatrowej wskazują też analizy przeprowadzone w ramach projektu „LIFE Climate CAKE PL”, który został opracowany w Krajowym Ośrodku Bilansowania i Zarządzania Emisjami (KOBiZE), działającym w strukturze Instytutu Ochrony Środowiska – Państwowego Instytutu Badawczego. Wyniki projektu CAKE wskazują na potencjał rozwoju lądowej energetyki wiatrowej do poziomu ok. 36 GW mocy zainstalowanej do 2040 r. oraz ok. 21–23 GW łącznej mocy zainstalowanej w perspektywie do 2030 r. w zależności od przyjętego scenariusza¹³⁾.

Jak wynika z kolei z raportu WISE Europa¹⁴⁾, stały przyrost mocy wiatrowych – aż do osiągnięcia potencjału technicznie i ekonomicznie uzasadnionego w polskich warunkach – mógłby osiągnąć docelową wartość ok. 24 GW mocy zainstalowanej. Z kolei według najbardziej optymistycznego scenariusza zarysowanego w raporcie McKinsey, pt. „Neutralna emisyjnie Polska 2050. Jak wyzwanie zmienić w szansę”¹⁵⁾, lądowa energetyka wiatrowa może wnieść bardzo znaczący wkład w osiągnięcie przez Polskę neutralności emisyjnej do 2050 r., a tym samym przyczynić się do realizacji postawionych sobie przez nasz kraj, Unię Europejską i wspólnotę międzynarodową celów przeciwdziałania globalnym zmianom klimatycznym. Raport ten przewiduje, że moc lądowych elektrowni wiatrowych może osiągnąć do 2030 r. – 18 GW, do 2040 r. – 28 GW, a do 2050 r. – nawet 35 GW, co stanowiłoby 21% całkowitej mocy zainstalowanej w Krajowym Systemie Energetycznym. Jak wskazano, opracowanie programu inwestycji na tak ogromną skalę wymagałoby oczywiście rozwiązania wielu kwestii

¹²⁾ *Możliwości wykorzystania i szybkiego uruchomienia rezerw potencjału lądowej energetyki wiatrowej w celu obniżenia cen energii elektrycznej w Polsce*, Instytut Energetyki Odnawialnej, op. cit.

¹³⁾ Raport: „Scenarios of low-emission energy sector for Poland and the EU until 2050” http://climatecake.pl/wp-content/uploads/2019/11/CAKE_energy-model_EU_low_emission_scenarios_paper_final.pdf, Centrum Analiz Klimatyczno-Energetycznych, KOBiZE, październik 2019 (dostęp: 20 lipca 2021 r.).

¹⁴⁾ „Wkład krajowych dostawców w rozwój energetyki wiatrowej na lądzie i jej wpływ na polski rynek pracy do 2040 r.”, WISE Europa (2019).

¹⁵⁾ *Neutralna emisyjnie Polska 2050. Jak wyzwanie zmienić w szansę*, McKinsey & Company (2020), <https://www.mckinsey.com/pl/our-insights/carbon-neutral-poland-2050#> (dostęp: 7 sierpnia 2021 r.).

związanych z regulacjami, środowiskiem naturalnym oraz łańcuchami dostaw. Może jednak przyczynić się do powstawania w Polsce nowych gałęzi gospodarki.

Ww. prognozy są stosunkowo zbieżne w zakresie zaznaczonych perspektyw rozwoju lądowej energetyki wiatrowej. Wszystkie ww. optymistyczne scenariusze jej rozwoju zakładają jednak dokonanie istotnych zmian w obowiązujących przepisach, przewidzianych m.in. w niniejszym projekcie, polegających na uelastycznieniu zasad lokowania elektrowni wiatrowych, w tym na terenie bliższym niż wyznaczony przez tzw. zasadę odległościową, zakładającą minimalną odległość równą dziesięciokrotności wysokości elektrowni wiatrowej od budynku mieszkalnego. Biorąc pod uwagę wykonane symulacje dotyczące obszarów Polski, które mogłyby zostać wyłączone spod zabudowy elektrowniami wiatrowymi, przy różnych odległościach minimalnych¹⁶⁾ (w tym wynikającej z zasady 10h), przyjęta w niniejszym projekcie nowa bezwzględna minimalna odległość elektrowni wiatrowych od zabudowań mieszkalnych jest odległością, która umożliwi udostępnienie większej powierzchni kraju pod rozwój energetyki wiatrowej, z jej wszystkimi korzyściami środowiskowymi, społecznymi i ekonomicznymi dla mieszkańców Polski.

Co warte podkreślenia, to udostępnianie niniejszym projektem nowej przestrzeni pod zabudowę elektrowniami wiatrowymi nie oznacza, że na wszystkich takich obszarach elektrownie wiatrowe powstaną w rzeczywistości, gdyż mogą tam występować innego rodzaju bariery, np. wynikające z wietrzności, pogłębionej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, konsensusu ze społecznością lokalną, a także przede wszystkim aspektów ekonomicznych realizacji danej inwestycji.

Z szacunków wykonanych w grudniu 2018 r. na zamówienie Polskiego Stowarzyszenia Energetyki Wiatrowej (PSEW) wynika, że z uwagi na opisaną powyżej, rosnącą efektywność kosztową energetyki wiatrowej na lądzie każdy dodatkowy 1 GW generacji z lądowych elektrowni wiatrowych dostarczonych do Krajowego Systemu Energetycznego może obniżyć ceny hurtowe energii elektrycznej o ok. 21 zł/MWh.

Z kolei, w zależności od zainstalowanej łącznej mocy nowych elektrowni wiatrowych (warianty od 6 GW do 12,5 GW nowych mocy wytwórczych) oraz potencjalnych, nieprzewidzianych wahań cen energii, IEO szacuje, że po 2030 r., tj. po okresie potencjalnych realizacji nakładów

¹⁶⁾ Z. Cichoński, M. Hajto, M. Bidłasik (2013), *Przestrzenne konsekwencje przyjęcia wybranych kryteriów lokalizacji elektrowni wiatrowych*, Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy.

inwestycyjnych na nowe instalacje energetyki wiatrowej na lądzie, oszczędności mogą wynieść od 5 do 30 zł/MWh¹⁷⁾.

Inną potencjalną korzyścią związaną z rozwojem lądowych elektrowni wiatrowych jest umożliwienie powstania w Polsce nowej, perspektywicznej branży przemysłowej związanej z produkcją i wykorzystaniem wodoru. W przygotowanej w styczniu 2021 r. „Polskiej Strategii Wodorowej do roku 2030 z perspektywą do 2040 r.” wyraźnie wskazuje się na docelowo pożądaną model produkcji tego nośnika energii przy wykorzystaniu taniego źródła energii elektrycznej z OZE przy procesie elektrolizy (w celu uzyskania tzw. „zielonego” lub „odnawialnego” wodoru). Produkcja wodoru przy wykorzystaniu nadwyżek z generacji OZE jest także realizacją postulatu łączenia sektorów – energetyki, transportu, ciepłownictwa i przemysłu. W przypadku wdrożenia wykorzystania zielonego (odnawialnego) wodoru oraz ww. koncepcji łączenia sektorów potencjał redukcji emisji w 2050 r. względem 2020 r. wynosi ok. 68% (co odpowiada ok. 83% względem 1990 r.)¹⁸⁾. Planuje się, że zainstalowana moc elektrolizerów do 2030 r. może w Polsce osiągnąć moc 2 GW. Co więcej synergia mocy wytwórczej OZE na potrzeby produkcji wodoru mogłaby być jednocześnie wykorzystywana do magazynowania energii w postaci paliwa wodorowego, co może być konieczne w przypadku konieczności utrzymywania stabilności Krajowego Systemu Energetycznego („wyłapywanie” nadwyżek produkcji z OZE). Wodór, wyprodukowany m.in. z energii pochodzącej z lądowych elektrowni wiatrowych, może pełnić, zgodnie z ww. Strategią, rolę magazynu energii, w tym energii wytworzonej z OZE, i dzięki temu uczestniczyć w zwiększaniu możliwości integracji OZE w systemie energetycznym.

Jak wskazuje raport WISE-Europa¹⁹⁾, utrzymanie tempa inicjowania i realizacji inwestycji w elektrownie wiatrowe na lądzie w najbliższych latach będzie wymagało stabilnego otoczenia regulacyjnego oraz dokonania uelastycznienia przepisów dotyczących lokalizacji elektrowni wiatrowych. W przeciwnym razie możliwości w zakresie uruchamiania nowych projektów będą w zasadzie zablokowane, a potencjalne zyski utracone.

Ministerstwo Rozwoju i Technologii (które, jako pierwotny organ właściwy w niniejszej sprawie, opracowało projekt) analizowało ustawę z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach

¹⁷⁾ Dane za: wystąpienie Polskiego Stowarzyszenia Energetyki Wiatrowej z 15 kwietnia 2020 r. do Ministerstwa Klimatu oraz Ministerstwa Rozwoju w sprawie wniosku o przedłużenie aukcyjnego systemu wsparcia rozwoju odnawialnych źródeł energii (OZE) w Polsce oraz wcześniej przytaczane raporty IEO.

¹⁸⁾ Projekt „Polskiej Strategii Wodorowej do roku 2030 z perspektywą do 2040 r.”, Ministerstwo Klimatu i Środowiska, styczeń 2021 r.

¹⁹⁾ Prąd Zmienny. Panorama niskoemisyjnych inwestycji w energetyce, WiseEuropa, (pod red. Macieja Bukowskiego), Warszawa 2020, str. 29.

w zakresie elektrowni wiatrowych pod kątem zwiększenia wykorzystania potencjału energetyki wiatrowej na łądzie na rzecz polskiej gospodarki i rynku energetycznego. W trakcie analizy zaobserwowano, że przyjęcie ww. ustawy, wprowadzającej jedną, sztywną odległość minimalną od zabudowań mieszkalnych i form ochrony przyrody, uzależnioną od wysokości wiatraków, doprowadziło do istotnego zmniejszenia ilości dostępnych terenów nadających się na lokalizację i realizację nowych inwestycji. Obecnie obserwowane inwestycje w znacznej większości korzystają (dzięki obowiązującym przepisom przejściowym) z regulacji obowiązujących przed wejściem ww. przepisów ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych. Ministerstwo Klimatu i Środowiska, które przejęło rolę wiodącą nad projektem, jest zdania, że odblokowanie potencjału lądowej energetyki wiatrowej bez nowelizacji ustawy 10h nie będzie możliwe.

Jednym z obserwowanych efektów ubocznych ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, w szczególności związanych z art. 4 ustawy, w którym wskazuje się minimalną odległość nowej elektrowni wiatrowej od istniejącego budynku mieszkalnego, jak i budynku mieszkalnego od istniejącej elektrowni wiatrowej, było doprowadzenie do zablokowania możliwości zabudowy mieszkaniowej na dużych terenach gmin, w tym także na działkach przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową czy na terenach intensywnie urbanizowanych. Obywatele zainteresowani budową domów w odległości mniejszej niż określona wg zasady 10h zgłaszają szereg zastrzeżeń do obowiązujących przepisów, domagając się ich nowelizacji.

Trzeba też podkreślić, że zdecydowana większość społeczeństwa (70%) uważa, że lądowe farmy wiatrowe mają pozytywny wpływ na środowisko²⁰). Badanie to ma charakter poglądowy i nie dotyczy konkretnego nastawienia do danej inwestycji.

3. Rozwiązania dotyczące wyznaczania minimalnej odległości elektrowni wiatrowych od budynków mieszkalnych

W Europie mamy do czynienia z różnym podejściem do minimalnej odległości elektrowni wiatrowych od zabudowań. Poniżej przedstawiono informacje na podstawie opracowania Wspólnego Centrum Badawczego KE²¹). Zgodnie z tym opracowaniem wymienione poniżej

²⁰) Energetyka wiatrowa – lądowa i morska. Jednotematyczne badanie świadomości i zachowań ekologicznych mieszkańców Polski, Raport z badania. Katarzyna Kępka, Julia Ziomek. Listopad 2020, Opracowane dla Ministerstwa Klimatu i Środowiska przez PBS Sp. z o. o. i BR Sp. z o. o.

²¹) Dane za: Dalla Longa, F., Kober, T., Badger, J., Volker, P., Hoyer-Klick, C., Hidalgo, I., Medarac, H., Nijs, W., Politis, S., Tarvydas, D. and Zucker, A., Wind potentials for EU and neighbouring countries: Input datasets for the JRC-EU-TIMES Model, EUR 29083 EN, Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2018, Aneks 1, str. 47–54 <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/bitstream>

kraje stosują regułę wysokości szczytowej (w maksymalnym wzniesieniu łopaty wirnika, tzw. *tip-height*, lub wysokości wirnika, tzw. *hub height*):

- Polska i niemiecki land Bawaria stosują zasadę 10-krotności wysokości ($10 \times \textit{tip height}$, czyli $10h$), co oznacza, że dla nowoczesnych elektrowni wiatrowych o wysokości szczytowej 150–180 m minimalna odległość od zabudowań mieszkalnych wynosi 1500–1800 m),
- Niemiecki land Saksonia (750–1000 m lub $10 \times \textit{hub height}$),
- Niemiecki land Saksonia-Anhalt (1000 m lub $10 \times$ całkowitej wysokości),
- Włochy stosują odległość 200 m od pojedynczych domów lub zasadę $6H$ od miast; w praktyce istnieje duże zróżnicowanie w zależności od regionu,
- Dania i Belgia (region Walonii) stosują 4-krotną (lub 400 m w przypadku Walonii) zasadę wysokości szczytowej ($4H$), co przekłada się na minimalną odległość ok. 600 m,
- Holandia przyjęła zasadę 4-krotności wysokości wirnika (*hub height*).

Wiele europejskich krajów minimalną odległość wyznacza na podstawie określonego dystansu wyrażonego w metrach, niekiedy dopuszczając indywidualne podejście w poszczególnych regionach. Te regulacje mają zróżnicowany status: od obligatoryjnego do fakultatywnych zaleceń, wytycznych czy dobrych praktyk.

Taką zasadę przyjęły następujące kraje:

- Austria (przedział od 800 m do 1200 m, w zależności od polityki regionalnej kraju związkowego),
- Estonia (główne kryterium to regulacje hałasu, jednak władze lokalne mogą wprowadzić bardziej restrykcyjne postanowienia, z przyjętych większość wynosi 1000 m, ale zdarzają się w niektórych miejscach 2000 m),
- Francja (500 m),
- Grecja (500–1500 m, poza tym istnieją regulacje dotyczące maksymalnej gęstości zabudowy elektrowniami, np. max do 20% obszaru gminy),
- Hiszpania (500 m) – zalecana jest minimalna odległość 500 m od pojedynczych budynków mieszkalnych, która może się minimalnie różnić między regionami. Farmy zazwyczaj instalowane 1000 m od obszarów zurbanizowanych,
- Irlandia (głównym kryterium są normy hałasu, biorąc to pod uwagę, można założyć, że wynoszą 500 m),

- Litwa (głównym kryterium są normy hałasu, biorąc to pod uwagę, można założyć, że wynoszą ok. 500 m),
- Niemcy (w zależności od regionu, np. 400 m w landzie Schleswig-Holstein lub 10h w landzie Bawaria – każdy kraj związkowy Niemiec może we własnym zakresie rozstrzygać o przyjęciu minimalnej dopuszczalnej odległości, jednak – według ustawodawstwa federalnego – regulacje nie mogą być zbyt restrykcyjne),
- Portugalia (brak dedykowanych regulacji odległościowych, decydują normy hałasu, które przekładają się zazwyczaj na ok. 500 m),
- Rumunia (300 m od pojedynczych budynków oraz 500 m od więcej niż 5 budynków),
- Węgry (1000–2000 m).

W kilku krajach europejskich nie określono minimalnych odległości w ustawodawstwie centralnym. Zamiast tego odsunięcie jest określane na poziomie konkretnej inwestycji/projektu i jest powiązane z limitami hałasu oraz innymi oddziaływaniami elektrowni wiatrowej:

- Wielka Brytania – w ustawodawstwie krajowym nie ma minimalnej odległości między turbiną wiatrową a obszarami mieszkalnymi, jednakże w pewnych sytuacjach możliwe jest przyjęcie uregulowań lokalnych,
- Belgia (region Flandrii – 3 x średnica wirnika, jeżeli hałas tła jest większy niż norma),
- Finlandia,
- Norwegia,
- Szwecja.

W wielu krajach finalne lokalizowanie inwestycji odbywa się w oparciu o prognozowanie oddziaływań akustycznych. Dodatkowo zalecana odległość minimalna 500 m jest stosunkowo często spotykana w różnych krajach²²⁾. W wielu przypadkach uprawnienie do podejmowania decyzji w kwestii położenia farm wiatrowych leży w gestii władz samorządowych.

4. Główne założenia niniejszej ustawy

Celem dokonywanej zmiany przepisów jest upodmiotowienie lokalnych społeczności w zakresie ewentualnego rozwoju energetyki wiatrowej. Decyzja o możliwości lokalizowania nowych inwestycji w zakresie lądowych elektrowni wiatrowych oraz odblokowanie możliwości rozwoju budownictwa mieszkalnego w sąsiedztwie tych elektrowni będzie zależała od mieszkańców okolicznych terenów. Jednocześnie projektowane przepisy gwarantują mieszkańcom, którzy zdecydują się uwolnić lokalizację okolicznych terenów pod zabudowę

²²⁾ *Wind potentials for EU and neighbouring countries*, op. cit. str. 7–9.

nowej infrastruktury wiatrowej, maksymalizację bezpieczeństwa eksploatacji tej infrastruktury, a jednocześnie zobowiązują inwestorów do ograniczania oddziaływania elektrowni na środowisko przez wykorzystanie najnowszych technologii.

1. Głównym założeniem projektu jest utrzymanie podstawowej zasady lokowania nowej elektrowni wiatrowej, stanowiącej, że nowa elektrownia wiatrowa może być lokowana wyłącznie na podstawie MPZP. Obowiązek sporządzenia MPZP lub jego zmiany na potrzeby przedmiotowej inwestycji będzie jednak dotyczył obszaru prognozowanego oddziaływania elektrowni wiatrowej, a nie, jak dotąd, całego obszaru wyznaczonego zgodnie z zasadą 10h (tj. dla obszaru w promieniu wyznaczonym przez odległość równą dziesięciokrotności całkowitej wysokości projektowanej elektrowni wiatrowej do zabudowy mieszkaniowej).
2. Utrzymana zostaje ustawowa, minimalna odległość elektrowni wiatrowej, która nie może być mniejsza niż wyznaczona zgodnie z zasadą 10h. Biorąc jednak pod uwagę ograniczenia wynikające z określenia jednej, sztywnej zasady odległościowej, bardziej efektywnym podejściem w tym zakresie jest uelastycznienie ww. ustawowej zasady odległościowej i oddanie większego władztwa w zakresie wyznaczania lokalizacji elektrowni wiatrowych poszczególnym gminom w ramach procedury planistycznej, tj. dotyczącej uchwalenia lub zmiany MPZP, opracowanego dla elektrowni wiatrowej.
3. Zgodnie z powyższym MPZP będzie mógł określać inną odległość elektrowni wiatrowej od budynku mieszkalnego, mając na uwadze zasięg oddziaływań elektrowni wiatrowej, z uwzględnieniem określonej w projekcie nowelizacji bezwzględnej odległości minimalnej 500 m. Podstawą dla określania wymaganej minimalnej odległości od zabudowań mieszkalnych będą m.in. wyniki przeprowadzonych konsultacji czy też obowiązkowo przeprowadzonej strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (w ramach której analizuje się m.in. wpływ emisji hałasu na otoczenie i zdrowie mieszkańców), wykonywanej dla projektu MPZP. Identyczna minimalna bezwzględna odległość bezpieczeństwa będzie dotyczyć lokowania nowych budynków mieszkalnych w odniesieniu do istniejącej elektrowni wiatrowej.
4. Projekt ustawy nie zmienia zasad występowania o odszkodowania dla właścicieli nieruchomości związane z uchwaleniem MPZP. Zastosowanie w tym względzie ma przepis art. 36 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2022 r. poz. 503).
5. Przyjęta w projekcie bezwzględna, minimalna odległość 500 m oraz podkreślenie konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko,

sporządzanej dla projektu i zmiany MPZP, a także prowadzenie równoległych ocen przez organ środowiskowy w zakresie wpływu planowanego przedsięwzięcia na otoczenie, jest między innymi wynikiem analizy rozwiązań przyjętych w innych krajach europejskich, przytoczonych powyżej. Zasadność przyjęcia bezwzględnej, minimalnej odległości elektrowni wiatrowej od budynku mieszkalnego wynoszącej 500 m, której nie można zmniejszyć (ale należy każdorazowo zwiększyć, jeżeli analizy oddziaływań na to wskazują) na podstawie analiz dokonanych w toku przygotowania MPZP, mogą dodatkowo sugerować wyniki części badań związanych z określaniem zasięgów oddziaływania elektrowni wiatrowych na otoczenie (akustyczne, elektromagnetyczne, fizyczne itd.), w tym m.in. przeprowadzanych na terenie farm wiatrowych pomiarów hałasu, które potwierdzają, że w rekomendowanej minimalnej odległości od elektrowni wiatrowej często nie rejestruje się przekroczeń poziomu dopuszczalnego hałasu określonych w przepisach rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112) realizowanych zgodnie z metodyką zawartą w rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 7 września 2021 r. w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów wielkości emisji (Dz. U. poz. 1710 oraz z 2022 r. poz. 614), którego załącznik nr 7 określa metody referencyjne, obowiązujące w pomiarach hałasu w środowisku pochodzącego z instalacji lub urządzeń, z wyjątkiem hałasu impulsowego.

6. W celu uproszczenia przepisów zmieniono zasady lokalizacji elektrowni wiatrowych od form ochrony przyrody, jak również pozostawiono ustalanie odległości od leśnych kompleksów promocyjnych w procedurze oceny oddziaływania inwestycji na środowisko. Pozostawiono zakaz lokalizacji elektrowni wiatrowych na obszarach parków narodowych, rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych i obszarów Natura 2000. Natomiast obowiązek zachowania odległości pozostawiono w przypadku parków narodowych (10h) i rezerwatów przyrody (500 m).
7. Gminy, w których już zostały zlokalizowane elektrownie wiatrowe w oparciu o MPZP, mogą lokować w ich otoczeniu budynki mieszkalne, w tym na podstawie decyzji o warunkach zabudowy (dalej: „WZ”) lub decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego, o której mowa w art. 4 ust. 2 pkt 1 tej ustawy (dalej: „decyzja LICP”), pod warunkiem spełnienia przez taki budynek minimalnej, bezwzględnej odległości 500 m.
8. Postanowienia MPZP oraz decyzje i pozwolenia dotyczące elektrowni wiatrowych wydane przed dniem wejścia w życie projektowanych przepisów pozostają w mocy. Możliwa będzie realizacja na ich podstawie poszczególnych przedsięwzięć inwestycyjnych, jeśli spełniają

one wymagania minimalnych odległości od zabudowań mieszkalnych przyjętych w niniejszym projekcie.

9. Możliwość ww. uelastycznienia przez gminy minimalnej odległości będzie jednak powiązana z dodatkowymi prawami w zakresie konsultacji mieszkańców gmin podczas dyskusji publicznych. W tym celu, w przepisach dotyczących lokowania elektrowni wiatrowych, wprowadza się dla gminy obowiązek zorganizowania dodatkowych dyskusji publicznych, z udziałem zainteresowanych mieszkańców i innych interesariuszy, nad możliwymi do ujęcia w planie rozwiązaniami. Dodatkowe dyskusje publiczne będą także dotyczyć opracowanych projektów zmian ww. MPZP, które wyznaczają nowe ramy dla budowy lub przebudowy elektrowni wiatrowej. Ponadto wydłużone zostaną terminy i doprecyzowane zasady dotyczące wyłożenia do publicznego wglądu i przyjmowania uwag do projektu MPZP.
10. W projekcie określono też, że w dyskusjach publicznych dotyczących MPZP dla elektrowni wiatrowej, uczestniczą obowiązkowo wójt, burmistrz albo prezydent miasta, jego zastępca lub sekretarz gminy, przewodniczący lub wiceprzewodniczący rady gminy lub inny radny wskazany przez przewodniczącego, przedstawiciel inwestora w elektrownię wiatrową (jeśli występuje), przedstawiciel gminnej komisji urbanistyczno-architektonicznej. Zakłada się, że powyższe grono przedstawicieli będzie właściwe dla przeprowadzenia niezbędnych konsultacji i wyjaśnienia ewentualnych wątpliwości zgłaszanych przez mieszkańców.
11. Procedura dodatkowych obligatoryjnych dyskusji publicznych dotyczących projektów i założeń przyjętych w MPZP ma na celu dostarczenie mieszkańcom terenów, które potencjalnie znajdowałyby się w zasięgu oddziaływania elektrowni wiatrowej, informacji m.in. o:
 - planowanym zakresie inwestycji, w tym maksymalnej całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej i maksymalnej całkowitej średnicy wirnika wraz z łopatami,
 - szczegółach i kolejnych etapach procedury planistycznej (mającej na celu ulokowanie elektrowni w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego) oraz uprawnieniach przysługujących w tym zakresie mieszkańcom,
 - szczegółach i kolejnych etapach procedury środowiskowej (określenie oddziaływania na środowisko i określenie szczegółowych warunków lokalizacji inwestycji) oraz uprawnieniach przysługujących w tym zakresie mieszkańcom.
12. W celu uwzględnienia interesów mieszkańców gminy pobliskiej, na której tereny może oddziaływać elektrownia wiatrowa, powstająca w sąsiedniej gminie, wprowadzono także obowiązek uzyskania opinii wójta, burmistrza albo prezydenta miasta tej gminy (gmin)

pobliskiej, dotyczącej projektu MPZP sporządzanego w celu lokalizacji elektrowni wiatrowej. Gmina pobliska jest rozumiana w projekcie jako gmina, której tereny znajdują się w odległości mniejszej niż 10h od elektrowni wiatrowej. Mieszkańcy gminy pobliskiej będą informowani o planowanym terminie zaopiniowania takiego projektu MPZP i możliwości wnoszenia uwag.

13. Kolejnym istotnym elementem proponowanych zmian jest wzmocnienie obowiązków podmiotu eksploatującego elektrownię wiatrową w zakresie zapewnienia bezpiecznej eksploatacji elektrowni wiatrowej. Projektowana ustawa wprowadza dodatkowe obowiązki dotyczące czynności technicznych istotnych dla zapewnienia bezpieczeństwa eksploatacji elementów technicznych elektrowni wiatrowych, które będą realizowane przez wyspecjalizowane techniczne serwisy komercyjne, certyfikowane przez Urząd Dozoru Technicznego (dalej: „UDT”). Działania tych serwisów będą monitorowane i weryfikowane przez UDT. Co do zasady nie są to wymogi inne niż wynikające z potrzeby utrzymania obiektów w prawidłowej kondycji technicznej, a co za tym idzie efektywnych i bezpiecznych dla otoczenia. Co istotne takie kryteria są standardowym wymogiem dostawców turbin.
14. Prezes UDT będzie okresowo certyfikował (co 5 lat) oraz weryfikował kompetencje i zasoby podmiotu prowadzącego usługi serwisu technicznego elementów technicznych elektrowni wiatrowej, biorąc pod uwagę m.in. posiadany personel, jego kompetencje i uprawnienia do wykonywania określonych czynności serwisowych.
15. Prowadzony będzie dedykowany rejestr podmiotów mogących świadczyć tego typu usługi. Weryfikowane będzie, przez Prezesa URE, czy eksploatujący elektrownię wiatrową korzysta z usług certyfikowanego serwisu.
16. W celu przeciwdziałania negatywnemu wpływowi elektrowni wiatrowych na sieci elektroenergetyczne najwyższych napięć wprowadzono minimalną odległość między elektrowniami i sieciami, równą lub większą od trzykrotności maksymalnej średnicy wirnika wraz z łopatom (odległość 3D) albo równą lub większą od dwukrotności maksymalnej całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej (odległość 2H), określonej w planie miejscowym, zależnie od tego, która z tych wartości jest większa.

5. Szczegółowe uzasadnienie ustawy

Przepisy dotyczące lokalizowania elektrowni wiatrowych

Art. 1 ust. 1, określający zakres przedmiotowy ustawy, zostaje uzupełniony, biorąc pod uwagę zakres przedmiotowy niniejszej nowelizacji, o zasady i sposób konsultowania ze

społecznością lokalną lokalizowania elektrowni wiatrowych (art. 1 ust. 1 pkt 2), zasady lokalizowania nowej zabudowy mieszkaniowej w sąsiedztwie elektrowni wiatrowych (art. 1 ust. 1 pkt 3), zasady lokalizowania, budowy i przebudowy sieci elektroenergetycznych najwyższych napięć w sąsiedztwie elektrowni wiatrowych (art. 1 ust. 1 pkt 4) oraz zasady bezpiecznej eksploatacji elementów technicznych elektrowni wiatrowych (art. 1 ust. 1 pkt 5).

Regulacja dotychczasowego art. 8 ustawy odległościowej, dotycząca stosowania przepisów innych ustaw, zostaje przeniesiona na początek ustawy, jako art. 1a. W konsekwencji zostaje uchylony dotychczasowy art. 8. Tego rodzaju przepis w sposób jasny wskazuje, że ustawa odległościowa stanowi regulację *lex specialis* w stosunku do innych przepisów, w szczególności ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Ponadto przepis zostaje uzupełniony o ustawę z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (dalej „ustawa środowiskowa”), biorąc pod uwagę, że niniejsza ustawa wprowadza wiele regulacji dotyczących wpływu elektrowni wiatrowych na środowisko oraz konsultacji społecznych podczas procesu inwestycyjnego.

Zasadnicze, zmienione przepisy dotyczące wymaganych odległości znajdują się w art. 4. Art. 4 ust. 1 stanowi, że odległość elektrowni wiatrowych od budynków mieszkalnych i budynków o funkcji mieszanej, dalej łącznie zwanymi „budynkami mieszkalnymi”, jest równa lub większa od dziesięciokrotności całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej, chyba że miejscowy plan określa inną odległość w metrach, która nigdy nie może być mniejsza niż 500 m. Przepis wyznacza zatem nową, minimalną odległość elektrowni wiatrowej od budynków mieszkalnych – tj. 500 m. Całkowita wysokość elektrowni wiatrowej (dalej „całkowita wysokość”) jest zdefiniowana w art. 2 pkt 3 i mierzona od poziomu gruntu do najwyższego punktu elektrowni wiatrowej, przy maksymalnym wzniesieniu łopaty wirnika, ang. *tip-height*. Opierając się na definicji elektrowni wiatrowej z pkt 1, wskazano, że przy określaniu wysokości bierze się pod uwagę część budowlaną i elementy techniczne elektrowni wiatrowej. Pośrednio podkreśla to fakt, że elementy techniczne nie stanowią budowli w rozumieniu przepisów prawa budowlanego – co wyłącza je spod opodatkowania podatkiem od nieruchomości. Jednocześnie w art. 2 pkt 6 wprowadzono definicję budynku o funkcji mieszanej, według której jest to budynek przeznaczony na stały pobyt ludzi, w którym funkcja mieszkalna stanowi ponad połowę powierzchni użytkowej.

Odległości, o których mowa w ustawie odległościowej, wyznacza się zgodnie z art. 5. Wyjątkiem jest tu wyznaczanie odległości, o których mowa w art. 4a i art. 4c, które będą wyznaczone na podstawie odpowiednio: w art. 4a – ust. 6 i w art. 4c – ust. 4. Ponadto w art. 5 w ust. 1 dodano pkt 2a, aby uwzględnić inwestycje już zlokalizowane na podstawie ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących. Co więcej w art. 5 w ust. 1 zostają zmienione pkt 2, pkt 4 i 5, jak również został dodany pkt 6. Powyższe zmiany polegają na zróżnicowaniu zasad wyznaczania odległości w zależności od szeregu sytuacji.

W przypadku lokalizowania elektrowni wiatrowej, tzn. uchwalania planu miejscowego wyznaczającego obszar na jej lokalizację, odległość należy liczyć od linii rozgraniczającej teren (art. 5 ust. 1 pkt 6). W końcu, kiedy dla elektrowni wiatrowej wydawane jest już pozwolenie na budowę, odległość jest już liczona od okręgu, którego promień jest równy połowie średnicy wirnika wraz z łopatami, a środek jest środkiem okręgu opisanego na obrysie wieży istniejącej (np. w przypadku procedury zmiany pozwolenia na budowę – zgodnie z art. 5 ust. 2 wydane pozwolenie traktuje się już jako elektrownię istniejącą) lub planowanej elektrowni wiatrowej, gdyż na tym etapie dokładne położenie elektrowni wiatrowej jest już znane. Celem tych przepisów jest sprecyzowanie sposobu wyliczenia odległości w zależności od procedury. Mają one również zapewnić, że łopata elektrowni nie będzie „wystawać” poza granicę obszaru wyznaczonego w planie lub analizowanego w procesie wydawania decyzji środowiskowej, a tym samym prowadzić do sytuacji, że odległość od łopaty do budynku mieszkalnego będzie faktycznie mniejsza niż np. minimalne 500 m.

Ponadto celem tego przepisu jest zapewnienie, że obszary przeznaczone na inwestycje wiatrowe w planach będących w mocy w dniu wejścia w życie ustawy odległościowej (art. 15 ust. 2) lub ich projektów wyłożonych przed dniem wejścia w życie ustawy (art. 15 ust. 7 pkt 1) nie zostaną wykluczone z możliwości wydania dla nich decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub pozwolenia na budowę tylko z tego względu, że jedynie część tego obszaru nie spełnia wymagań odległościowych. Po wprowadzonej zmianie odległość dla decyzji i pozwoleń nie jest liczona od granicy obszaru w planie, a od odpowiednio granicy obszaru przeznaczonego pod lokalizację elektrowni wiatrowej lub okręgu opisanego na wieży elektrowni wiatrowych, którego średnicą jest średnica wirnika wraz z łopatami. Tym samym, jeżeli obszar lub sama elektrownia będzie spełniać wymagania odległościowe, może ona powstać w granicach większego obszaru określonego w planie, który w całości ich nie spełnia.

W przypadku określania odległości na potrzeby lokalizacji w MPZP zabudowy mieszkaniowej, pozwolenia na budowę lub weryfikacji zgłoszenia, w sytuacji gdy na nie wszystkie elektrownie wiatrowe (w tym na żadną z nich), przewidziane w planie miejscowym, zostały wydane pozwolenia na budowę, gdy sposób zagospodarowania nie przesądza liczby tych elektrowni (wedle zmienionego art. 7 ust. 1 pkt 1 określenie maksymalnej liczby jest obowiązkowe) lub gdy budynek mieszkalny jest lokalizowany jednocześnie z elektrownią, odległość liczy się od obszaru przewidzianego w planie dla elektrowni wiatrowych. Jednakże, jeżeli okrąg, którego promień jest równy połowie średnicy wirnika wraz z łopatom, a środek jest środkiem okręgu opisanego na obrysie wieży istniejącej elektrowni wiatrowej znajduje się bliżej, odległość należy liczyć od tego okręgu (art. 5 ust. 1 pkt 5). Przykładowo, jeżeli obszar w planie przewiduje miejsce na dwie elektrownie, ale pozwolenie na budowę zostało już wydane dla jednej z nich, przy czym łopaty przyszłej elektrowni będą „wystawać” poza granice obszaru przewidzianego w planie, odległość należy liczyć od okręgu, opisanego na wieży elektrowni wiatrowych, którego średnicą jest średnica wirnika wraz z łopatom, aby wykluczyć sytuację, że faktyczna odległość między łopata a budynkiem mieszkalnym będzie mniejsza niż np. minimalne 500 m.

W przypadku gdy na wszystkie elektrownie wiatrowe przewidziane w planie zostały wydane pozwolenia na budowę, odległość liczy się już od okręgu opisanego na wieży (art. 5 ust. 1 pkt 4). Z jednej strony wykluczy to sytuację, że faktyczna odległość od łopaty do budynku mieszkalnego będzie krótsza niż wymagana, a z drugiej strony sytuację, gdy budynek mieszkalny powstanie za blisko, uniemożliwiając wybudowanie wszystkich elektrowni przewidzianych w planie.

Biorąc pod uwagę niniejsze regulacje, tworzący projekt planu mogą z góry założyć (art. 7 ust. 1 pkt 1 wymaga określenia maksymalnej średnicy wirnika w planie), jak duże będą średnice wirników wraz z łopatom planowanej elektrowni, a następnie dostosować strefy ochronne wokół obszaru wiatrakowego w taki sposób, aby ewentualne „wystawanie” łopat elektrowni poza ten obszar nie doprowadziło do sytuacji, że nie będzie mogła ona powstać, ponieważ odległość od łopaty do najbliższego budynku mieszkalnego (objętego decyzją o pozwoleniu na budowę, decyzją LIPC, samą decyzją WZ lub obszaru przeznaczonego na zabudowę mieszkaniową w planie) byłaby mniejsza aniżeli 500 m, a więc decyzja środowiskowa lub pozwolenie na budowę nie mogłyby zostać wydane.

Art. 4 ust. 1 ustawy również ma na celu wzmocnienie pozycji gminy w procesie lokalizowania elektrowni wiatrowej. Stanowi on, że miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego może określać inną, wymaganą przy lokalizowaniu elektrowni wiatrowej, odległość elektrowni wiatrowej od budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej, jednak nie mniejszą niż 500 m. Określenie odległości następuje w szczególności z uwzględnieniem wniosków złożonych po podjęciu uchwały o opracowaniu miejscowego planu i uwag złożonych w ramach procedury konsultowania projektu planu miejscowego, o których mowa w art. 6a–6f, wyników strategicznej oceny oddziaływania na środowisko oraz opinii i uzgodnień, o których mowa w art. 17 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Biorąc to pod uwagę, podczas strategicznej oceny oddziaływania na środowisko sporządzanej dla MPZP, należy skupić się również na zbadaniu uwarunkowań mających wpływ na ustalenie ostatecznie przez organ sporządzający MPZP, jaka minimalna odległość jest uzasadniona, biorąc pod uwagę wyeliminowanie potencjalnego niekorzystnego wpływu oddziaływań elektrowni wiatrowej na ludność. Jeżeli ta odległość byłaby większa niż 500 m, wtedy organ uchwalający MPZP powinien przyjąć odległość większą, gdyby była mniejsza, należy każdorazowo przyjąć przynajmniej 500 m. Gmina może jednak przyjąć większą odległość niż 10h z uwagi na specyficzne warunki lokalizacyjne oraz głosy zgłoszone np. podczas konsultacji projektu zmiany MPZP.

W celu uwypuklenia roli strategicznej oceny w procesie planistycznym art. 5 pkt 1 ustawy zmieniającej wprowadza do ustawy środowiskowej art. 48 ust. 8, który wskazuje, że nie jest możliwe odstępianie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w przypadku, gdy projekt planu miejscowego w zakresie, w którym wprowadza on nowe lub zmienia istniejące ustalenia związane, również pośrednio, z budową lub przebudową elektrowni wiatrowej.

Podkreśla się, iż utrzymanie standardów jakości środowiska oraz sprawdzenie braku znacząco negatywnych oddziaływań na zdrowie i warunki życia ludzi jest również weryfikowane i określone dla wybranych inwestycji mających na celu posadowienie elektrowni wiatrowej w ramach procedury wydawania przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska (dalej: „RDOŚ”) decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla danej inwestycji, na podstawie szczegółowego raportu oddziaływania na środowisko.

W celu przeciwdziałania negatywnemu wpływowi elektrowni wiatrowych na sieci elektroenergetyczne najwyższych napięć art. 4a wprowadza minimalną odległość między elektrowniami a sieciami. Art. 2 pkt 8 wprowadza definicję sieci elektroenergetycznej

najwyższych napięć, według której jest to linia elektroenergetyczna najwyższych napięć lub stacja elektroenergetyczna najwyższych napięć wchodzące w skład sieci przesyłowej, w rozumieniu art. 3 pkt 11a ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne, jak również linia elektroenergetyczna najwyższych napięć lub stacja elektroenergetyczna najwyższych napięć uwzględniona w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, o którym mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, albo wobec których, na wniosek operatora, wszczęto postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, decyzji o warunkach zabudowy, o której mowa w art. 4 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, decyzji LICP, decyzji o ustaleniu lokalizacji strategicznej inwestycji w zakresie sieci przesyłowych, o której mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych lub decyzji o pozwoleniu na budowę, albo wobec których operator dokonał kompletnego zgłoszenia, o którym mowa w przepisach prawa budowlanego, albo dla których wydano którąkolwiek z tych decyzji (dalej: „linia”). Powyższa definicja zwraca również uwagę na sytuacje przyszłych sieci elektroenergetycznych najwyższych napięć, które są dopiero na danym etapie postępowań administracyjnych. Art. 4a ust. 1 stanowi, że odległość elektrowni wiatrowej od linii w przypadku lokalizacji elektrowni wiatrowej musi równać się lub przekraczać trzykrotność maksymalnej średnicy wirnika wraz z łopatomy albo być równa lub większa od dwukrotności maksymalnej całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej, określonej w planie miejscowym, zależnie od tego, która z tych wartości jest większa. Art. 4a ust. 2 wprowadza regulację mającą na celu obowiązek sprawdzania zachowania minimalnej odległości między siecią a elektrownią wiatrową na etapie budowy lub przebudowy tej elektrowni. Celem tego przepisu jest przeciwdziałanie negatywnemu wpływowi elektrowni wiatrowych na sieci elektroenergetyczne. Art. 4a ust. 3 wprowadza analogiczne rozwiązanie co ust. 1, tyle że odnoszące się do lokalizacji linii. Ust. 4 tego artykułu reguluje sytuację, w której, z uwagi na brak w miejscowym planie, decyzji WZ albo decyzji LICP maksymalnej średnicy wirnika wraz z łopatomy i maksymalnej całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej, operator sam wskazuje odległość sieci elektroenergetycznej najwyższych napięć od elektrowni wiatrowej. Z kolei ust. 5 wprowadza możliwość zastosowania odstępstwa od odległości określonej w miejscowym planie lub w ww. decyzjach, które zależy od decyzji operatora systemu przesyłowego. Jednoznacznie podkreśla się, iż zastosowanie takiego ustępstwa wynika ze strategicznego znaczenia sieci elektroenergetycznej najwyższych napięć dla bezpieczeństwa energetycznego Polski.

W związku z tym przepis daje operatorowi możliwość wskazania dowolnej odległości, zatem nie jest on zobowiązany uwzględniać odległości minimalnej ani też żadnej odległości maksymalnej. Oprócz podnoszonej kwestii znaczenia takich sieci zaproponowana regulacja wynika również z faktu, iż postępowania, o których mowa w art. 4a ust. 4 należy często traktować bardzo indywidualnie – po analizie konkretnego przypadku może bowiem okazać się, że zarówno względy szeroko pojętego bezpieczeństwa, jak i inne argumenty przemawiają za określeniem odległości innej niż pierwotnie. Przepis równocześnie zobowiązuje organy wydające decyzje, o których mowa w ust. 3 (m.in. WZ lub o LICP) oraz organy sporządzające, uchwalające lub zmieniające plan miejscowy do uwzględniania minimalnej odległości sieci elektroenergetycznej najwyższych napięć od elektrowni wiatrowej. Art. 4a ust. 6 wprowadza przepisy dotyczące metody wyznaczania odległości między liniami i elektrowniami wiatrowymi.

Wprowadzenie art. 4b wynika z faktu, iż zaproponowane powyżej zmiany wiążą się z koniecznością zapewnienia przepływu informacji między organami zaangażowanymi w wydawanie decyzji niezbędnych dla prowadzenia i realizacji inwestycji w zakresie elektrowni wiatrowych oraz sieci przesyłowych najwyższych napięć oraz zapewnieniu w nich udziału operatora systemu przesyłowego w rozumieniu ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne. W związku z tym proponuje się wprowadzić obowiązki informacyjne organów względem siebie oraz operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego.

W celu uproszczenia przepisów zmieniono zasady lokalizacji elektrowni wiatrowych od form ochrony przyrody, jak również pozostawiono ustalanie odległości od leśnych kompleksów promocyjnych w procedurze oceny oddziaływania na środowisko (dalej: „OOS”). Po pierwsze, uchylono art. 5 ust. 3 ustawy odległościowej, zaś art. 4c ust. 1 wprowadza zakaz lokalizacji elektrowni wiatrowych na terenach parków narodowych, rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych i obszarów Natura 2000. Przepis ma na celu uniemożliwienie wznoszenia elektrowni wiatrowych na obszarach, na których uzyskanie pozytywnej decyzji środowiskowej i tak było trudne, jak również mogło angażować czas i środki inwestorów oraz organów środowiskowych. Art. 4c ust. 2 wprowadza minimalną odległość od elektrowni wiatrowej do parku narodowego równą 10h, co jest rozwiązaniem zgodnym z dotychczasowym, oraz wprowadza odległość od rezerwatów przyrody równą 500 m. Art. 4c ust. 3 podtrzymuje dotychczasowe rozwiązanie polegające na tym, że ustanawianie nowych parków narodowych i rezerwatów przyrody nie wymaga zachowania ustalonych w ustawie odległości od elektrowni wiatrowych. Art. 4c ust. 4 wprowadza przepis, który reguluje metodę określania odległości

między formami wybranymi formami ochrony przyrody a nowo lokalizowanymi elektrowniami wiatrowymi.

Projekt uchyla art. 6 pkt 1 i 6 ustawy odległościowej, nadając całej jednostce redakcyjnej nowe brzmienie, a więc odległości z art. 4 ust. 1–4 nie będą już uwzględniane w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz planach zagospodarowania przestrzennego województwa. Jest to podyktowane tym, że etap sporządzania studiów może być zbyt wczesnym, aby określać dokładne odległości elektrowni wiatrowych od zabudowy, gdyż na tym etapie może nie być w dużej mierze wiadome, czy na danym obszarze powstaną akurat elektrownie wiatrowe, jakiego rodzaju technologie zostaną wykorzystane lub jakie uwarunkowania środowiskowe odegrają w danym przypadku kluczową rolę. Natomiast w przypadku planu zagospodarowania przestrzennego województwa może okazać się on zbyt ogólnym aktem, aby precyzować dokładne odległości od inwestycji w elektrownie wiatrowe, które powinny być sprecyzowane na etapie sporządzania planu miejscowego, który uwzględnia specyficzne warunki danej gminy.

Wymagania dla planów miejscowych lokalizujących elektrownie wiatrowe

W niniejszym projekcie zostały zmienione również wymagania dotyczące MPZP lokalizujących elektrownie wiatrowe. Obowiązek uchwalenia MPZP dotyczy całego obszaru położonego w granicach gminy, w której jest lokalizowana elektrownia wiatrowa, znajdującego się w odległości, o której mowa w art. 4 ust. 1 (art. 7 ust. 1 pkt 2). Dodatkowo do uzasadnienia dołączanego do projektu uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzenia takiego planu miejscowego, który przewiduje lokalizację elektrowni wiatrowej, dołącza się przede wszystkim wymiary dot. maksymalnej całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej, maksymalnej średnicy wirnika wraz z łopatom i maksymalnej liczby elektrowni wiatrowych, które zostaną określone w tym planie.

W przypadku gdy odległość elektrowni wiatrowej od budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej jest mniejsza niż dziesięciokrotność całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej i wykracza na obszar gminy pobliskiej, również ona jest zobligowana do pokrycia terenu znajdującego się w odległości nie większej niż 500 m od tej elektrowni wiatrowej w MPZP, chyba że dla obszaru tego istnieje już plan, który uniemożliwia zabudowę budynkami mieszkalnymi lub budynkami o funkcji mieszanej (art. 7 ust. 3). Pojęcie gminy pobliskiej zostało zdefiniowane w art. 2 pkt 5 ustawy odległościowej. Jest to gmina, której obszar w całości albo w części jest położony w odległości mniejszej niż dziesięciokrotność maksymalnej całkowitej wysokości danej elektrowni wiatrowej lokalizowanej na terenie innej

gminy. Co istotne nie musi być to koniecznie gmina bezpośrednio sąsiadująca z gminą, w której jest lokalizowana elektrownia wiatrowa. Zgodnie z art. 7 ust. 4 MPZP jest sporządzany przez gminę pobliską dla zasięgu oddziaływań elektrowni wiatrowych (który nie może być mniejszy niż 500 m). Jeżeli władze gminy pobliskiej nie uchwalą ww. MPZP, wydanie finalnego pozwolenia na budowę dla takich elektrowni nie będzie możliwe. Jeżeli odległość 10h od tej lokalizowanej elektrowni obejmuje również obszary innych gmin, czyli gmin pobliskich w rozumieniu art. 2 pkt 5, wójt gminy, w której jest lokalizowana elektrownia wiatrowa, musi skonsultować projekt MPZP z wójtami tych gmin (art. 6d ust. 1). Zgodnie z art. 2 pkt 5 odległość tą wyznacza się na podstawie maksymalnej wysokości elektrowni wiatrowej, która ma zostać określona w przyszłym planie, a gmina pobliska nie musi koniecznie graniczyć z gminą, w której jest lokalizowana elektrownia wiatrowa. Warto wyraźnie podkreślić, że odległość 10h jest w tym przypadku stosowana w celu określenia obowiązku skonsultowania innej gminy lub gmin. Celem tego przepisu jest zagwarantowanie, że wszystkie gminy będą mogły wypowiedzieć się na temat objęcia ich obszarów odległością 10h od elektrowni wiatrowych. Warto zauważyć, że w przypadku tego rodzaju uzgodnienia termin na jego dokonanie przez wójta gminy pobliskiej wynosi przynajmniej 45 dni, natomiast górna granica wynosi 60 dni.

W celu lepszego poinformowania mieszkańców gminy pobliskiej wójt tej gminy, na 30 dni przed planowanym terminem jej przedstawienia, upublicznia informacje o planowanym terminie jej przekazania w prasie miejscowej oraz przez obwieszczenie zamieszczone na swojej stronie podmiotowej i w Biuletynie Informacji Publicznej, a także w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości. Natomiast po przedstawieniu opinii publikuje jej treść na stronie podmiotowej gminy i w Biuletynie Informacji Publicznej (art. 6d ust. 2).

Natomiast w art. 6d ust. 3 wprowadzono rozwiązanie, zgodnie z którym wójt, burmistrz albo prezydent miasta gminy pobliskiej może w uzasadnionych przypadkach wystąpić do wójta, burmistrza albo prezydenta miasta gminy, w której jest lokalizowana elektrownia wiatrowa, o zastosowanie maksymalnego dopuszczalnego terminu przedstawienia opinii, tj. 60 dni.

Zgodnie z art. 6d ust. 5 w zakresie nieuregulowanym do przedstawienia opinii stosuje się art. 24 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Przepisy te bowiem nie ograniczają stosowania przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, a jedynie dodają do procedury nowe elementy, w celu podwyższenia jakości informowania mieszkańców. Warto podkreślić, iż

odwołanie do art. 24 powyższej ustawy ma m.in. na celu zwrócenie uwagi na kwestie opiniowania i uzgadniania na swój koszt, o czym mowa w ust. 1 tego przepisu.

Generalny obowiązek informacyjny określają natomiast art. 6a, art. 6b i art. 6c. Zgodnie z tymi przepisami wójt gminy, w której jest lokalizowana elektrownia wiatrowa (art. 6a), oraz gminy pobliskiej (art. 6c) ogłasza w prasie miejscowej oraz przez obwieszczenie zamieszczone na stronie podmiotowej (internetowej) gminy, Biuletynie Informacji Publicznej, a także w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości informację o podjęciu uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzania MPZP w gminie, w której jest lokalizowana ta elektrownia wiatrowa.

Konsultacje MPZP

Projektowana regulacja nakłada dodatkowe, w porównaniu z przepisami prawa planowania przestrzennego, wymogi konsultacyjne względem MPZP lokalizujących elektrownie wiatrowe. Przede wszystkim projektowane rozwiązania wzmacniają obowiązki informacyjne względem mieszkańców gmin innych niż gmina lokalizująca elektrownię wiatrową – czyli gmin pobliskich. Dodawane art. 6b i art. 6c ustanawiają dodatkowe obowiązki informacyjne na korzyść mieszkańców tych gmin. Warto nadmienić, że obowiązki te dotyczą już etapu poinformowania o przystąpieniu do opracowania MPZP, bowiem gmina, która podejmuje takie działania już wówczas jest w stanie oszacować (choćby na podstawie założeń poczynionych dotychczas w ramach prac nad studium), które gminy mogą być gminami pobliskimi. Intencją projektodawcy jest natomiast, aby od najwcześniejszych możliwych etapów prac nad lokalizowaniem elektrowni wiatrowej ułatwić udział w tych pracach jak największej liczbie zainteresowanych obywateli, na co pozytywnie wpływa jak najlepsze poinformowanie o takich działaniach. Zgodnie z art. 6e ust. 1 pkt 1 stanowi, że w ciągu 30 dni od podjęcia uchwały o przystąpieniu do sporządzania MPZP wójt organizuje co najmniej jedną dyskusję publiczną, w formie bezpośredniego spotkania, oraz jedną w formie zdalnej, nad możliwymi rozwiązaniami.

Po drugie, zgodnie z rozwiązaniami przyjętymi w art. 6e ust. 1 pkt 2, wydłużono termin ogłoszenia o wyłożeniu projektów MPZP, z co najmniej 7 dni do co najmniej 14 dni przed dniem wyłożenia, oraz wydłużono okres wyłożenia projektów planów miejscowych, z co najmniej 21 dni na co najmniej 30 dni, jednak nie dłużej niż 45 dni. Ponadto zamiast zorganizowania co najmniej jednej dyskusji publicznej przewiduje się zorganizowanie co najmniej dwóch, w tym co najmniej jednej prowadzonej za pomocą środków porozumiewania

się na odległość, zapewniających jednoczesną transmisję obrazu i dźwięku oraz co najmniej jednej w formie bezpośredniego spotkania.

Zgodnie z art. 6e ust. 3 w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, w rozumieniu art. 2 odpowiednio pkt 22 i 23 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2021 r. poz. 2069 i 2120 oraz z 2022 r. poz. 64, 655 i 974), czyli przykładowo w sytuacji, która występuje obecnie w związku z epidemią COVID-19, wójt gminy, burmistrz albo prezydent miasta może zorganizować dyskusje publiczne w formule obejmującej dyskusję wyłącznie za pomocą środków porozumiewania się na odległość, zapewniających jednoczesną transmisję obrazu i dźwięku.

Zgodnie z art. 6f dla zachowania ważności dyskusji publicznych uczestniczą w nich obowiązkowo wójt, burmistrz, albo prezydent miasta (który może działać także przez swoich przedstawicieli), przedstawiciel inwestora w elektrownię wiatrową – jeżeli występuje, oraz przedstawiciel gminnej komisji urbanistyczno-architektonicznej.

Wyżej wymienione dyskusje publiczne, dotyczące projektów i założeń w MPZP, mają na celu dostarczenie mieszkańcom okolicy, w której potencjalnie znajdowałyby się elektrownie wiatrowe, m.in. informacji o:

- planowanym zakresie inwestycji, w tym wysokości elektrowni wiatrowej,
- szczegółach i kolejnych etapach procedury planistycznej (mającej na celu ulokowanie elektrowni w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego) oraz uprawnieniach przysługujących w tym zakresie mieszkańcom,
- szczegółach i kolejnych etapach procedury środowiskowej (określenie oddziaływania na środowisko i określenie szczegółowych warunków lokalizacji inwestycji) oraz uprawnieniach przysługujących mieszkańcom w tym zakresie.

Po trzecie, minimalny termin na składanie uwag został wydłużony z 14 dni do 30 dni (art. 6e ust. 1 pkt 3).

Po czwarte, projektowane przepisy zapewniają, że także mieszkańcy gmin pobliskich mają pełną informację o konsultacjach związanych z przygotowywanym MPZP oraz terminach na wnoszenie uwag (art. 6e ust. 1 pkt 4). Podkreśla się, iż zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa obywatele zamieszkujący gminę pobliską również mogą składać uwagi do projektu MPZP gminy, która lokalizuje elektrownię wiatrową.

Art. 6g umożliwia inwestorowi sfinansowanie, na podstawie umowy, uchwalenia lub zmiany studium lub planu miejscowego w zakresie niezbędnym do zrealizowania inwestycji.

Przedmiotem tej umowy nie może być jednak sposób określenia polityki przestrzennej gminy, innymi słowy umowa nie może w żaden sposób zobowiązywać czy ograniczać gminy do zawarcia (czy niezawarcia) w planie miejscowym lub studium uwarunkowań określonych postanowień. Przepis ten ma umożliwić proporcjonalną partycypację inwestora w kosztach procesu planistycznego, które są związane z realizowaną przez niego inwestycją. W obu przypadkach (finansowania studium i MPZP) po zawarciu umowa jest niezwłocznie publikowana przez wójta, burmistrza albo prezydenta miasta w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu gminy lub miasta oraz na stronie podmiotowej (internetowej) urzędu gminy lub miasta. Warto podkreślić, że art. 7 ust. 5 umożliwia zastosowanie analogicznych rozwiązań, w przypadku gdy to gmina pobliska musi uchylić albo zmienić studium lub plan miejscowy. Podkreśla się, że brak zastosowania takiej regulacji wobec gminy pobliskiej byłby nieadekwatnym ograniczeniem, jako że na gminie pobliskiej ciąży w poszczególnych przypadkach obowiązek uchwalenia lub zmiany powyższych dokumentów, mimo że gmina ta nie będzie partycypować w finansowych korzyściach związanych z posadowieniem inwestycji wiatrowej.

Lokalizowanie budynków mieszkalnych

W odróżnieniu od art. 4 ust. 1, art. 4 ust. 4 i 5 regulują minimalną odległość od elektrowni wiatrowej, która jest wymagana przy budowie budynków mieszkalnych. Z powodu istotnej, społecznej wagi budownictwa mieszkalnego uznano, że sfera ta powinna zostać uregulowana odrębnie. Podczas lokalizowania budynku mieszkalnego, tak jak w przypadku elektrowni wiatrowych, należy zachować odległość co najmniej 500 m. W tym miejscu warto podkreślić, że w przypadku lokalizowania budynków mieszkalnych wokół istniejącej elektrowni wiatrowej zasada 10h nie będzie już miała zastosowania. Co istotne każda gmina, w tym gminy sąsiednie, mogą ustalać różne odległości od elektrowni wiatrowych, w których nie można lokalizować budynków mieszkalnych, w tym w stosunku do tych samych elektrowni. Istnieje więc możliwość, że odległość minimalna zabudowy mieszkalnej od elektrowni wiatrowej zlokalizowanej w gminie A będzie inna niż odległość od tej samej elektrowni w gminie B. Konstrukcja taka pozwala na uwzględnienie różnych opinii społecznych występujących w obu gminach. Również w ramach tej samej gminy można wyznaczyć strefy buforowe różnej szerokości w zależności od np. rodzaju elektrowni. Sama strefa buforowa wokół tej samej elektrowni może mieć również różną szerokość w zależności np. od warunków naturalnych w różnych kierunkach od tej elektrowni.

Kwestię tę można zilustrować na następującym przykładzie. Załóżmy, że cały obszar gminy znajduje się w zasięgu strefy 10h od elektrowni wiatrowej, która została zlokalizowana na podstawie planu miejscowego. Ponadto zabudowa mieszkalna gminy jest tak rozproszona, że nie istnieje w jej granicach miejsce na zlokalizowanie nowej elektrowni o standardowej wysokości, które znajdowałoby się w odległości mniejszej niż 10h od tych zabudowań. W obecnym stanie prawnym w gminie takiej nie istniałaby możliwość zlokalizowania elektrowni wiatrowej ani na podstawie decyzji WZ, ani na podstawie MPZP. Natomiast możliwość lokalizacji budynku mieszkalnego istniałaby jedynie na podstawie MPZP, przy zachowaniu terminu określonego w art. 15 ust. 8 obecnie obowiązującej ustawy.

Sytuacja wyglądałaby odmiennie w przypadku wejścia w życie ustawy o treści nadanej niniejszym projektem. W gminie o opisanej wyżej charakterystyce wciąż nie można byłoby postawić elektrowni wiatrowej w oparciu o decyzję WZ, jednakże gdyby plan miejscowy, zgodny ze studium, zezwalał na to, aby elektrownie wiatrowe były lokalizowane w odległości mniejszej niż 10h, jednakże nie mniejszej niż 500 m, to elektrownia taka mogłaby powstać. Natomiast co do budynków mieszkalnych, to mogłyby być one lokalizowane zarówno w oparciu o decyzje WZ, jak i MPZP, jednakże nie mogłyby znaleźć się bliżej niż 500 m od infrastruktury istniejącej lub zlokalizowanej na podstawie MPZP. Wszystko to wynika z faktu, że dla lokalizacji nowych budynków mieszkalnych zasada 10h nie obowiązuje, a generalny obowiązek lokowania budynków mieszkalnych na podstawie MPZP nie istnieje. Co jednak ważne MPZP może określać odległości większe niż 500 m, posiłkując się m.in. ustaleniami strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, biorąc pod uwagę wymagane odległości w przypadku lokalizacji budynków mieszkalnych, specyfikę i warunki geograficzne danej lokalizacji, a także np. pod wpływem opinii mieszkańców i innych uczestników konsultacji.

Zmiany w procedurach środowiskowych

W celu uwypuklenia roli strategicznej oceny w procesie planistycznym art. 5 pkt 1 niniejszego projektu wprowadza do ustawy środowiskowej art. 48 ust. 8, który wskazuje, że nie jest możliwe odstępianie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w przypadku, gdy projekt MPZP wyznacza nowe ramy dla budowy lub przebudowy elektrowni wiatrowej.

Ponadto w art. 54 ust. 3 podkreśla się, iż w przypadku uwag i wniosków, a także opiniowania projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy stosuje się przepisy

ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, jak również przepisy ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych. Celem jest uporządkowanie procedury planistycznej w związku ze zmianami, jakie generuje procedowany projekt ustawy.

Określanie odnawialnych źródeł energii w studium uwarunkowań i MPZP oraz określanie stron w procesie budowlanym

Art. 4 pkt 1 niniejszego projektu wprowadza zmianę do art. 10 ust. 2a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Polega ona na zniesieniu obowiązku określania stref buforowych dla obszarów, na których mają być lokalizowane odnawialne źródła energii, już w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin. Jest to uzasadnione tym, że na etapie sporządzania studium może jeszcze nie być wiadomym czy, jakie oraz jakiej dokładnie technologii odnawialne źródła będą zainstalowane na danym obszarze.

W związku z tym tego rodzaju szczegółowe decyzje powinny być podejmowane na etapie sporządzania MPZP, kiedy już o wiele więcej informacji może być dostępnych. Ponadto zmiana ta jest kompatybilna z postanowieniami ustawy odległościowej, która przewiduje, że odległość elektrowni wiatrowych od domów mieszkalnych i odwrotnie musi być określana w MPZP, jako akcie prawa miejscowego.

W art. 15 ust. 3 pkt 3a sprecyzowano, że tereny obszarów przeznaczonych na inwestycje w OZE oraz ich strefy ochronne, określone w MPZP, muszą się mieścić w obszarze przeznaczonym na inwestycje w odnawialne źródła energii, określonym w studium.

Ponadto art. 4 pkt 2 lit. b niniejszego projektu wprowadza zmianę w art. 15 ust. 4 przez umożliwienie lokalizowania mikroinstalacji oraz niebędących mikroinstalacją pozostałych instalacji odnawialnych źródeł energii wytwarzających energię elektryczną z energii promieniowania słonecznego, będących urządzeniami innymi niż wolnostojące, również w przypadku innego przeznaczenia terenu niż produkcyjne, chyba że ustalenia planu miejscowego zakazują lokalizacji takich instalacji. Przepis ten ma za zadanie ułatwić rozwój tego rodzaju źródeł.

Art. 4 pkt 3 przedłuża okres wskazany w art. 62 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, dając możliwość zawieszenia postępowań w przedmiocie wydania decyzji WZ, z powodu podjęcia i prowadzenia prac mających na celu sporządzenie planu miejscowego, na podstawie którego ma być realizowana inwestycja m.in. elektrownia wiatrowa. W tym przypadku plan miejscowy uchwała się dla obszaru objętego zasięgiem

oddziaływania elektrowni wiatrowej, wynikającego z przeprowadzonych konsultacji oraz wyników i ustaleń m.in. strategicznej oceny, ale co najmniej dla obszaru położonego w promieniu 500 m od tej elektrowni. Wstrzymanie toku postępowania o wydanie warunków zabudowy ma zapobiec powstaniu niebezpieczeństwa sprzeczności postanowień decyzji o warunkach zabudowy z projektowanymi ustaleniami planu. Ma to ograniczyć nieracjonalność wydawania decyzji o warunkach zabudowy w przypadku, gdy przed uzyskaniem na jej podstawie pozwolenia na budowę decyzja ulegałaby wygaśnięciu w związku z uchwaleniem planu miejscowego, którego ustalenia byłyby inne niż w wydanej decyzji.

Praktyka udowodniła, że dotychczas ustalony termin 9 miesięcy jest niewystarczający na przyjęcie planu. Zasadne jest zatem wydłużenie tego zawieszenia do nie więcej niż 18 miesięcy z jednorazową możliwością przedłużenia o kolejnych 6 miesięcy – pod warunkiem że plan został już w tym czasie wyłożony. Terminy te zostają dostosowane do czasu, w jakim znaczna część planów miejscowych zostaje realnie uchwalana. Podkreślenia wymaga, że plan miejscowy jest podstawowym i najpełniejszym instrumentem kształtowania przestrzeni. Stąd też usprawiedliwione jest przyznanie prymatu pracom zmierzającym do jego uchwalenia i tym samym umożliwienie zawieszenia postępowania w sprawie ustalenia warunków zabudowy, w celu kontynuowania i dokończenia prac zmierzających do przyjęcia planu miejscowego.

W celu ułatwienia procesu inwestycyjnego w zakresie elektrowni wiatrowych zostaje dodany do ustawy odległościowej art. 7aa. Przepis ten jest oparty na konstrukcji art. 5a ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane i stanowi rozwinięcie zawartej tam regulacji. Mianowicie pozwala stosować analogiczną preferencję w stosunku do elektrowni wiatrowych lokalizowanych na podstawie MPZP. Oznacza to, że w przypadku gdy liczba stron postępowania przekraczałaby 20, stosuje się art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 256, z późn. zm.). Spod zakresu podmiotowego przepisu wyłącza się jednak inwestora.

Przedmiotowy projekt ustawy dokonuje również zmian w ustawie – Prawo budowlane polegających na tym, że do tymczasowych obiektów budowlanych stanowiących urządzenia infrastruktury technicznej służących do pomiaru wietrzności, posadowionych na określonych terenach oznaczonych w planie miejscowym, nie stosuje się art. 35 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy – Prawo budowlane. Postanowienia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (ew. warunków zabudowy i zagospodarowania terenu) obecnie uniemożliwiają w wielu

przypadkach postawienie masztów służących do pomiarów wietrzności, koniecznych do zbadania warunków panujących w miejscu planowanej budowy elektrowni wiatrowej. Czyni to niemożliwą ocenę opłacalności ekonomicznej inwestycji, a tym samym utrudnia pozyskanie dofinansowania i w praktyce niweczy możliwość realizacji budowy nowych źródeł. Drugim istotnym aspektem, przemawiającym za brakiem konieczności weryfikowania zgodności posadowienia masztu z treścią aktów regulujących zagospodarowanie przestrzenne, jest tymczasowość prowadzenia pomiarów i wynikający stąd ograniczony czas, na jaki jest lokalizowany maszt pomiarowy. Warto dodać, że stawiane tymczasowo maszty nie są inwestycjami o znaczącym oddziaływaniu na środowisko.

Zasady bezpiecznej eksploatacji elektrowni wiatrowych

Proponowane zmiany polegające na dodaniu do obecnie obowiązującej ustawy odległościowej rozdziału 2a pn. „Zasady bezpiecznej eksploatacji elementów technicznych elektrowni wiatrowej” mają służyć zwiększeniu bezpieczeństwa eksploatacji elektrowni wiatrowych w Polsce.

Projekt ustawy wprowadza dodatkowe obowiązki dotyczące czynności technicznych istotnych dla zapewnienia bezpieczeństwa eksploatacji kluczowych elementów technicznych elektrowni wiatrowych, które będą realizowane przez certyfikowane przez Urząd Dozoru Technicznego (dalej: „UDT”) wyspecjalizowane techniczne serwisy komercyjne, których działania będą monitorowane i weryfikowane przez UDT. Podkreśla się przy tym, iż czynnościom i przeglądów serwisowym poddaje się wyłącznie elementy techniczne elektrowni wiatrowej, tj.: wirnik z zespołem łopat, zespół przeniesienia napędu, generator prądotwórczy, układy sterowania i zespół gondoli wraz z mocowaniem i mechanizmem obrotu, gdyż są to elementy, których prawidłowe serwisowanie jest kluczowe z punktu widzenia bezpieczeństwa funkcjonowania elektrowni wiatrowej. Dodatkowo warto zaznaczyć, iż projektowane rozwiązania nie naruszają innych obowiązków związanych z eksploatacją elektrowni wiatrowych.

W definicjach, zmienianych i dodawanych w art. 1 pkt 3 niniejszego projektu ustawy, dodaje się, w art. 2 pkt 4 ustawy odległościowej, pojęcie eksploatującej elektrownię wiatrową, tj. podmiotu, który ma siedzibę lub miejsce zamieszkania na terytorium państwa członkowskiego UE, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, prowadzącego działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania energii elektrycznej w instalacji odnawialnego źródła energii wykorzystującej do wytwarzania energii

elektrycznej energii wiatru na lądzie. Celem przepisu jest zdefiniowanie podmiotu, który jest stroną wobec Prezesa UDT w zakresie realizacji działań i obowiązków, o których mowa w rozdziale 2a, a także innych obowiązków, o których mowa w tym rozdziale.

Ustawa odległościowa w aktualnym brzmieniu nie reguluje wystarczająco kwestii związanych z bezpieczeństwem eksploatacji elementów technicznych elektrowni wiatrowych, co jest istotne, w szczególności w związku ze zmianami dotyczącymi warunków lokowania ich lokalizacji. Przepisy precyzują, że za bezpieczeństwo eksploatacji elementów technicznych odpowiada eksploatujący elektrownię wiatrową (art. 8a).

W celu zwiększenia bezpieczeństwa eksploatacji elektrowni wiatrowych został wprowadzony obowiązek wykonywania czynności i przeglądów serwisowych przez certyfikowany serwis (art. 8b ust. 2), który został wpisany do rejestru prowadzonego przez Prezesa UDT. Następnym wprowadzenia powyższego wymogu jest poinformowanie przez projektodawcę Komisji Europejskiej, zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 15 ust. 7 i art. 39 ust. 5 dyrektywy 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącej usług na rynku wewnętrznym (Dz. Urz. UE L 376 z 27.12.2006, str. 36), o wprowadzeniu tej regulacji do ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych. Art. 3 niniejszego projektu w ustawie z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorcze technicznym w art. 37 dodaje pkt 21, który reguluje nowe zadania UDT. Obecnie w polskim systemie prawnym nie występuje odrębna procedura certyfikowania serwisów wykonujących czynności i przeglądy serwisowe elektrowni wiatrowych. W projekcie przyjęto, że obowiązek wykonywania czynności i przeglądów serwisowych przez certyfikowany serwis będzie dotyczyć elementów technicznych elektrowni wiatrowych o mocy znamionowej nie mniejszej niż 100 kW lub elektrowni wiatrowej o całkowitej wysokości nie niższej niż 30 m (art. 8b ust. 1). Czynności i przeglądy te mają być wykonywane zgodnie z zaleceniami i częstotliwością określonymi w dokumentacji techniczno-ruchowej i instrukcji eksploatacji elektrowni wiatrowej (art. 8b ust. 1).

Rejestr certyfikowanych serwisów będzie prowadzić Prezes UDT przy wykorzystaniu systemu teleinformatycznego (art. 8c ust. 1), który dokonuje również certyfikacji i dokonuje wpisu na wniosek zainteresowanego przedsiębiorcy (art. 8c ust. 2).

Rejestr jest udostępniany publicznie na stronie UDT (art. 8c ust. 3). Przepis ten ma na celu zapewnienie, że każdy zainteresowany, w tym eksploatujący elektrownię wiatrową, będzie miał możliwość weryfikacji, którzy przedsiębiorcy mają status certyfikowanego serwisu oraz

na jak długo. Tym samym będzie zapewniony wybór odpowiedniego podmiotu do nawiązania współpracy.

Sam rejestr będzie zawierał następujące dane (art. 8c ust. 4 pkt 1–5):

- 1) firmę przedsiębiorcy oraz jego siedzibę i adres;
- 2) adres do korespondencji, jeżeli jest inny niż określony w pkt 1;
- 3) informację o wpisie do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, numer w rejestrze przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym albo odpowiednią informację lub numer z rejestru w innym państwie, umożliwiające prowadzenie działalności gospodarczej na terytorium Polski;
- 4) numer identyfikacji podatkowej (NIP) albo odpowiedni numer identyfikacji podatkowej w innym państwie, umożliwiający prowadzenie działalności gospodarczej na terytorium Polski;
- 5) okres ważności wpisu.

Każdy przedsiębiorca ubiegający się o wpis do rejestru będzie zobowiązany do przejścia obowiązkowej certyfikacji, mającej na celu sprawdzenie i potwierdzenie, że posiada on kompetencje do wykonywania czynności i przeglądów serwisowych, w tym dysponuje odpowiednio wykwalifikowanym personelem (art. 8e ust. 1).

Certyfikacja będzie obejmować trzy kluczowe obszary: 1) personel wykonujący czynności i przeglądy serwisowe, 2) procedury ich wykonywania oraz 3) wyposażenie pomiarowo-badawcze oraz sprzęt i urządzenia, którym posługuje się podmiot ubiegający się o wpis do rejestru (art. 8d ust. 2 pkt 1–4).

W ramach weryfikacji spełnienia minimalnych wymagań dotyczących personelu podmiotu ubiegającego się o wpis do rejestru zostaną sprawdzone uprawnienia, doświadczenie i kompetencje osób wykonujących czynności i przeglądy serwisowe. Każdy przedsiębiorca ubiegający się o wpis do rejestru będzie musiał wykazać dysponowanie personelem posiadającym (art. 8d ust. 3):

- 1) spełnienie wymagań do pracy na wysokościach wynikające z przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy oraz inne określone przez producenta elementów technicznych elektrowni wiatrowej;
- 2) uprawnienia w zakresie obsługi oraz konserwacji urządzeń transportu bliskiego w elektrowni wiatrowej;
- 3) kwalifikacje potwierdzone odpowiednim świadectwem kwalifikacyjnym wydanym zgodnie z przepisami ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne;

- 4) udokumentowane co najmniej roczne doświadczenie zawodowe w zakresie wykonywania czynności i przeglądów serwisowych elementów technicznych elektrowni wiatrowych, instalacji mających na celu wytwarzanie, przesyłanie lub dystrybucję energii elektrycznej lub instalacji przemysłowych;
- 5) przeszkolenie w zakresie zasad funkcjonowania i eksploatacji określonego typu elektrowni wiatrowej, w której będzie prowadzony serwis;
- 6) przeszkolenie w zakresie ewakuacji z farm wiatrowych.

Osoba nieposiadająca określonych kompetencji nie będzie mogła wykonywać czynności i przeglądów serwisowych w zakresie, w którym nie będzie posiadała uprawnień, doświadczenia lub kompetencji (art. 8d ust. 4), niemniej jednak nic nie stoi na przeszkodzie, aby w takich przeglądach serwisowych uczestniczył niewykwalifikowany pracownik, który dopiero będzie przechodził szkolenia. W ten sposób taki pracownik nabędzie praktyczne, a co za tym idzie, niezbędne doświadczenie. Zgodnie z powyższym celem projektowanych przepisów jest również umożliwienie prowadzenia szkoleń oraz nabywanie doświadczeń przez osoby niewykwalifikowane. Weryfikacja spełnienia minimalnych wymagań w zakresie dysponowania personelem będzie dotyczyć całości personelu, zatem będzie dopuszczalne posiadanie wszystkich minimalnych wymagań określonych w ww. pkt 1–6 przez jedną osobę, jak również wymagania te mogą być dzielone przez kilka osób. Np. nie będzie wymagane, aby uprawnienia w zakresie konserwacji urządzeń transportu bliskiego posiadały osoby, które takiej konserwacji nie będą przeprowadzały. Ważne również jest, aby osoby wykonujące serwis posiadały udokumentowane przeszkolenie w zakresie ewakuacji z farm wiatrowych, jak również w zakresie zasad funkcjonowania i eksploatacji określonego typu elektrowni wiatrowej, której serwis będzie prowadzony, co jest zgodne z normą PN-EN 50308 Turbozespoły wiatrowe -- Zabezpieczenia -- Wymagania dotyczące konstrukcji, eksploatacji i utrzymania ruchu, która wymaga, aby personel inspekcyjny i konserwacyjny był poinstruowany i przeszkolony w zakresie określonego typu turbiny. Tym samym eksploatujący elektrownię wiatrową powinien wymagać, aby personel certyfikowanego serwisu posiadał przeszkolenie na dany typ turbiny. Jeżeli w momencie składania wniosku o certyfikację przedsiębiorca wykonujący czynności i przeglądy serwisowe przedłożył dokumentację potwierdzającą spełnienie wymagania w zakresie przeszkolenia odnośnie do zasad funkcjonowania i eksploatacji innego typu elektrowni wiatrowej, będzie konieczne uzupełnienie minimalnych wymagań personelu w zakresie odpowiedniego przeszkolenia.

Jednocześnie podkreślenia wymaga, że nałożenie na usługodawców (przedsiębiorców wykonujących czynności i przeglądy serwisowe) obowiązku rejestracji jest w pełni

uzasadnione względami bezpieczeństwa publicznego oraz proporcjonalne do założonego przez wnioskodawcę celu. Dzięki czemu należy uznać za spełnione wymogi, o których mowa w art. 16 ust. 3 w związku z ust. 1 i ust. 2 lit. b dyrektywy 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącej usług na rynku wewnętrznym.

W ramach weryfikacji wdrożonych procedur certyfikacja będzie obejmować procedury (art. 8d ust. 5):

- 1) bezpieczeństwa przeprowadzania przeglądów i czynności serwisowych, która zawiera w szczególności wymagania dotyczące dopuszczalnych prędkości wiatru, przy których mogą być realizowane czynności serwisowe, stosowania środków zabezpieczających, w tym sprzętu ochrony osobistej, nadzoru prowadzonych prac, wykaz prac wymagających pisemnego pozwolenia oraz asekuracji;
- 2) ewakuacji z wysokości pracowników w sytuacjach zagrożenia;
- 3) bieżących obsług i okresowych przeglądów serwisowych, zawierającą instrukcje przeprowadzanych czynności w rozbiciu na urządzenia i elementy techniczne elektrowni wiatrowej, wraz z wykazem oprzyrządowania niezbędnego do prowadzenia prac, w tym przyrządów kontrolno-pomiarowych;
- 4) ustalania i usuwania awarii i usterek;
- 5) dokumentowania czynności serwisowych i raportowania;
- 6) wykonywania pomiarów i sprawdzeń urządzeń wymagających regulacji nastaw itp.

Każdy z przedsiębiorców wykonujących czynności i przeglądy serwisowe powinien posiadać wdrożone własne procedury bezpieczeństwa. Zapewnienie odpowiednich procedur w zakresie bezpieczeństwa obsługi, jak i obsługujących jest wielokrotnie przywoływane w normach przedmiotowych dotyczących turbin wiatrowych.

Natomiast w ramach weryfikacji wyposażenia pomiarowo badawczego certyfikacja będzie obejmować sprawdzenie, czy sprzęt, którym posługuje się personel, jest objęty nadzorem metrologicznym oraz czy jest zgodny z listą przewidzianą w instrukcji konserwacji elektrowni wiatrowej. Zgodnie bowiem z pkt 13.5 normy PN-EN 61400-1 Turbozespoły wiatrowe – Część 1: Wymagania dotyczące projektowania, każdy model turbiny wiatrowej powinien posiadać instrukcję konserwacji, która powinna obejmować również listę narzędzi.

Art. 8d ust. 6 wprowadza natomiast wymagania formalne w stosunku do przedsiębiorcy, które dotyczą m.in. posiadania pełnej zdolności do czynności prawnych i wymaganego zakresu niekaralności w odniesieniu do wiarygodności dokumentów i obrotu gospodarczego.

Przepisy nowelizacji ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych określają również procedurę, w jakiej będzie dokonywana certyfikacja, oraz wpis do rejestru. Procedura zakłada tryb wnioskowy na formularzu udostępnionym w systemie teleinformatycznym UDT, który może zostać złożony zarówno w formie papierowej, jak również za pomocą środków komunikacji elektronicznej (art. 8e ust. 1 oraz art. 8e ust. 2).

Wniosek powinien zawierać dane pozwalające na identyfikację podmiotu ubiegającego się o certyfikację i wpis do rejestru, jak również dokumenty pozwalające na weryfikację personelu oraz procedur, które zostały wdrożone przez przedsiębiorcę wykonującego czynności i przeglądy serwisowe (art. 8e ust. 3 oraz art. 8e ust. 4). Przy czym zaznaczenia wymaga, że w zakresie wymogów odnoszących się do kwalifikacji zawodowych powyższe przepisy są stosowane bez uszczerbku dla zasad ogólnych wynikających z przepisów ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1646, z późn. zm.).

Ponadto, w zakresie dodawanego art. 8e ust. 4 pkt 4 ustawy, należy wyjaśnić, że oświadczenie będzie podpisywane imieniem i nazwiskiem przez osobę, która je składa. Oprócz imienia i nazwiska nie znajdują się w nim żadne inne dane osobowe. Natomiast dane w postaci imienia i nazwiska UDT pozyskuje wraz z samym wnioskiem i zapewnia im należyłą ochronę w ramach prowadzenia rejestru. Analogiczne rozwiązania są stosowane w innych obowiązujących przepisach np. ustawie o odnawialnych źródłach energii (por. art. 71, art. 75, art. 79 ustawy OZE).

Jeżeli nie można ustalić adresu wnioskodawcy, wniosek pozostawia się bez rozpoznania (art. 8f ust. 1), podobnie kiedy wnioskodawca nie uzupełni braków w wymaganiach formalnych w ciągu 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia (art. 8f ust. 2).

Prezes UDT w ciągu 30 dni od dnia otrzymania kompletnego wniosku dokonuje certyfikacji i dokonuje wpisu do rejestru (art. 8g pkt 1). Wpis będzie ważny przez okres 5 lat od daty jego dokonania w rejestrze (art. 8h ust. 1).

Obowiązkiem certyfikowanego serwisu będzie w okresie ważności wpisu spełnianie minimalnych wymagań, o których mowa w art. 8d ust. 3, oraz posiadanie wdrożonych procedur, o których mowa w art. 8d ust. 5 (art. 8h ust. 2).

Prezes UDT może również w okresie ważności certyfikatu przeprowadzić dodatkową weryfikację, zwracając się w tym celu do podmiotu wpisanego do rejestru o złożenie wyjaśnień lub przedłożenie dokumentów, o których mowa w art. 8e ust. 4, potwierdzających spełnienie wymagań, o których mowa w art. 8d ust. 3, lub posiadanie wdrożonych procedur,

o których mowa w art. 8d ust. 5. Niezłożenie wyjaśnień lub nieprzedłożenie dokumentów w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania lub niespełnienie przez certyfikowany serwis wymagań, o których mowa w art. 8d ust. 3, lub brak wdrożonych procedur, o których mowa w art. 8d ust. 5, stanowi podstawę do wykreślenia certyfikowanego serwisu z rejestru.

Certyfikowany serwis w okresie ważności wpisu (najpóźniej 30 dni przed dniem upływu ważności wpisu), chcąc nadal wykonywać czynności i przeglądy serwisowe w elektrowni wiatrowej o mocy znamionowej nie mniejszej niż 100 kW lub nie niższej niż 30 m, będzie obowiązany do złożenia do Prezesa UDT wniosku o certyfikację i przedłużenie wpisu do rejestru (art. 8j oraz art. 8k).

Za przeprowadzenie certyfikacji i wpis do rejestru oraz za przeprowadzenie certyfikacji i przedłużenie ważności wpisu do rejestru będą pobierane opłaty w wysokości określonej na podstawie przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” na podstawie art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 504), obowiązującego w dniu złożenia wniosku podlegającego opłacie (art. 8o oraz art. 8p).

W przypadku odmowy dokonania wpisu do rejestru, wykreślenia z rejestru albo odmowy przedłużenia ważności wpisu do rejestru będzie przysługiwać odwołanie do Komitetu Odwoławczego, działającego przy Prezesie UDT (art. 8m).

Komitet będzie liczyć 5 osób posiadających wiedzę i doświadczenie w zakresie serwisowania elementów technicznych elektrowni wiatrowych lub certyfikacji. W skład Komitetu wchodzi, po jednym przedstawicielu:

- 1) organu administracji rządowej – ministra właściwego do spraw gospodarki,
 - 2) ogólnopolskich stowarzyszeń i organizacji konsumenckich,
 - 3) ogólnopolskich stowarzyszeń i organizacji pracodawców,
 - 4) ogólnopolskich stowarzyszeń i organizacji gospodarczych,
 - 5) ogólnopolskich, niezależnych stowarzyszeń i organizacji technicznych
- dających rękojmię prawidłowego wykonywania zadań członka Komisji.

Przepisy regulują także inne wymagania w stosunku do członków, przesłanki ich odwoływania lub ustania członkostwa (art. 8l).

Nadzór nad przestrzeganiem przez eksploatujących elektrownię wiatrową obowiązku korzystania z usług certyfikowanego serwisu będzie sprawować Prezes URE. W projektowanej ustawie, w celu zapewnienia komplementarności przepisów, przewidziano

sankcję w postaci administracyjnej kary pieniężnej za działanie niezgodne z art. 8c ust. 1 projektu ustawy, której będzie podlegać eksploatujący elektrownię wiatrową (art. 8r ust. 1). Zgodnie z art. 8r ust. 2 projektu ustawy organem wymierzającym karę pieniężną za nieprzestrzeganie obowiązku poddania elementów technicznych elektrowni wiatrowej czynnościom i przeglądom serwisowym realizowanym przez przedsiębiorcę, który został wpisany do rejestru podmiotów wykonujących czynności i przeglądy serwisowe elektrowni wiatrowej, będzie Prezes URE.

Art. 8r ust. 4 określa sposób ustalenia przychodu osiągniętego przez przedsiębiorcę, uwzględnianego przy wymierzaniu kary. Z przepisem tym jest powiązana regulacja ust. 6, który ma zastosowanie w przypadku, w którym ukarany podmiot nie dysponuje danymi, na podstawie których można ustalić przychód za poprzedni rok podatkowy.

Podobnie jak w przypadku pozostałych kar pieniężnych wymierzanych przez Prezesa URE na podstawie art. 56 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne, tak również w przypadku odpowiedzialności za naruszenie obowiązku określonego w projektowanym art. 8b ust. 1, przewidziano dyrektywy wymiaru kary i określono dolną, jak i górną granicę wymiaru kary (art. 8r ust. 3) oraz przesłanki odstąpienia od jej wymierzenia.

Karę uiszcza się w ciągu 14 dni od dnia prawomocności decyzji (art. 8r ust. 9). Wpływy z tytułu kary pieniężnej stanowią dochód budżetu państwa i są wnoszone na rachunek Urzędu Regulacji Energetyki (art. 8r ust. 10 i 11) Może być ona także ściągnięta na podstawie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (art. 8r ust. 12). Uregulowane są także kwestie odwołań i stosowanej dla nich procedury (art. 8r ust. 13–15).

Prezes URE jako organ administracji publicznej, do którego zadań ustawowych należy regulowanie działalności przedsiębiorstw energetycznych zajmujących się wytwarzaniem energii elektrycznej, posiada kompetencje do żądania, na podstawie art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne, przedstawienia informacji dotyczących wykonywanej przez te przedsiębiorstwa działalności gospodarczej. W praktyce regulacyjnej Prezesa URE pozyskane w tym trybie informacje niejednokrotnie są wykorzystywane na potrzeby wszczęcia postępowań w przedmiocie wymierzenia administracyjnych kar pieniężnych. W związku z powyższym należy przyjąć, iż kompetencje Prezesa URE umożliwią skuteczne monitorowanie obowiązku określonego dyspozycją projektowanego art. 8b ust. 1 oraz wymierzanie kar pieniężnych w przypadku jego naruszenia.

Inne zmiany, przepisy przejściowe i końcowe

Zgodnie z projektowanym art. 6 nowelizacji oraz powiązаныmi z nim przepisami przejściowymi zawartymi w art. 22 projektodawca zakłada wydłużenie terminu na rozpoczęcie sprzedaży energii w systemach FIT/FIP oraz aukcyjnym, zawartych w ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2021 r. poz. 610, z późn. zm.) (dalej: „uOZE”).

Ustawa z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 568) wprowadziła w art. 79a ust. 1 uOZE możliwość wydłużenia terminu realizacji zobowiązania wytwórcy do sprzedaży po raz pierwszy energii elektrycznej (o którym mowa w art. 79 ust. 3 pkt 8 lit. a uOZE) w ramach systemu aukcyjnego oraz okresu produkcji urządzeń wchodzących w skład instalacji OZE, o którym mowa w art. 74 ust. 1 uOZE, o maksymalnie 12 miesięcy.

Analogicznie podobną możliwość w zakresie pierwszego wprowadzenia energii do sieci elektroenergetycznej oraz okresu produkcji urządzeń wchodzących w skład instalacji OZE wprowadzono dla wytwórców w systemach feed-in tariff (FiT) oraz feed-in premium (FiP) – w art. 70ba ust. 1 uOZE.

Zgodnie z brzmieniem wprowadzonych przepisów decyzję o wydłużeniu terminu podejmuje Prezes URE na wniosek wytwórcy, uwzględniając (niezawinione z winy tegoż wytwórcy) opóźnienie w zakresie np. dostaw urządzeń lub elementów niezbędnych do budowy instalacji OZE, realizacji instalacji oraz przyłączy do sieci elektroenergetycznej instalacji OZE, realizacji odbiorów lub rozruchu instalacji OZE, przy uzyskiwaniu koncesji albo wpisu do rejestrów określonych w ustawie.

W ocenie projektodawcy przesłanki te nadal występują, a wybuch wojny w Ukrainie wywołał dodatkowe negatywne skutki. W świetle trwającego konfliktu pogłębiają się problemy z utrzymaniem łańcucha dostaw komponentów do instalacji OZE, przede wszystkim w wyniku wstrzymania dostaw kolejną z Chin do Europy przez Rosję i Białoruś. Znacząco utrudnia to inwestycje i wpływa na opóźnienie uniezależnienia się Polski od zewnętrznych dostaw nośników energii.

Ponadto problemy logistyczne są spotęgowane odpływem siły roboczej na placach budów instalacji OZE, których znaczną część stanowili pracownicy z Ukrainy oraz kierunku wschodniego. Zgodnie z wynikami badania Miesięczny Indeks Koniunktury przeprowadzonego 1 marca 2022 r. na zlecenie Polskiego Instytutu Ekonomicznego aż 42% polskich firm obawiało się skutków wojny w Ukrainie, przede wszystkim ze względu na odpływ ukraińskich

pracowników wyjeżdżających z Polski. Jako najbardziej narażone branże wskazywano budownictwo i transport, a więc obszary, które są bardzo mocno powiązane z inwestycjami w OZE.

Zawirowania na światowych rynkach rozpoczęte epidemią COVID-19, a pogłębione przez wojnę w Ukrainie uzasadniają dodatkowe wydłużenie terminu spełnienia zobowiązania do wprowadzenia energii elektrycznej do sieci lub jej sprzedaży oraz wieku urządzeń wchodzących w skład instalacji OZE z maksymalnie 12 do maksymalnie łącznie 18 miesięcy.

Dodatkowo wprowadza się przepisy przejściowe regulujące kwestie wydanych postanowień, dla których okres w nich wskazany nie upłynął przed wejściem w życie niniejszej ustawy, oraz złożonych, a jeszcze nierozpatrzonych wniosków. Dla postanowień przedłużających terminy wskazany okres jest przedłużany z mocy prawa (łącznie jednak do maksymalnie 18 miesięcy).

Dla złożonych i nierozpatrzonych wniosków o przedłużenie terminu spełnienia zobowiązania (na dotychczasowych zasadach – maksymalnie 12-miesięcznego terminu) okres spełnienia zobowiązania może być wydłużony – łącznie jednak do maksymalnie 18 miesięcy.

Art. 8 oraz kolejne przepisy projektu wprowadzają regulacje przejściowe dotyczące aktów planistycznych.

Art. 8 ust. 1 stanowi, że studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz plany zagospodarowania przestrzennego województwa uchwalone przed dniem wejścia w życie ustawy zachowują ważność. Art. 8 ust. 2 określa, że MPZP obowiązujące w dniu wejścia w życie ustawy zachowują moc. Art. 8 ust. 3 stanowi jednak, że postanowień planów zagospodarowania przestrzennego województwa nie stosuje się w zakresie określenia minimalnych odległości, o których mowa w ustawie odległościowej, a także wyznaczonych na ich podstawie stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu. Związane jest to ze zmianą art. 4 ustawy odległościowej, w ramach której wprowadza się zasadę, zgodnie z którą odległości i strefy ochronne wyznaczane są tylko w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, jako najbardziej odpowiednich aktach dla tego typu – szczegółowych i wymagających szerokiej wiedzy – rozstrzygnięć.

Art. 8 ust. 4 stanowi, że przepisy ustawy zmienianej w art. 1 stosuje się do projektów studiów uwarunkowań oraz planów województwa. Oznacza to, że w tych projektach nie określa się już wymaganych odległości, które wynikają ze zmienianej ustawy odległościowej.

Art. 8 ust. 6–8 dotyczą kwestii przejściowych związanych z projektami planów miejscowych albo ich zmianami. Ust. 6 dotyczy projektów planów, które procedowano na podstawie przepisu przejściowego do ustawy z 2016 r. Przepis ten pozwalał procedować takie plany na podstawie stanu prawnego sprzed wejścia w życie przepisów ustawy z 2016 r. przez 72 miesiące od dnia jej wejścia w życie. Koniec tego terminu to 16 lipca 2022 r. Ponieważ ustawodawca zauważył, że w tej dacie mogą istnieć projekty planów, których procedowanie nie zostało zakończone, zdecydował się na wprowadzenie przepisu określającego, które regulacje należy do nich stosować. Przepis ten „domyka” zatem niejako kwestię regulowaną przepisem z 2016 r.

Z kolei art. 8 ust. 7 precyzuje, że do projektów MPZP albo ich zmian, w stosunku do których przed dniem wejścia w życie ustawy dokonano wyłożenia, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym, co w sposób niebudzący wątpliwości wskazuje intencje projektodawcy w zakresie prowadzenia postępowań dotyczących takich projektów planów miejscowych albo ich zmian.

Łącznie z ww. ust. 7 należy analizować ust. 8 ustawy, który stanowi, że art. 4a ustawy zmienianej w art. 1 stosuje się również do projektów planów miejscowych, które nie zostały uchwalone do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy oraz do postępowań wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, a dotyczących wydania decyzji WZ i decyzji LICP. Pkt 1 tego przepisu stanowi zatem pewien wyjątek od reguły stosowania przepisów dotychczasowych określonej w ust. 7.

Art. 8 ust. 9 wyjaśnia moment zastosowania znowelizowanych przepisów w obszarze postępowań w sprawie wydania pozwoleń na budowę, które zostały wszczęte i niezakończone, oraz do oceny zasadności wniesienia sprzeciwu wobec zgłoszenia dokonanego przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, dla sieci elektroenergetycznej najwyższych napięć.

Uchylono art. 13 ust. 3b, art. 14 ust. 3 oraz art. 15 ust. 3–5 ustawy odległościowej.

Zgodnie z art. 9 wydanie nowej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub zmiany dotychczasowej decyzji, na potrzeby postępowań w sprawie zmiany prawomocnego pozwolenia na budowę, wydanego na podstawie przepisów obowiązujących przed dniem wejścia w życie ustawy odległościowej, lub zmiany pozwoleń na budowę wydanych w postępowaniach wszczętych i niezakończonych do dnia jej wejścia w życie jest również możliwe przy zwiększeniu mocy zainstalowanej elektrycznej, ale pod warunkiem, że nie spowoduje to zwiększenia jej oddziaływania na środowisko. Celem tego przepisu jest umożliwienie lokalizacji turbin o większej mocy, ale o nowocześniejszej technologii.

Art. 10 nowelizacji umożliwia lokalizację elektrowni wiatrowych na MPZP, które obowiązywały w dniu wejścia w życie ustawy odległościowej. Jeżeli MPZP w dniu wejścia w życie niniejszej nowelizacji określałyby minimalną odległość elektrowni wiatrowej od budynków mieszkalnych lub w ogóle nie określał takiej odległości, to już w dniu wejścia w życie niniejszej nowelizacji można lokalizować na jego podstawie elektrownie wiatrowe lub wydawać dla nich pozwolenia na budowę czy decyzje środowiskowe, o ile te elektrownie spełniałyby wymóg zachowania minimalnej odległości 500 m. Sprecyzowano także, że do takich planów nie stosuje się art. 4a ust. 1 i 2, art. 4c oraz art. 7 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, aby mogły one zostać jak najszybciej wykorzystane, bez potrzeby dodatkowych zmian. Dodano również obowiązek wskazania we wniosku o wydanie decyzji o pozwoleniu na budowę elektrowni wiatrowej informacji o projektowanej wysokości elektrowni wiatrowej oraz średnicy wirnika elektrowni wraz z łopatomy – na potrzeby ułatwienia weryfikacji spełnienia przez elektrownię wymogów odległości równej i mniejszej niż 500 m. Natomiast art. 15 ust. 5 pkt 5 ustawy odległościowej uchylono ze względu na pozostawienie określania odległości elektrowni wiatrowych od form ochrony przyrody i leśnych kompleksów promocyjnych w procedurze oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Zgodnie z art. 11 ust. 1 i 2, na podstawie MPZP obowiązujących w dniu wejścia w życie ustawy odległościowej lub co do których projekty zostały wyłożone przed dniem wejścia w życie ustawy odległościowej lub które zostały uchwalone na podstawie art. 15 ust. 8 ustawy odległościowej w pierwotnym brzmieniu, nie można już wydawać decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub pozwoleń (lub nie wnosić sprzeciwów do zgłoszeń) na budowę, które pozwalałyby na lokalizowanie budynków mieszkalnych poniżej odległości minimalnej wprowadzonej niniejszym projektem, a więc odległości 500 m od elektrowni wiatrowej.

Art. 12 dotyczy decyzji WZ wydanych przed wejściem w życie ustawy odległościowej. Pozwolenie na budowę wydawane po uzyskaniu takiej decyzji może zostać wydane dla budynku, o ile spełnia on kryterium odległości 500 m od elektrowni wiatrowej. Celem tego przepisu jest uniknięcie rozwoju zabudowy poniżej odległości minimalnej.

Art. 14 stanowi, że przepisy niniejszej ustawy stosuje się do postępowań, prowadzonych w stosunku do elektrowni wiatrowych, w sprawie wydania decyzji o pozwoleniu na budowę oraz w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy. W ust. 2 podkreśla się z kolei, że do wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy

postępowań w sprawie wydania pozwolenia na budowę dla elektrowni wiatrowych oraz oceny zasadności wniesienia sprzeciwu wobec zgłoszenia dla tych elektrowni stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, z wyłączeniem art. 4a. ust. 1 i 2. Celem zaproponowanej konstrukcji jest, aby nowa zasada określająca odległości elektrowni wiatrowych od linii najwyższych napięć nie wpływała na postępowania już zakończone, co w sposób istotny naruszyłoby prawa nabyte.

Art. 16 zawiera przepisy przejściowe dotyczące decyzji o pozwoleniu na budowę oraz zgłoszenia robót budowlanych. Art. 16 ust. 1 stanowi, że decyzje o pozwoleniu na budowę wydane przed dniem wejścia w życie ustawy w brzmieniu nadanym niniejszym projektem pozostają w mocy, natomiast art. 16 ust. 2 stanowi, że postępowania w sprawie uzyskania pozwolenia na budowę lub uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, dotyczących budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej, wszczęte i niezakończone do dnia wejścia w życie ustawy, prowadzi się na podstawie przepisów dotychczasowych. Analogiczne przepisy, w stosunku do zgłoszenia robót budowlanych, przewidują art. 16 ust. 3 i art. 16 ust. 4. W praktyce przepisy dotyczą przede wszystkim sytuacji, kiedy budynek, o którym mowa w art. 29 ust. 1 ustawy – Prawo budowlane, ma zostać zbudowany w odległości mniejszej niż 500 m od elektrowni wiatrowych. Możliwość taka jest przewidziana wyłącznie dla decyzji już wydanych lub zgłoszeń, co do których nie wniesiono sprzeciwu, albo postępowań niezakończonych do dnia wejścia w życie ustawy lub dla zgłoszeń, co do których termin na wniesienie sprzeciwu w dniu wejścia w życie ustawy pozostaje w toku. Do postępowań w przedmiocie wydania decyzji WZ albo decyzji LICP dla budynku mieszkalnego lub budynku o funkcji mieszanej, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą (art. 16 ust. 6).

Art. 17 ust. 1 stanowi, iż ze względów bezpieczeństwa energetycznego dla wybudowanych elektrowni wiatrowych, które nie spełniają wymogów z art. 4a ustawy zmienianej w art. 1, dopuszcza się jedynie wykonanie takich czynności i remontów, które są niezbędne do ich prawidłowego użytkowania. Niemniej jednak wymóg z art. 4a nie jest brany pod uwagę przy wydawaniu decyzji administracyjnych mających na celu dokonanie powyższych czynności i remontów.

Art. 18 ust. 1 stanowi, że przedsiębiorca, prowadzący działalność w zakresie czynności i przeglądów serwisowych elektrowni wiatrowej przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, może wykonywać te czynności bez obowiązku posiadania certyfikatu przez okres nie

dłuższy niż 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, co ma umożliwić, aby UDT miał czas na przygotowanie się do realizacji czynności certyfikacji, a przedsiębiorcy na uzyskanie wpisu do rejestru.

Art. 18 ust. 2 przewiduje natomiast, że eksploatujący elektrownię wiatrową może korzystać z usług serwisu, który nie posiada wpisu do rejestru przez okres nie dłuższy niż 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 19 i art. 21 stanowią przepisy dostosowujące dla Prezesa UDT i ministra właściwego do spraw gospodarki w zakresie nałożonych na nich obowiązków oraz terminów ich realizacji.

Wyjaśnieniem wprowadzenia art. 23 jest konieczność wsparcia Sądu Okręgowego w Warszawie – XVII Wydziału Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Wskazana jednostka jest jedyną w kraju rozpoznającą tego typu sprawy i każde, nawet nieznaczne, rozszerzenie zakresu jej kognicji musi wiązać się ze wsparciem etatowym. Rozpoznawane w Wydziale Ochrony Konkurencji i Konsumentów sprawy wiążą się z bardzo dużym nakładem pracy i są czasochłonne. Tylko właściwe zabezpieczenie potencjału kadrowego może zapewnić jej sprawne funkcjonowanie. Aktualne obciążenia w opisaniej jednostce nie pozwalają na zwiększenie jej obciążeń bez uszczerbku dla sprawności toczących się postępowań. Ponieważ nowe regulacje stanowią „nowe otwarcie” w zakresie elektrowni wiatrowych, liczba nowych spraw generowanych na gruncie przepisów może być znaczna. Ministerstwo Sprawiedliwości nie dysponuje natomiast wolnymi – nie przypisanymi do poszczególnych jednostek – etatami sędziowskimi.

Ustawa wejdzie w życie po upływie 30 dnia od jej ogłoszenia, z wyjątkiem niektórych przepisów wchodzących w życie po 14 dniach od jej ogłoszenia.

Z wyjątkiem obowiązków wynikających z art. 15 ust. 7 i art. 39 ust. 5 dyrektywy 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącej usług na rynku wewnętrznym projekt ustawy nie wymaga przedstawiania go organom i instytucjom Unii Europejskiej, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia. W szczególności regulacja nie mieści się w zakresie przedmiotowym zagadnień podlegających konsultacjom z Europejskim Bankiem Centralnym, zgodnie z art. 2 ust. 1 decyzji Rady z dnia 29 czerwca 1998 r. (98/415/WE) w sprawie konsultacji Europejskiego Banku Centralnego udzielanych władzom krajowym w sprawie projektów przepisów prawnych (Dz. Urz. UE L 189 z 03.07.1998, str. 42). Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r.

poz. 348) projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Klimatu i Środowiska oraz na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny”.

Projekt ustawy nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.) i w związku z tym nie podlega notyfikacji w rozumieniu tego rozporządzenia.

Projekt ustawy w ocenie projektodawców nie jest sprzeczny z przepisami Unii Europejskiej.

<p>Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Klimatu i Środowiska</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Ireneusz Zyska, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Marcin Ścigan, Dyrektor Departamentu Odnawialnych Źródeł Energii, tel. 22 369 10 35, e-mail: marcin.scigan@klimat.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 23 czerwca 2022 r.</p> <p>Źródło: Krajowy Plan na rzecz Energii i Klimatu na lata 2021–2030, Polityka Energetyczna Polski do 2040 r., Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju</p> <p>Nr w wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów UD207</p>
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Kontekst strategiczny

Przyjęcie ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 724), zwanej dalej „ustawą 10h”, która miała na celu uregulowanie kwestii związanych z przygotowaniem i realizacją inwestycji w lądową energetykę wiatrową, było słusznym i uzasadnionym krokiem na rzecz zapewnienia systemowej ochrony prawnej mieszkańcom terenów, w pobliżu których zlokalizowane są tego typu obiekty. Konieczność opracowania ww. regulacji była także uzasadniona potrzebą uspokojenia reakcji społecznych i wynikała z dyskusji publicznej toczzonej w ówczesnym czasie w związku z lokalizowaniem elektrowni wiatrowych.

Podstawowe obszary poddane regulacji i założenia ww. ustawy dotyczyły:

- 1) obowiązkowego lokowania elektrowni wiatrowych wyłącznie na podstawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (MPZP);
- 2) precyzyjnego określenia warunków lokalizacji oraz wskazanie minimalnej odległości nowych elektrowni wiatrowych od zabudowań mieszkalnych oraz nowych zabudowań mieszkalnych od elektrowni wiatrowych;
- 3) jednoznacznego wskazania, że przepisy ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2021 r. poz. 2351, z późn. zm.) i inne przepisy dotyczące postępowania w przypadku katastrof budowlanych i oceny stanu technicznego budowli stosuje się odpowiednio do elektrowni wiatrowych.

Wskazane obszary wymagały uregulowania na poziomie ustawowym, a co za tym idzie, uzasadniały interwencję w postaci opracowania i przyjęcia szczególnych przepisów w tym zakresie. Omawiany projekt nowelizacji utrzymuje ww. fundamentalne zasady.

Tym niemniej, od momentu przyjęcia i wejścia w życie przepisów ww. ustawy w 2016 r. sytuacja dotycząca globalnych, europejskich i krajowych polityk energetycznych, kosztów wytwarzania energii elektrycznej, a także możliwość wykorzystania lądowej energetyki wiatrowej, wdrażanej w zgodzie z interesem społeczności lokalnych, uległa poważnym zmianom. Szczególne znaczenie w tym kontekście odgrywają rosnące koszty wytwarzania energii z paliw konwencjonalnych, a przede wszystkim wzrost zagrożeń związanych z importem nośników energii i paliw spoza wspólnoty. Inwazja Rosji na Ukrainę wskazała na pilną potrzebę przyspieszenia procesów transformacyjnych w kierunku budowy niskoemisyjnej energetyki opartej na krajowych zasobach odnawialnych źródeł energii. Kontynuacja rozwoju energetyki wiatrowej odpowiada tej potrzebie, wpisując się w zwiększanie suwerenności energetycznej Polski.

W pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę na wysokie i stale rosnące koszty energii elektrycznej wytwarzanej w sposób konwencjonalny (tj. oparty na spalaniu węgla). Inwazja Rosji na Ukrainę oraz presja polityki klimatycznej UE całkowicie zmieniły postrzeganie przyszłych kierunków rozwoju energetyki. Walka z wysoką ceną energii stała się jednym z najważniejszych wyzwań, przed jakim stoją polskie przedsiębiorstwa i gospodarka, ale także gospodarstwa domowe w Europie. Z uwagi na to, że w Polsce znaczna ilość, bo według danych z 2020 r., 73,5% energii elektrycznej jest generowane z węgla¹, polscy odbiorcy są bardzo wrażliwi na zmiany całego łańcucha kosztów związanych z tym źródłem energii. Dodatkowo, kryzys energetyczny wywołany działaniami Federacji Rosyjskiej, diametralnie zmienił sposób postrzegania dostaw paliw i energii z zewnątrz UE. Istotnie zmieniła się m.in. rola gazu ziemnego jako paliwa przejściowego.

Sytuacja Polski w tym zakresie powinna być więc analizowana w następującym kontekście:

¹ Porównanie za: The European Power Sector in 2020, <https://ember-climate.org/wp-content/uploads/2021/01/Report-European-Power-Sector-in-2020.pdf> . (dostęp: 25 stycznia 2021 r.). Według danych PSE za sam grudzień 2020 r. było to blisko 70% <https://www.rynekelektryczny.pl/produkcja-energii-elektrycznej-w-polsce/>.

1. Stały obserwowany wzrost cen uprawnień do emisji CO₂ (od początku 2018 r. cena uprawnień rozpoczęła wzrost z ok. 9€/t do blisko 80-90€/t obecnie²) oraz ceny wydobycia i dostaw węgla³, co skutkuje wzrostem cen energii elektrycznej dla odbiorców krajowych zarówno w krótkiej, jak i długiej perspektywie.
2. Istotne znaczenie ma tu także fakt, że 1 MWh energii elektrycznej zużywanej przez polskich odbiorców odznacza się emisyjnością na poziomie ok 698 kg CO₂⁴, co stanowi poziom blisko trzy razy większy niż europejska średnia (226 kg CO₂/MWh)⁵. Powoduje to dużą presję na wzrost opłat, jakie polskie przedsiębiorstwa muszą ponosić w związku z realizacją polityki klimatycznej UE.
3. Na rosnący udział OZE w produkcji energii mają wpływ stale spadające koszty generacji energii w tego typu instalacjach, wynikające z dynamiki postępu technologicznego. Zgodnie z cytowanym powyżej raportem Polskiego Instytutu Ekonomicznego, na podstawie danych Międzynarodowej Agencji Energii Odnawialnej (IRENA), w okresie 2010–2018 koszty wytwarzania energii z energii słonecznej spadły o 77%, a dla energii wiatrowej spadek wyniósł 20% (farmy morskie), a – co szczególnie istotne z punktu widzenia niniejszego projektu – 34% dla elektrowni wiatrowych na lądzie (przy czym uśrednione koszty wytwarzania energii w lądowych elektrowniach wiatrowych osiągały drugi z najkorzystniejszych wynik spośród OZE). Warto tu jednocześnie wskazać, że statystyczna średnia UE dla państw członkowskich w zakresie udziału poszczególnych technologii w wytwarzaniu energii elektrycznej wynosiła w 2020 r. 38% z OZE, 37% z paliw kopalnych, natomiast pozostałe to energia atomowa⁶.
4. W dłuższej perspektywie czasowej, z uwagi na prognozowany wzrost cen uprawnień CO₂, a także potencjalne wzrosty lub nagłe zmiany cen paliw kopalnych (węgla i gazu), poziom cen energii elektrycznej w Polsce będzie miał tendencję wzrostową. Będzie to oczywiście negatywnie rzutowało na konkurencyjność polskich przedsiębiorstw i produktów na rynkach międzynarodowych, w tym w szczególności na kondycję dużych przemysłowych odbiorców energii.

Wszystkie ww. czynniki powodują, że utrzymanie obecnego miksu energetycznego w perspektywie długookresowej wiązałoby się ze znacznym wzrostem cen energii elektrycznej oraz niewypełnieniem zobowiązań w zakresie udziału energii odnawialnej w krajowym zużyciu energii brutto w 2030 r. wynikających z prawodawstwa UE. Polska powinna więc kontynuować rozwój swojego miksu energetycznego, aby móc zapewnić Polakom dostęp do czystej i taniej energii, która w sposób niezakłócony i bezpieczny będzie trafiać do odbiorcy.

Należy mieć także na uwadze kontekst związany z realizacją polityki energetyczno-klimatycznej UE, w tym z długoterminową wizją dążenia do neutralności klimatycznej Unii do 2050 r., mechanizmy regulacyjne stymulujące osiąganie efektów w najbliższych dziesięcioleciach, które wiążą się z ograniczaniem emisji CO₂, oraz postępującą dekarbonizacją sektora wytwórczego energii.

Już w 2009 r. przyjęto pakiet regulacji wyznaczający trzy zasadnicze cele przeciwdziałania zmianom klimatu do 2020 r. (tzw. pakiet 3 x 20%), przy czym państwa członkowskie partycypują stosownie do swoich możliwości. Polskie cele obejmowały:

- 1) zwiększenie efektywności energetycznej poprzez oszczędność zużycia energii pierwotnej o 13,6 Mtoe w latach 2010–2020 w porównaniu do prognozy zapotrzebowania na paliwa i energię z 2007 r.;
- 2) zwiększenie do 15% udziału energii z OZE w końcowym zużyciu energii brutto do 2020 r.;
- 3) kontrybucję w ogólnounijnej redukcji emisji gazów cieplarnianych o 20% (w porównaniu do 1990 r.) do 2020 r.

W 2014 r. Rada Europejska utrzymała kierunek przeciwdziałania zmianom klimatu i zatwierdziła cztery cele w perspektywie 2030 r. dla całej UE, **które po rewizji w 2018 r. oraz grudniu 2020 r.** uzyskały następujący kształt:

- 1) zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych (GHG) o 55% w porównaniu z emisją z 1990 r. (zwiększony w grudniu 2020 r. z wcześniejszych 40%);
- 2) co najmniej 32% udział źródeł odnawialnych w zużyciu końcowym energii brutto;
- 3) wzrost efektywności energetycznej o 32,5%;
- 4) ukończenie budowy wewnętrznego rynku energii UE.

W 2019 r., w celu nadania spójności ww. działaniom, Komisja Europejska opublikowała komunikat w sprawie tzw. Europejskiego Zielonego Ładu, czyli wspólnotowej strategii, której ambitnym celem jest osiągnięcie przez UE do 2050 r.

² Dane za: Raport z rynku CO₂; KOBIZE; <https://www.kobize.pl/pl/article/aktualnosci-2022/id/2138/raport-z-rynku-co2-marzec-2022>. Większość ośrodków analitycznych, w tym KOBIZE, prognozuje dalszy wzrost cen uprawnień w perspektywie długoterminowej.

³ Zestawienie danych w: *Przyszły miks energetyczny Polski – determinanty, narzędzia i prognozy*, Polski Instytut Ekonomiczny, Working Paper 6/2019, Warszawa 2019.

⁴ <https://www.kobize.pl/pl/file/wskazniki-emisyjnosci/id/171/wskazniki-emisyjnosci-dla-energii-elektrycznej-za-rok-2020-opublikowane-w-grudniu-2021-r>.

⁵ Porównanie za: *The European Power Sector in 2020*, <https://ember-climate.org/wp-content/uploads/2021/01/Report-European-Power-Sector-in-2020.pdf>. (dostęp: 25 stycznia 2021 r.).

⁶ *Przyszły miks energetyczny Polski – determinanty, narzędzia i prognozy*, op.cit.

ww. celów związanych z neutralnością klimatyczną. Założenia tej strategii mają zostać wdrożone zarówno przy pomocy działań prowadzonych na poziomie regulacyjnym, jak i poprzez kierowanie znaczących środków finansowych na inwestycje w niskoemisyjną energetykę.

Perspektywicznie zakłada się więc dalszą rewizję kluczowych regulacji UE dotyczących sektora energetycznego, która odnosić się będzie do celów i narzędzi polityki energetyczno-klimatycznej UE w horyzoncie czasowym wykraczającym poza ramy 2030 r. Dotyczy to w szczególności rozstrzygnięć względem długoterminowej wizji redukcji emisji gazów cieplarnianych w UE do 2050 r.

Niezależnie od powyższego prowadzone będą konsekwentne działania na rzecz budowy w Polsce silnego, efektywnego i konkurencyjnego sektora energetyki, odpornego na potencjalne zagrożenia płynące z zewnątrz.

Wartym odnotowania jest fakt, że udział OZE w końcowym zużyciu energii brutto za rok 2020 wyniósł, zgodnie z danymi GUS – 16,10 %⁷, co stanowi solidną podstawę do dalszego rozwoju poszczególnych segmentów. Polska osiągnęła zatem z nadwyżką o 1,1 p.p. cel określony w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych i w następstwie uchylającej dyrektywy 2001/77/WE oraz 2003/30/WE (Dz. Urz. UE L 140 z 05.06.2009, str. 16), realizując swoje międzynarodowe zobowiązania w zakresie rozwijania źródeł odnawialnych. Tym niemniej udział OZE w sektorze elektroenergetyki wyniósł 16,24%⁸, co w kontekście postępującej elektryfikacji gospodarki oraz specyfiki sektora wytwórczego wymaga przyspieszenia budowy nowych, niskoemisyjnych źródeł wytwórczych.

Najnowsze dokumenty strategiczne dotyczące projekcji krajowego miksu energetycznego oraz systemu energetycznego dostrzegają już ww. wyzwania. Zgodnie z przyjętą przez Radę Ministrów „Polityką Energetyczną Państwa do 2040 r.” (PEP 2040), krajowe zużycie energii elektrycznej wzrośnie do 2030 r. o 22% oraz o 37% do 2040 r. Średnioroczne tempo wzrostu tej kategorii wynosi w całym rozpatrywanym okresie prognozy ok. 1,5%. Oznacza to, że popyt na energię wymaga dostarczenia do Krajowego Systemu Energetycznego znaczącego dodatkowego wolumenu energii wytwarzanej w sposób efektywny ekonomicznie i zgodny z krajową i unijną polityką klimatyczną. Zarówno w PEP 2040., jak i w przedłożonym Komisji Europejskiej „Krajowym Planie na rzecz Energii i Klimatu na lata 2021–30” Polska deklaruje, że do 2030 r. zostanie osiągnięty poziom co najmniej 23% udziału OZE w końcowym zużyciu energii brutto, przy czym dla zużycia energii brutto w elektroenergetyce, a więc w obszarze, na który bezpośredni wpływ będą miały m.in. elektrownie wiatrowe na lądzie, do 2030 r. zostanie osiągnięty poziom 32% udziału OZE. W 2040 r., zgodnie z PEP 2040, ww. poziom udziału OZE w końcowym zużyciu energii brutto osiągnie co najmniej 28,5%, przy czym dla zużycia energii brutto w elektroenergetyce poziom ten powinien osiągnąć co najmniej 39,7%.

Rada Ministrów, aktywnie reagując na bieżącą sytuację kryzysową występującą na międzynarodowych rynkach energii, przyjęła w marcu 2022 r. założenia do aktualizacji PEP 2040. Założenia te mają na celu dalszą intensyfikację działań na rzecz budowy suwerenności energetycznej Polski, której szczególnym elementem jest zapewnienie szybkiego uniezależnienia krajowej gospodarki od importowanych paliw kopalnych.

Wypełnienie przez Polskę podjętych zobowiązań, a także doprowadzenie do znaczącej przebudowy krajowego miksu energetycznego będzie wymagać kontynuacji wdrażania ułatwień dla realizacji inwestycji w OZE, w tym w lądowe elektrownie wiatrowe.

Potencjał rozwojowy energetyki wiatrowej na lądzie

1. Według danych Agencji Rynku Energii, moc zainstalowana lądowych farm wiatrowych według stanu na koniec lutego 2022 r. wynosi ponad 7184 MW⁹. Lądowa energetyka wiatrowa wytwarza ok. 15 TWh energii elektrycznej rocznie, co stanowi ok. 9,5 % energii elektrycznej produkowanej w kraju¹⁰. Energetyka wiatrowa odpowiada za ponad połowę energii z OZE w sektorze elektroenergetyki. Lądowa energetyka wiatrowa jest, dzięki znacznej poprawie efektywności wykorzystania mocy turbiny, najtańszą technologią wytwarzania energii w Polsce nie tylko w porównaniu do innych OZE, ale także do źródeł konwencjonalnych. Potwierdzają to wyniki deklarowanych i kontraktowanych cen energii z aukcji OZE w latach 2018–2021 (poniżej zestawienie cen z aukcji OZE przeprowadzonych w latach 2018–2021 przez Urząd Regulacji Energetyki, zwany dalej „URE”.

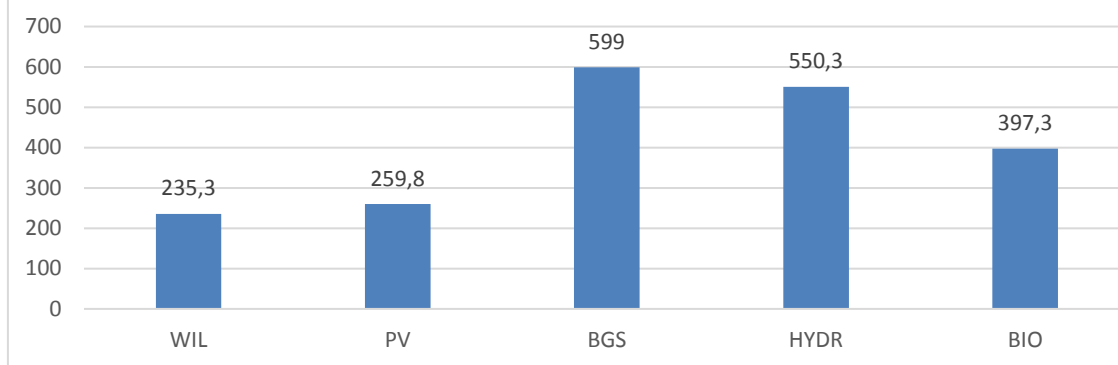
⁷ Energia ze źródeł odnawialnych w 2020 r.; GUS 2021.

⁸ Energia ze źródeł odnawialnych w 2020 r.; GUS 2021.

⁹ Informacja statystyczna o energii elektrycznej; ARE – luty 2022.

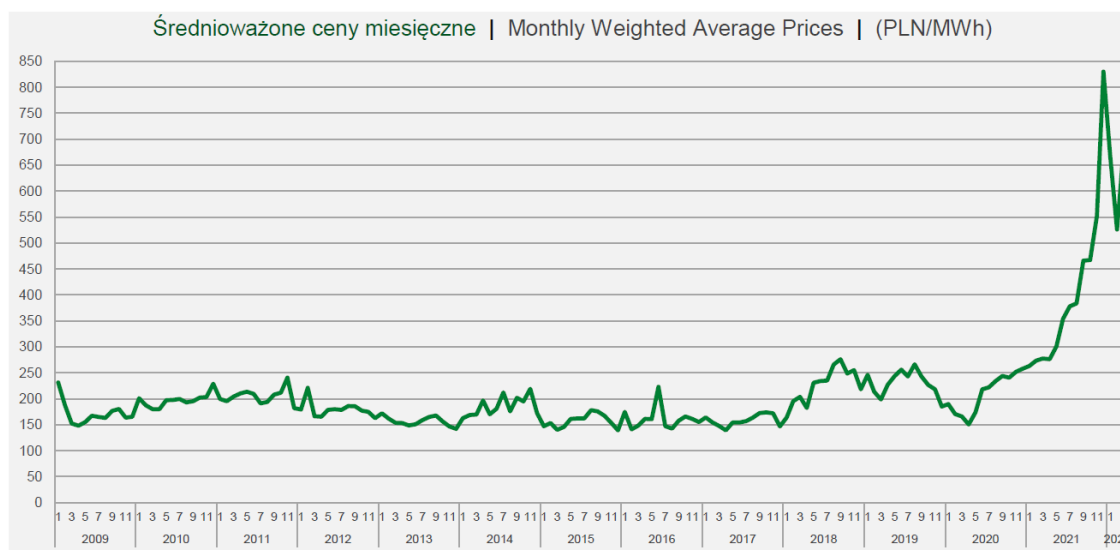
¹⁰ Gospodarka paliwowo-energetyczna w latach 2019 i 2020; GUS.

Ceny z aukcji 2018-2021 wg. technologii, zł/MWh

Oznaczenia skrótów z wykresu: WIL oznacza lądową energetykę wiatrową, PV – energetykę słoneczną, BGS – biogazownie rolnicze, HYDR – elektrownie wodne, BIO – jednostki wykorzystujące biomasę).

- Średnia cena ważona energii elektrycznej kontraktowanej z lądowych elektrowni wiatrowych na aukcjach przeprowadzanych przez Prezesa URE w latach 2016–2021 to 235,3 zł/MWh. Tymczasem cena energii, która jest przedmiotem handlu na TGE, znajduje się znacznie powyżej tego poziomu. Według danych TGE, miesięczna cena bazowa energii elektrycznej wyniosła w marcu 2022 r. 683 zł/MWh, natomiast średnioważona cena BASE na Rynku Dnia Następnego (RDN) ukształtowała się w roku 2021 na poziomie 401,17 zł/MWh, co oznacza wzrost o 191,06 zł/MWh względem roku 2020¹¹. Co ważne wysokie ceny energii mogą nie być zjawiskiem krótkoterminowym, co zdają się potwierdzać aktualnie zawierane kontrakty terminowe na energię elektryczną z dostawą na lata 2023–2026.

- Biorąc pod uwagę możliwość wykorzystywania w kolejnych projektach uwalnianych na podstawie niniejszej inicjatywy legislacyjnej technologii nowszej generacji oraz terenów o najlepszej wietrzności, można oczekiwać silnej presji ze strony energetyki wiatrowej na obniżanie cen energii dla odbiorców. Z punktu widzenia gospodarki pozwoliłoby to uzyskiwać znaczne przewagi konkurencyjne na rynkach międzynarodowych.
- Biorąc pod uwagę ww. okoliczności, uwzględniając uwarunkowania krajowego rynku energetycznego, a także spodziewanego rosnącego zapotrzebowania na tanią energię elektryczną, wykorzystanie znacznego potencjału lądowej energetyki wiatrowej mogłoby przyczynić się do mitygacji wzrostów hurtowej ceny energii w przyszłości, poprawiając sytuację ekonomiczną gospodarstw domowych oraz przedsiębiorstw, a także zredukować wpływ energetyki jako czynnika mocno wpływającego na inflację.
- Obserwowany w ostatnich latach bardzo szybki postęp technologiczny w sektorze energetyki wiatrowej wpływa na zwiększenie produktywności i tym samym obniżenie kosztów realizacji projektów wiatrowych. Nowoczesne turbiny wiatrowe, zwłaszcza te o dużych średnicach rotorów i odpowiadających im mocach jednostkowych, znacznie efektywniej wykorzystują dostępne zasoby wiatru, zwiększając tym samym potencjalne tereny, gdzie uzasadnione ekonomicznie i zgodne z przepisami prawa jest ich posadowienie. W praktyce oznacza to, że inwestorzy mogą lepiej planować lokalizacje swoich inwestycji, wykorzystując duże jednostki tam, gdzie istnieją ku temu przesłanki środowiskowe oraz pozwolą na to lokalne polityki przestrzenne. O ile bowiem duże turbiny mogą generować większą

¹¹ <https://tge.pl/dane-statystyczne> (dostęp w dniu 3 września 2020 r.).

moc i ilość energii przy porównywalnej prędkości wiatru, to mniejsze obiekty doskonale sprawdzą się w tych lokalizacjach gdzie postawienie dużej turbiny nie będzie możliwe z uwagi na jej oddziaływanie na środowisko. Prędkość wiatru zasadniczo rośnie ze zwiększaniem wysokości, a więc podnoszenie wysokości turbin ma także korzystny wpływ na produktywność. W przypadku najnowszych turbin o większej mocy jednostkowej np. 4,2 MW (o średnicy rotora 150 m i całkowitej wysokości 180 m) można postawić farmę wiatrową składającą się z pięciu turbin w miejsce poprzednich 10 turbin (według starszej technologii i o mniejszej mocy) i pozyskać więcej energii (73,6 GWh wobec 65,8 GWh rocznie, a więc poprzez proste wykorzystanie nowoczesnych turbin, można zwiększyć produktywność projektu o 10 do 15% – oznacza to, że z tej samej mocy zainstalowanej można, w tych samych warunkach, wygenerować więcej energii elektrycznej). Z uwagi na znacznie mniejszą łączną ilość turbin składających się na farmę wiatrową, takie rozwiązanie może istotnie zwiększyć akceptację społeczną dla projektu i zmniejszyć jego oddziaływanie na środowisko. Z kolei niższe jednostki będą wykorzystywane w lokalizacjach gdzie warunki środowiskowe nie potwierdzą zasadności wykorzystywania turbin o wysokich mocach, a przy tym będą one znacznie łagodniej oddziaływać na aspekty społeczne i środowiskowe, w tym krajobraz. Przedstawione podejście umożliwi dalszy rozwój energetyki wiatrowej z uwzględnieniem potrzeb lokalnych społeczności.

6. Biorąc pod uwagę także perspektywę długookresową, zgodnie z opracowaniami Instytutu Energetyki Odnawialnej (IEO) z października 2019 r. oraz września 2020 r.¹², potencjał ekonomiczny rozwoju energetyki wiatrowej na terenie Polski – (tj. uwzględniający możliwości techniczne, kryteria gospodarcze i związane z ekonomiką inwestycji, skorygowany ze względu na dopuszczalne do zabudowy instalacjami elektrowni wiatrowych klasy bonitacyjne gleby) wynosi w zależności od wariantu rozwoju: **od 6 GW do 12,5 GW** nowych mocy zainstalowanych w energetyce wiatrowej na lądzie w perspektywie do ok. 2030 r. Jednocześnie wskazano, że potencjał rynkowy możliwy do uzyskania w krótkim horyzoncie czasowym, tj. do 2025 r., na podstawie danych o zainicjowanych procesach inwestycyjnych dla nowych elektrowni wiatrowych szacuje się na 3,7 GW. Co istotne, jak pokazują statystyki porównawcze, nasycenie mocami wiatrowymi w Polsce jest 2x niższe niż średnia UE. Dotyczy to zarówno relacji do powierzchni kraju (odpowiednio 18 do 36,2 MW na 1000 km²) oraz do liczby mieszkańców (odpowiednio 0,16 do 0,31 MW na 1000 mieszkańców)¹³, co zdaniem IEO wskazuje na potencjał rozwoju w tym zakresie.
7. Wysoki potencjał dla rozwoju energetyki wiatrowej wskazują też analizy przeprowadzone w ramach projektu „LIFE Climate CAKE PL”, który został opracowany w Krajowym Ośrodku Bilansowania i Zarządzania Emisjami (KOBiZE), działającym w strukturze Instytutu Ochrony Środowiska – Państwowego Instytutu Badawczego. **Wyniki projektu CAKE wskazują na potencjał rozwoju lądowej energetyki wiatrowej do poziomu ok. 36 GW mocy zainstalowanej do 2040 r. oraz ok. 21-23 GW łącznej mocy zainstalowanej w perspektywie do 2030 r. w zależności od przyjętego scenariusza**¹⁴. W raporcie WISE Europa¹⁵ stały przyrost zainstalowanych mocy w elektrowniach wiatrowych osiąga w wariantcie rozwojowym w 2030 r. poziom 12,5 GW, 18 GW w 2035 r., aż do osiągnięcia potencjału technicznie i ekonomicznie uzasadnionego w polskich warunkach – tj. 24 GW mocy zainstalowanej w 2040 r. Z kolei według najbardziej optymistycznego scenariusza zarysowanego w raporcie McKinsey „Neutralna emisyjnie Polska 2050. Jak wyzwanie zmienić w szansę”¹⁶, przewiduje się, że moc lądowych elektrowni wiatrowych **może osiągnąć do 2030 r. – 18 GW, do 2040 r. – 28 GW, a do 2050 r. – nawet 35 GW**, co stanowiłoby 21% całkowitej mocy zainstalowanej w Krajowym Systemie Energetycznym.
8. Przyjęcie dla szacowania potencjału rozwoju nowych mocy elektrowni wiatrowych przedziału, zamiast wskazania konkretnej przewidywanej wartości, jest konieczne z uwagi na fakt, że przedmiotowy projekt ustawy jest warunkiem niezbędnym do realizacji jakiegokolwiek scenariusza realizacji znaczącej liczby nowych projektów inwestycyjnych poza tymi, które odbywają się w oparciu jeszcze o obecnie obowiązujące przepisy przejściowe ustawy o lokalizacji inwestycji w postaci elektrowni wiatrowych, ale decyzje biznesowe przedsiębiorstw o rozpoczęciu realizacji nowych projektów będą należały do niezależnych przedsięwzięć na podstawie własnej oceny ryzyka i opłacalności inwestycji i będą zależały od szeregu czynników, trudnych do przewidzenia w długoletniej perspektywie (np. rozwój alternatywnych technologii, długość funkcjonowania systemu wsparcia w postaci aukcji OZE itp.).
9. Mając na uwadze ww. dużą ilość zmiennych wpływających na decyzje podmiotów biznesowych, można przyjąć z przyczyn ostrożnościowych bardziej konserwatywne szacowanie, zakładające, że w wyniku przyjęcia projektu ustawy możliwe będzie wybudowanie **od 6 GW (scenariusz konserwatywny) do 10 GW (scenariusz rozwojowy)**

¹² Michałowska-Knap K., Wiśniewski G., *Potencjał inwestycyjny energetyki wiatrowej na lądzie na terenie Polski*, Instytut Energetyki Odnawialnej, Warszawa, maj 2021. oraz Wiśniewski G., Jędra M., Michałowska-Knap K., *Możliwości wykorzystania i szybkiego uruchomienia rezerw potencjału lądowej energetyki wiatrowej w celu obniżenia cen energii elektrycznej w Polsce*, Warszawa, wrzesień 2020 r.

¹³ *Możliwości wykorzystania i szybkiego uruchomienia rezerw potencjału lądowej energetyki wiatrowej w celu obniżenia cen energii elektrycznej w Polsce*, Instytut Energetyki Odnawialnej, op. cit.

¹⁴ *Scenarios of low-emission energy sector for Poland and the EU until 2050*, http://climatecake.pl/wp-content/uploads/2019/11/CAKE_energy-model_EU_low_emission_scenarios_paper_final.pdf, Centrum Analiz Klimatyczno-Energetycznych, Ośrodek Bilansowania i Zarządzania Emisjami (KOBiZE), październik 2019 (dostęp: 20 stycznia 2021 r.).

¹⁵ *Wkład krajowych dostawców w rozwój energetyki wiatrowej na lądzie i jej wpływ na polski rynek pracy do 2040 r.*, WISE Europa (2019) s. 7.

¹⁶ *Neutralna emisyjnie Polska 2050. Jak wyzwanie zmienić w szansę*, McKinsey & Company (2020), <https://www.mckinsey.com/pl/our-insights/carbon-neutral-poland-2050#>, s. 48-49. (Dostęp: 7 sierpnia 2020 r.).

nowych mocy zainstalowanych w perspektywie roku 2033. Dla tych scenariuszy dokonano oszacowania tempa przyrostu mocy zainstalowanej elektrowni wiatrowych wraz z wpływem na produkcję energii elektrycznej z wiatru na lądzie. Produkcja wszystkich lądowych farm wiatrowych jest sumą produkcji instalacji istniejących na koniec 2021 r., szacowanej mocy i produktywności elektrowni, które od roku 2022 zostaną wybudowane w następstwie aukcji lat 2018–2020, a także wzrostu produkcji spowodowanego wejściem w życie projektowanej nowelizacji.

Przewidywane skutki projektowanej nowelizacji – scenariusz konserwatywny												
Od wejścia zmian	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Rok	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Wzrost mocy zainstalowanej [MW]	0	0	0	250	750	750	750	1 000	1 000	500	500	500
Wzrost mocy zainstalowanej (narastająco) [MW]	0	0	0	250	1 000	1 750	2 500	3 500	4 500	5 000	5 500	6 000

Przewidywane skutki projektowanej nowelizacji – scenariusz rozwojowy												
Od wejścia zmian	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Rok	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Wzrost mocy zainstalowanej [MW]	0	0	500	500	1 000	1 000	1 000	1 500	1 500	1 000	1 000	1 000
Wzrost mocy zainstalowanej (narastająco) [MW]	0	0	500	1 000	2 000	3 000	4 000	5 500	7 000	8 000	9 000	10 000

Optymistyczne założenie dotyczące potencjału rozwoju krajowej energetyki wiatrowej na lądzie wynika w szczególności z:

- relatywnie niskich kosztów technologii (obecnie ok. 6,0 mln PLN/MW nakładów inwestycyjnych, łącznie z kosztem doprowadzenia projektu do etapu pozwolenia na budowę, oraz ok. 130 tys. PLN/MW kosztów operacyjnych rocznie),
- wykorzystania coraz większych i wydajniejszych turbin, o typowej produktywności na poziomie 3000 MWh/MW rocznie,
- wzrostu hurtowych cen energii elektrycznej oraz oczekiwań rynkowych dotyczących kontynuowania tej tendencji, wyrażających się między innymi notowaniami kontraktów terminowych na dostawy energii elektrycznej w latach 2023–2025 (733-790 PLN/MWh – instrumenty BASE_Y-23, BASE_Y-24, BASE_Y-25) na Towarowej Giełdzie Energii S.A. w Warszawie,
- stałego szacowanego wzrostu cen uprawnień od emisji dwutlenku węgla (EUA) i stale korygowanych w górę przez wszystkie ośrodki analityczne w obszarze energetyki.

10. Wszystkie ww. scenariusze zakładają jednak dokonanie istotnych zmian w obowiązujących przepisach, przewidzianych m.in. w niniejszym projekcie, polegających na uelastycznieniu zasad lokowania elektrowni wiatrowych (w tym na terenie bliższym niż wyznaczony przez obecnie obowiązującą tzw. zasadę odległościową zakładającą minimalną odległość równą dziesięciokrotności wysokości elektrowni wiatrowej od budynku mieszkalnego – dalej jako zasada 10H).

Oszacowanie wielkości obszarów, które będą mogły być objęte procesem inwestycyjnym w wyniku wejścia w życie niniejszego projektu

1. Biorąc pod uwagę wykonane symulacje dotyczące obszarów kraju, które są wyłączone spod zabudowy elektrowniami wiatrowymi, przy różnych odległościach minimalnych¹⁷, przyjęta w projekcie nowa bezwzględna minimalna odległość elektrowni wiatrowych od zabudowań mieszkalnych jest odległością, która udostępni większe obszary kraju pod rozwój energetyki wiatrowej, z jej wszystkimi korzyściami środowiskowymi, społecznymi i ekonomicznymi dla mieszkańców kraju. Co istotne, faktyczna przestrzeń dostępna pod elektrownie wiatrowe nie musi jednak oznaczać, że na takich obszarach elektrownie wiatrowe powstaną w rzeczywistości, gdyż mogą tam występować innego rodzaju bariery, np. wynikające z pogłębionej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, konsensusu ze społecznością lokalną, aspektów ekonomicznych itp.
2. Przedstawienie symulacji, jaki dokładnie obszar będzie mógł być przeznaczony pod procesy inwestycyjne w zakresie elektrowni wiatrowej, powinno opierać swoje założenia o prognozowany potencjał rozwoju energetyki wiatrowej w Polsce oraz zapotrzebowanie na powierzchnię gruntów wynikającą ze specyfiki tej technologii.

¹⁷ Z. Cichoński, M. Hajto, M. Bidłasik (2013), *Przestrzenne konsekwencje przyjęcia wybranych kryteriów lokalizacji elektrowni wiatrowych*, Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy, dostępny na: <https://www.cire.pl/pliki/2/cireprzestrzennekonsekwencje.pdf> (dostęp: 15 marca 2021 r.).

W zakresie jednostkowego zapotrzebowania na areal pod elektrownie wiatrowe założono wartość 20 ha/MW. Choć ta wartość wydaje się znacząca w porównaniu do innych technologii wytwórczych, w istocie realne wyłączenia z dotychczasowego wykorzystania gruntów ograniczają się wyłącznie do obszarów zajętych punktowo pod fundamenty, place manewrowe i drogi dojazdowe, które dla jednej turbiny wynoszą zwykle 300 – 500 m² (0,03-0,05 ha) na 1 elektrownię wiatrową (która aktualnie, w zależności od zastosowanej w danym projekcie platformy technologicznej modelu turbin, może mieć maksymalną moc zainstalowaną elektryczną w przedziale 3 – 6 MW). Zważywszy, że pomiędzy elektrowniami wiatrowymi można dalej bez zmian prowadzić gospodarkę zgodnie z dotychczasowymi praktykami, włącznie z głęboką rolną gospodarką płużną, wyłączona spod użytkowni faktyczna powierzchnia jest w tym zakresie znikoma.

Mając powyższe na uwadze należy zauważyć, iż rozwój lądowej energetyki wiatrowej, przyjmując stosowane w niniejszym materiale rozróżnienie na scenariusz konserwatywny oraz scenariusz rozwojowy i przypisane im tempo uruchamiania nowych mocy zainstalowanych, oznacza zapotrzebowanie całkowite na powierzchnię pod farmy wiatrowe w zakresie wahającym się od 120 000 do 200 000 ha, w zależności od przyjętego ww. scenariusza.

Należy jednak wyraźnie podkreślić, iż jest to zapotrzebowanie na powierzchnię całkowitą istotną z punktu widzenia inwestora dążącego do maksymalizacji generacji energii elektrycznej z elektrowni wiatrowych. Trzeba mieć na uwadze, że powierzchnia realnie wyłączona z innego wykorzystania (pod fundamenty, place manewrowe i drogi dojazdowe), stosując ww. parametr, tj. 500 m²/turbina wiatrową, osiągnie nieistotny z gospodarczego punktu widzenia poziom ok. 50 – 167 ha (w zależności od scenariusza – konserwatywny/rozwjowy oraz od jednostkowej mocy zainstalowanej turbiny wiatrowej: 3 – 6 MW).

Założenia	Scenariusz konserwatywny	Scenariusz rozwojowy
Nowe moce zainstalowane (w MW)	6 000	10 000
Zapotrzebowanie na całkowitą powierzchnię pod planowane farmy wiatrowe (w ha)	120 000	200 000
Faktyczne zapotrzebowanie na powierzchnię fizycznie zajęta przez elektrownię (w ha):		
- przy jednostkowej mocy turbiny 3 MW	100	167
- przy jednostkowej moc turbiny w 6 MW	50	83

3. Warto tutaj wskazać dodatkowo, że wolumen mocy możliwych do powstania w wyniku niniejszego projektu ustawy, w tym dostępne wolumeny energii odnawialnej objętymi aukcjami OZE, będą wynikały także z dostępnych mocy przyłączeniowych i możliwości absorpcji energii wiatrowej przez KSE. Wzrost mocy zainstalowanych w lądowej energetyce wiatrowej będzie więc pochodną uruchamianych aukcji OZE, ale również średnio i długoterminowych kontraktów na sprzedaż zielonej energii (tzw. PPA), które będą zawierane poza systemem wsparcia – w oparciu o ceny rynkowe.

Z tego względu w większości analiz, w tym tych wskazanych w niniejszym OSR (IEO, WISE-Europa, PSEW), szacując potencjał rozwoju energetyki wiatrowej w Polsce, wskazuje raczej łączną moc, jaką można uruchomić w danym okresie czasu, niż bardziej konkretne odniesienie tych wartości do indywidualnych terenów na mapie naszego kraju, czy też procentowego wykorzystania jego powierzchni.

Potencjalne korzyści związane z rozwojem krajowej energetyki wiatrowej na lądzie:

1. Krajowe dokumenty strategiczne w obszarze energetyki dostrzegają istotną rolę lądowej energetyki wiatrowej. Przykładowo w PEP 2040 wskazuje się, że lądowa energetyka wiatrowa posiada, w szczególności, potencjał dla rozwoju w obszarze **korporacyjnych długoterminowych umów zakupu energii z OZE** (tzw. corporate PPAs, cPPA) zawieranych bezpośrednio między wytwórcą OZE i odbiorcą dużej ilości energii, w celu wykorzystania dużej części lub całości generacji w danej instalacji OZE. Odbiorcą w tym zakresie może być podmiot posiadający znaczne zapotrzebowanie jednostkowe na energię elektryczną, dla którego opłacalne jest np. instalowanie bezpośredniej linii zasilającej z instalacji stanowiącej źródło energii lub zapewnianie co najmniej dedykowanego, zwirtualizowanego dostępu do nowego źródła energii.
2. **Coraz liczniejsze są przykłady zawierania ww. umów dotyczących sprzedaży energii ze źródeł odnawialnych między wytwórcą OZE i przemysłowym odbiorcą energii.** Umowy typu cPPA stają się coraz częściej podstawą do rozwijania mocy wytwórczych OZE bez konieczności wsparcia ze strony środków publicznych, co jest związane z rosnącymi cenami energii, kierunkami taksonomii oraz politykami korporacyjnymi w zakresie ESG, czyli środowiskowym, społecznym oraz zarządczym (ang. environmental, social and governance). Długoterminowy

kontrakt na odbiór energii przez wiarygodnego odbiorcę przemysłowego stanowi dla inwestora OZE podstawę do uzyskania finansowania swojej inwestycji i pozwala na jej realizację, dzięki czemu przybywa odnawialnych mocy wytwórczych w systemie. Z kolei odbiorca przemysłowy zyskuje gwarancję stabilności dostaw zielonej energii w długim terminie, po stałej cenie. Istnieje wiele wariantów korporacyjnych umów sprzedaży energii z OZE, przy czym podstawowe rozróżnienie dotyczy tzw. z fizyczną dostawą energii i tzw. wirtualne cPPAs, gdzie porozumienie ma charakter czysto finansowy, gwarantujący cenę, po jakiej nabywa energię na rynku. Niemniej jednak, obydwie te formuły pozwalają na rozwój nowych mocy wytwórczych OZE. W wariantcie z fizyczną dostawą energii, przy zastosowaniu wspomnianej wyżej tzw. linii bezpośredniej wartość dodana polega z jednej strony na minimalizowaniu strat przesyłowych powstających przy przesyłaniu energii elektrycznej na duże odległości, z drugiej zaś na odciążeniu Krajowej Sieci Elektroenergetycznej dzięki bezpośredniemu połączeniu wytwórcy OZE z odbiorcą przemysłowym i funkcjonowaniu tej linii przesyłowej między podmiotami w charakterze off-grid.

3. Co istotne w tym miejscu, Forum Odbiorców Energii Elektrycznej i Gazu oszacowało, że dla odbiorców w kraju zużywających ponad 10 GWh energii elektrycznej rocznie, łączna roczna konsumpcja energii wynosi ok. 30–33 TWh. 20% swojego zapotrzebowania odbiorcy energochłonni są w stanie zbilansować w ramach własnych sieci zakładowych. Takie zapotrzebowanie na energię elektryczną mogłoby przełożyć się na dodatkowe 1,2 GW mocy zainstalowanej w energetyce wiatrowej na lądzie.
4. Warto tutaj wskazać, że z szacunków wykonanych w grudniu 2018 r. na zamówienie Polskiego Stowarzyszenia Energetyki Wiatrowej (PSEW) wynika, iż z uwagi na opisaną powyżej rosnącą efektywność kosztową energetyki wiatrowej na lądzie każdy dodatkowy 1 GW generacji z lądowych elektrowni wiatrowych dostarczonych do Krajowego Systemu Energetycznego może obniżyć ceny hurtowe energii elektrycznej o ok. 21 zł/1 MWh. Z kolei w zależności od zainstalowanej łącznej mocy nowych elektrowni wiatrowych (warianty od 6 do 12,5 GW nowych mocy wytwórczych) oraz potencjalnych nieprzewidzianych wahań cen energii, IEO szacuje, że po 2030 r., tj. po okresie potencjalnych realizacji nakładów inwestycyjnych na nowe instalacje energetyki wiatrowej na lądzie, może przynosić oszczędności od 5 do 30 zł/1 MWh¹⁸.
5. Zgodnie z zasadami funkcjonującego w Polsce mechanizmu aukcji OZE, w wyniku rozliczania kontraktów różnicowych zawartych w następstwie aukcji OZE, Zarządca Rozliczeń S.A. (ZRSA) – spółka odpowiedzialna za **wypłatę ujemnego salda i odzyskiwanie od właścicieli elektrowni wiatrowych, które będą korzystały z systemu aukcyjnego, dodatniego salda kontraktu** – będzie uzyskiwała przychody równe różnicy między ceną rynkową a ceną aukcyjną energii wiatrowej, pomnożonej przez wolumen energii zgłoszonej przez stronę kontraktu. Tak obliczone „ujemne wsparcie” zasili budżet ZRSA służący między innymi do dofinansowania kontraktów różnicowych droższych źródeł energii odnawialnej, jak na przykład morska energetyka wiatrowa, a także do finansowania innych systemów wsparcia odnawialnych źródeł energii – Feed-in Tariff i Feed-in Premium. Dzięki temu pobierana od odbiorców końcowych tzw. opłata OZE będzie mogła zostać pomniejszona o wpływy z rozliczeń z producentami taniej energii odnawialnej, tym samym redukując ponoszone przez odbiorców końcowych koszty. **Biorąc jednak pod uwagę możliwość rozwoju elektrowni wiatrowych finansowanych całkowicie poza systemem wsparcia, tj. bez komponentu pomocy publicznej, w aktualnej sytuacji szacowanie dodatniego salda pochodzącego z projektów uwalnianych poprzez nowelizację ustawy 10h, może być obarczone istotnym błędem.**
6. Inną potencjalną korzyścią związaną z rozwojem lądowych elektrowni wiatrowych jest umożliwienie powstania w Polsce nowej, perspektywicznej branży przemysłowej związanej z produkcją i wykorzystaniem wodoru. W przygotowanej w styczniu 2021 r. „Polskiej Strategii Wodorowej do roku 2030 z perspektywą do 2040 r.” wyraźnie wskazuje się na docelowo pożądany model produkcji tego nośnika energii przy wykorzystaniu taniego źródła energii elektrycznej z OZE przy procesie elektrolizy (w celu uzyskania tzw. „zielonego” lub „odnawialnego” wodoru). Produkcja wodoru przy wykorzystaniu nadwyżek z generacji OZE jest także realizacją postulatu łączenia sektorów energetyki, transportu, ciepłownictwa i przemysłu. W przypadku wdrożenia wykorzystania zielonego (odnawialnego) wodoru oraz ww. koncepcji łączenia sektorów, potencjał redukcji emisji w roku 2050 względem roku 2020 wynosi ok. 68% (co odpowiada ok. 83% względem roku 1990)¹⁹. Planuje się, że zainstalowana moc elektrolizerów do 2030 r. może w Polsce osiągnąć moc 2 GW. Co więcej, synergia mocy wytwórczej OZE na potrzeby produkcji wodoru mogłaby być jednocześnie wykorzystywana do magazynowania w postaci paliwa wodorowego, co może być konieczne w przypadku konieczności utrzymania stabilności Krajowego Systemu Energetycznego („wylapywanie” nadwyżek produkcji z OZE). Wodór, wyprodukowany m.in. z energii pochodzącej z lądowych elektrowni wiatrowych może pełnić, zgodnie z ww. strategią, rolę magazynu energii, w tym energii wytworzonej z OZE i dzięki temu uczestniczyć w zwiększaniu możliwości integracji OZE w systemie energetycznym.

Podsumowanie

¹⁸ Dane za: wystąpienie Polskiego Stowarzyszenia Energetyki Wiatrowej z 15 kwietnia 2020 r. do Ministerstwa Klimatu oraz Ministerstwa Rozwoju ws. wniosku o przedłużenie aukcyjnego systemu wsparcia rozwoju odnawialnych źródeł energii (OZE) w Polsce oraz wcześniej przytaczane raporty IEO.

¹⁹ Projekt „Polskiej Strategii Wodorowej do roku 2030 z perspektywą do 2040 r.”, Ministerstwo Klimatu i Środowiska, styczeń 2021 r.

1. Jak wskazuje raport WISE-Europa²⁰, utrzymanie tempa inicjowania i realizacji inwestycji w elektrownie wiatrowe na lądzie w najbliższych latach będzie wymagało stabilnego otoczenia regulacyjnego oraz dokonania uelastycznienia przepisów dotyczących lokalizacji elektrowni wiatrowych. W przeciwnym razie możliwości w zakresie uruchamiania nowych projektów w tym zakresie są w zasadzie zablokowane, a potencjalne zyski utracone.
2. Ministerstwo Rozwoju i Technologii (które, jako pierwotny organ właściwy w niniejszej sprawie, opracowało projekt), przeprowadziło przegląd ustawy 10h pod kątem zwiększenia wykorzystania potencjału energetyki wiatrowej na lądzie na rzecz polskiej gospodarki i rynku energetycznego. W trakcie analizy zaobserwowano, że przyjęcie ww. ustawy i wprowadzenie jednej sztywnej odległości minimalnej od zabudowań mieszkalnych i form ochrony przyrody, uzależnionej od wysokości wiatraków (tzw. zasady odległościowej z minimalną odległością równą dziesięciokrotności wysokości elektrowni wiatrowej – tzw. zasada 10H), doprowadziło do istotnego zmniejszenia ilości dostępnych terenów nadających się na lokalizację i realizację nowych inwestycji²¹. Obecnie obserwowane inwestycje w znacznej większości korzystają (dzięki obowiązującym przepisom przejściowym) z regulacji obowiązujących przed wejściem przepisów ustawy 10h. Ministerstwo Klimatu i Środowiska, które przejęło rolę wiodącą nad projektem, jest zdania, że odblokowanie potencjału lądowej energetyki wiatrowej bez nowelizacji ustawy 10h nie będzie możliwe.
3. Jednym z obserwowanych efektów ubocznych obowiązywania ustawy 10h, w szczególności związanych z art. 4, w którym wskazuje się minimalną odległość nowej elektrowni wiatrowej od istniejącego budynku mieszkalnego, jak i budynku mieszkalnego od istniejącej elektrowni wiatrowej, było doprowadzenie do zablokowania możliwości zabudowy mieszkaniowej na dużych terenach gmin, w tym także na działkach przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, czy na terenach silnie zurbanizowanych. Obywatele zainteresowani budową domów w odległości mniejszej niż według zasady 10H zgłaszają szereg zastrzeżeń do obowiązujących przepisów, domagając się ich nowelizacji.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Celem dokonywanej zmiany przepisów jest wzmocnienie stanowiska lokalnych społeczności w zakresie ewentualnego rozwoju energetyki wiatrowej. Decyzja o możliwości lokalizowania nowych inwestycji w zakresie lądowych elektrowni wiatrowych oraz odblokowanie możliwości rozwoju budownictwa mieszkalnego w sąsiedztwie tych elektrowni będzie zależała od mieszkańców okolicznych terenów. Jednocześnie projektowana ustawa gwarantuje mieszkańcom, którzy zdecydują się uwolnić lokalizację okolicznych terenów pod zabudowę nowej infrastruktury wiatrowej, maksymalizację bezpieczeństwa eksploatacji tej infrastruktury, a jednocześnie zobowiązuje inwestorów do ograniczania oddziaływania elektrowni na środowisko poprzez wykorzystanie najnowszych technologii.

Projekt jest realizacją kamienia milowego w ramach reformy B2.2. Poprawa warunków dla rozwoju odnawialnych źródeł energii w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności.

Główne założenia projektu

1. Głównym założeniem projektu jest utrzymanie podstawowej zasady lokowania nowej elektrowni wiatrowej stanowiącej, że nowa elektrownia wiatrowa może być lokowana wyłącznie na podstawie MPZP. Obowiązek sporządzenia MPZP lub jego zmiany na potrzeby przedmiotowej inwestycji będzie jednak dotyczył całego obszaru prognozowanego oddziaływania elektrowni wiatrowej, a nie jak dotąd obszaru wyznaczonego zgodnie z zasadą 10H (tj. dla obszaru w promieniu wyznaczonym przez odległość równą dziesięciokrotności całkowitej wysokości projektowanej elektrowni wiatrowej do zabudowy mieszkaniowej).
2. Utrzymana zostaje ustawowa podstawowa odległość elektrowni wiatrowej, która nie może być mniejsza niż wyznaczona zgodnie z zasadą 10H. Biorąc jednak pod uwagę ograniczenia wynikające z określenia jednej sztywnej zasady odległościowej, bardziej efektywnym podejściem w tym zakresie jest uelastycznienie ww. ustawowej zasady odległościowej i oddanie większego władztwa w zakresie wyznaczania lokalizacji elektrowni wiatrowych poszczególnym gminom w ramach procedury planistycznej zmiany MPZP opracowywanej dla nowej elektrowni wiatrowej.
3. Zgodnie z powyższym MPZP będzie mógł określać inną odległość elektrowni wiatrowej od budynku mieszkalnego, mając na uwadze zasięg oddziaływań elektrowni wiatrowej, z uwzględnieniem określonej w projekcie nowelizacji bezwzględnej odległości minimalnej (500 metrów). Podstawą dla określania odległości elektrowni wiatrowej od zabudowań mieszkalnych będą m.in. wyniki przeprowadzonej strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (SOOÅ), w ramach której analizuje się m.in. wpływ emisji hałasu na otoczenie i zdrowie mieszkańców, wykonywanej w ramach MPZP. Identyczna minimalna bezwzględna odległość bezpieczeństwa będzie dotyczyła lokowania nowych budynków mieszkalnych w odniesieniu do istniejącej elektrowni wiatrowej. Co szczególnie istotne, organ nie będzie mógł odstąpić od wykonania SOOŚ dla projektu MPZP uwzględniającego elektrownię wiatrową.
4. Przyjęta w projekcie bezwzględna minimalna odległość 500 metrów oraz podkreślenie konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko realizowanej w ramach MPZP, oraz prowadzenie równoległych ocen

²⁰ *Prąd Zmienny. Panorama niskoemisyjnych inwestycji w energetyce*, WiseEuropa, (pod red. Macieja Bukowskiego), Warszawa 2020 s. 29.

²¹ Warto zwrócić tutaj uwagę na cytowane już opracowanie IOS-PIB.

przez organ środowiskowy w zakresie wpływu planowanego przedsięwzięcia na otoczenie, jest między innymi wynikiem analizy rozwiązań przyjętych w innych krajach europejskich, przytoczonych w pkt 3 OSR. Zasadność przyjmowania odległości minimalnej w przedstawionej powyżej wartości potwierdzają dodatkowo wyniki badań związanych z określaniem zasięgów oddziaływania elektrowni wiatrowych na otoczenie (akustyczne, elektromagnetyczne, fizyczne itd.), w tym m.in. przeprowadzane na terenie farm wiatrowych pomiary hałasu, które potwierdzają, że w rekomendowanej minimalnej odległości od elektrowni wiatrowej często nie rejestruje się przekroczeń poziomu dopuszczalnego hałasu określonych w przepisach rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112) realizowanych zgodnie z metodyką zawartą w rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 7 września 2021 r. w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów wielkości emisji (Dz. U. poz. 1710, z późn. zm.), którego załącznik nr 7 określa metody referencyjne, obowiązujące w pomiarach hałasu przemysłowego.

5. W celu uproszczenia przepisów zmieniono zasady lokalizacji elektrowni wiatrowych od form ochrony przyrody, jak również postanowiono o pozostawieniu mechanizmu ustalania odległości od leśnych kompleksów promocyjnych w ramach procedury oceny oddziaływania inwestycji na środowisko. Natomiast obowiązek zachowania odległości pozostawiono w przypadku parków narodowych (10h) i rezerwatów przyrody (500 metrów). Gminy, w których już zostały zlokalizowane elektrownie wiatrowe, mogą lokować budynki mieszkalne w pobliżu elektrowni wiatrowej pod warunkiem spełnienia minimalnej odległości 500 metrów lub większej wynikającej z przyjętych stref ochronnych w MPZP (nie muszą więc zachowywać odległości obliczonej zgodnie z zasadą 10H).
6. Postanowienia MPZP oraz decyzje i pozwolenia dotyczące elektrowni wiatrowych wydane przed wejściem w życie projektowanych przepisów pozostają w mocy. Możliwa będzie realizacja na ich podstawie poszczególnych przedsięwzięć inwestycyjnych, jeśli spełniają one wymagania minimalnych odległości od zabudowań mieszkalnych przyjętych w niniejszym projekcie.

Zapewnienie właściwej konsultacji projektowanych MPZP i informowania społeczności lokalnych w procesie lokalizowania elektrowni wiatrowej:

1. Możliwość ww. uelastycznienia przez gminy minimalnej odległości będzie jednak powiązana z dodatkowymi prawami w zakresie konsultacji mieszkańców gmin (podczas dyskusji publicznych). W tym celu w przepisach dotyczących lokowania elektrowni wiatrowych wprowadza się obowiązek dla gminy zorganizowania dodatkowych dyskusji publicznych z udziałem zainteresowanych mieszkańców nad możliwymi do ujęcia w zmianie MPZP, w którym przewiduje się granice terenów pod budowę elektrowni wiatrowych, rozwiązaniami dotyczącymi lokalizacji planowanej elektrowni wiatrowej. Dodatkowe dyskusje publiczne będą także dotyczyć opracowanych projektów zmian ww. MPZP. Nadto zostaną wydłużone terminy i doprecyzowane zasady dotyczące wyłożenia do publicznego wglądu i przyjmowania uwag do projektu MPZP.
2. W projekcie określono też, że w dyskusjach publicznych dotyczących MPZP dla elektrowni wiatrowej uczestniczą obowiązkowo wójt, jego zastępca lub sekretarz gminy, przewodniczący lub wiceprzewodniczący rady gminy lub osoba wskazana przez ten organ, przedstawiciel inwestora w elektrownię wiatrową (jeśli występuje) i przedstawiciel gminnej komisji urbanistyczno-architektonicznej. Zakłada się, że powyższe grono przedstawicieli będzie właściwe dla przeprowadzenia niezbędnych konsultacji i wyjaśnienie ewentualnych wątpliwości zgłaszanych przez mieszkańców.
3. Procedura dodatkowych obligatoryjnych dyskusji publicznych dotyczących projektów MPZP i założeń w MPZP ma na celu dostarczenie mieszkańcom terenów, które potencjalnie znajdowałyby się w zasięgu oddziaływania elektrowni wiatrowej, informacji m.in. o:
 - planowanym zakresie inwestycji, w tym maksymalnej całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej i maksymalnej całkowitej średnicy wirnika wraz z łopatami,
 - szczegółach i kolejnych etapach procedury planistycznej (mającej na celu ulokowanie elektrowni w MPZP) oraz uprawnieniach przysługujących w tym zakresie mieszkańcom,
 - szczegółach i kolejnych etapach procedury środowiskowej (określenie oddziaływania na środowisko i określenie szczegółowych warunków lokalizacji inwestycji) oraz uprawnieniach przysługujących w tym zakresie mieszkańcom.
4. W celu uwzględnienia interesu mieszkańców pobliskiej gminy, na których może oddziaływać elektrownia wiatrowa powstająca w sąsiedniej gminie, wprowadzono także obowiązek uzyskania opinii projektu MPZP dotyczącego elektrowni wiatrowej z władzami gminy pobliskiej, jeżeli jej obszar znajduje się w zasięgu odległości 10H. Mieszkańcy gminy pobliskiej będą informowani o planowanym terminie zaopiniowania takiego projektu MPZP i możliwości wnoszenia uwag.
5. W przypadku gdy odległość elektrowni wiatrowej od budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej, w skład której wchodzi funkcja mieszkalna, jest mniejsza niż dziesięciokrotność całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej i wykracza na obszar gminy pobliskiej, również ona jest zobligowana do pokrycia tego terenu MPZP lub zmiany MPZP.

Dodatkowe przepisy dotyczące zapewnienia bezpieczeństwa elementów technicznych elektrowni wiatrowych:

6. Kolejnym istotnym elementem proponowanych zmian jest wzmocnienie obowiązków podmiotu eksploatującego elektrownię wiatrową w zakresie zapewnienia bezpiecznej eksploatacji elektrowni wiatrowej. Projektowana ustawa

wprowadza dodatkowe obowiązki dotyczące czynności technicznych istotnych dla zapewnienia bezpieczeństwa eksploatacji elementów technicznych elektrowni wiatrowych, które będą realizowane przez wyspecjalizowane techniczne serwisy komercyjne, certyfikowane przez Urząd Dozoru Technicznego, zwany dalej „UDT”. Co do zasady, nie są to wymogi inne niż wynikające z potrzeby utrzymania obiektów w prawidłowej kondycji technicznej, a co za tym idzie efektywnych i bezpiecznych dla otoczenia. Co istotne, takie kryteria są standardowym wymogiem dostawców turbin.

7. Prezes UDT będzie okresowo certyfikował (co 5 lat) oraz weryfikował kompetencje i zasoby podmiotu prowadzącego usługi serwisu technicznego elementów technicznych elektrowni wiatrowej (biorąc pod uwagę m.in. posiadany personel, jego kompetencje i uprawnienia do wykonywania określonych czynności serwisowych).
8. Prowadzony będzie dedykowany rejestr podmiotów mogących świadczyć tego typu usługi.
9. Weryfikowane także będzie, czy eksploatujący elektrownię wiatrową korzysta z usług certyfikowanego serwisu.
10. W celu przeciwdziałania negatywnemu wpływowi elektrowni wiatrowych na sieci elektroenergetyczne najwyższych napięć wprowadzono minimalną odległość pomiędzy elektrowniami i sieciami, równą lub większą od trzykrotności maksymalnej średnicy wirnika wraz z łopatom (odległość 3D) albo równą lub większą od dwukrotności maksymalnej całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej (odległość 2H), określonej w MPZP, zaleźnie od tego, która z tych wartości jest większa.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

W Europie mamy do czynienia z różnym podejściem w zakresie minimalnej odległości elektrowni wiatrowych od budynków mieszkalnych. Poniżej przedstawiono informacje na podstawie opracowania Wspólnego Centrum Badawczego KE²². Zgodnie z tym opracowaniem wymienione poniżej kraje stosują regułę wysokości (w maksymalnym wzniesieniu łopaty wirnika, tzw. *tip height*, lub wysokości wirnika, tzw. *hub height*):

- Polska i niemiecki land Bawaria stosują zasadę 10-krotności wysokości (10 x *tip height*, czyli 10H), co oznacza, że dla nowoczesnych elektrowni wiatrowych o wysokości szczytowej 150-180 m minimalna odległość od zabudowań mieszkalnych wynosi ok. 1500–1800 m);
- Niemiecki land Saksonia (750–1000 m lub 10 x *hub height*);
- Niemiecki land Saksonia-Anhalt (1000 m lub 10 x całkowitej wysokości);
- Włochy stosują odległość 200 metrów od pojedynczych domów lub zasadę 6H od miast (*towns*). W praktyce istnieje duże zróżnicowanie w zależności od regionu;
- Dania i Belgia stosują 4-krotną zasadę wysokości szczytowej (4H), co przekłada się na minimalną odległość ok. 600 m. W Walonii stosuje się regułę 400 m;
- Holandia przyjęła zasadę 4-krotności wysokości wirnika (ang. *hub height*).

Wiele europejskich krajów minimalną odległość wyznacza na podstawie określonego dystansu wyrażonego w metrach, niekiedy dopuszczając indywidualne podejście w poszczególnych regionach. Te regulacje mają zróżnicowany status: od obligatoryjnego do najczęściej fakultatywnych zaleceń, wytycznych czy dobrych praktyk.

Taką zasadę przyjęły następujące kraje:

- Austria (przedział od 800 do 1200 m, w zależności od polityki regionalnej kraju związkowego);
- Estonia (główne kryterium to regulacje hałasu, jednak władze lokalne mogą wprowadzić bardziej restrykcyjne postanowienia, z przyjętych większość wynosi 1000 m, ale zdarzają się w niektórych miejscach 2000 m);
- Francja (500 m);
- Grecja (500–1500 m, poza tym istnieją regulacje dotyczące maksymalnej gęstości zabudowy elektrowniami, np. max do 20% obszaru gminy);
- Holandia (w zależności od regionu przedział od 400 do 600 m) – ze względu na przepisy akustyczne, turbiny nie mogą być usytuowane w odległości mniejszej niż 400 m od terenów mieszkalnych. W niektórych regionach minimalna odległość do działek budowlanych, takich jak Prowincja Noord-Holland, wynosi 600 m;
- Hiszpania (500 m) – zalecana jest minimalna odległość 500 m od pojedynczych budynków mieszkalnych (z wyjątkiem niektórych regionów m.in. Balearów), która może się minimalnie różnić między regionami. Farmy zazwyczaj instalowane 1000 m od obszarów zurbanizowanych;
- Irlandia (głównym kryterium są normy hałasu, biorąc to pod uwagę, można założyć, że wynoszą ok. 500 m);

²² Dane za: Dalla Longa, F., Kober, T., Badger, J., Volker, P., Hoyer-Klick, C., Hidalgo, I., Medarac, H., Nijs, W., Politis, S., Tarvydas, D. and Zucker, A., Wind potentials for EU and neighbouring countries: Input datasets for the JRC-EU-TIMES Model, EUR 29083 EN, Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2018, Aneks 1, s. 47-54 https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/bitstream/JRC109698/kjna29083enn_1.pdf (dostęp: 2 września 2020 r.).

- Litwa (głównym kryterium są normy hałasu, biorąc to pod uwagę, można założyć, że wynoszą ok. 500 m);
- Niemcy (w zależności od regionu np. 400 m w landzie Schleswig-Holstein lub 10H w landzie Bawaria – każdy kraj związkowy Niemiec może we własnym zakresie rozstrzygać o przyjęciu minimalnej dopuszczalnej odległości, jednak, według ustawodawstwa krajowego, regulacje nie mogą być zbyt restrykcyjne);
- Portugalia (brak dedykowanych regulacji odległościowych, decydują normy hałasu, które przekładają się zazwyczaj na ok. 500 m);
- Rumunia (300 m od pojedynczych budynków oraz 500 m od więcej niż 5 budynków);
- Węgry (10002000 m.).

W kilku krajach europejskich nie określono minimalnych odległości w ustawodawstwie centralnym. Zamiast tego odsunięcie jest określane na poziomie konkretnej inwestycji/projektu i jest powiązane z limitami hałasu oraz innymi oddziaływaniami elektrowni wiatrowej:

- Wielka Brytania – w ustawodawstwie krajowym nie ma minimalnej odległości między turbiną wiatrową a obszarami mieszkalnymi (w pewnych sytuacjach możliwe jest przyjęcie uregulowań lokalnych);
- Belgia (region Flandrii – 3 x średnica wirnika, jeżeli hałas tła jest większy niż norma);
- Finlandia;
- Norwegia;
- Szwecja.

W wielu krajach finalne lokalizowanie inwestycji odbywa się w oparciu o prognozowanie oddziaływań akustycznych jako gwarantujące zachowanie bezpiecznych odległości od zabudowy mieszkalnej oraz zrównoważony i dynamiczny rozwój technologii wiatrowej. Dodatkowo zalecana odległość minimalna 500 metrów jest stosunkowo często spotykana w różnych krajach²³. W wielu przypadkach uprawnienie do podejmowania decyzji w kwestii położenia farm wiatrowych leży w gestii władz samorządowych.

W związku z inwestycją istnieje obowiązek przeprowadzania oceny oddziaływania na środowisko na etapie przedinwestycyjnym (stanowi to wymóg prawny wynikający z dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko. Celem tej procedury jest ocenienie, na podstawie przeprowadzonych analiz, różnego typu oddziaływań, w tym przewidywanego wpływu inwestycji m.in. na ludzi, środowisko przyrodnicze i krajobraz. W czasie eksploatacji wybudowanych już elektrowni wiatrowych przeprowadza się również analizy (tzw. monitoringi) porealizacyjne (Ex-Post).

Dodatkowy nadzór bezpieczeństwem eksploatacji elektrowni wiatrowych:

W zakresie nadzoru technicznego w większości krajów nie stosuje się rozwiązań nadzoru technicznego nad elektrowniami wiatrowymi ze strony instytucji publicznych. Niemniej istotnym przykładem w tym zakresie jest Francja, gdzie wprowadzono przepisy nakładające obowiązek prowadzenia serwisu zgodnie z wytycznymi i przepisami środowiskowymi i przedkładania do tamtejszego odpowiednika instytucji odpowiedzialnej za nadzór techniczny dokumentacji serwisowej. Biorąc jednak pod uwagę istotność zmian, jakie wnosi niniejszy projekt, zastosowanie proponowanego rozwiązania w postaci certyfikacji serwisów przez wyspecjalizowaną instytucję publiczną (UDT) jest zasadne.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Gminy (wójt, burmistrz, prezydent miasta)	2477, w tym w szczególności z uwagi na przedmiot ustawy: - gminy wiejskie: 1513 - gminy wiejsko-miejskie: 662	GUS, lipiec 2021, dane ogólnodostępne	1. Konieczność uwzględnienia w realizowanych zadaniach i czynnościach związanych z procesem planistycznym dla elektrowni wiatrowych i zabudowy mieszkaniowej wokół. 2. Dochody z tytułu podatku od nieruchomości od elektrowni wiatrowych.
Mieszkańcy terenów znajdujących się w gminach, gdzie potencjalnie będą realizowane nowe inwestycje w postaci elektrowni wiatrowych	Gminy wiejskie: 10 809 005, Gminy miejsko-wiejskie: 9 096 239,	GUS, lipiec 2021, dane ogólnodostępne	W zależności od wnioskowanej lokalizacji elektrowni wiatrowej, ich nieruchomości mieszkalne potencjalnie będą znajdowały się w obszarze położonym w niedalekiej odległości od nieruchomości (ale poza zasięgiem jej oddziaływania – tj. poza strefą ochronną wyznaczoną w MPZP). Staną się więc stronami postępowania

²³ Wind potentials for EU and neighbouring countries, op. cit. s. 7-9.

			planistycznego, środowiskowego i inwestycyjnego.
Wytwórcy energii elektrycznej z energii wiatrowej na lądzie (eksploatujący istniejące farmy wiatrowe)	530	Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej (PSEW), sierpień 2020	Podmioty te będą zobligowane, aby w terminach określonych w ustawie, korzystać w ramach eksploatacji elektrowni wiatrowej z usług certyfikowanego przez UDT serwisu w miejsce usług niecertyfikowanych.
Podmioty świadczące usługę serwisu technicznego w zakresie elektrowni wiatrowych	30 podmiotów	PSEW, sierpień 2020	Będą cyklicznie poddawać się weryfikacji UDT w zakresie spełniania wymagań dotyczących kompetencji i uprawnień w zakresie czynności serwisowych elektrowni wiatrowej.
Podmioty bezpośrednio lub pośrednio zaangażowane w budowę elektrowni wiatrowych	ok. 1000	PSEW, sierpień 2020	Zwiększenie dostępnego terenu kraju pod budowę elektrowni wiatrowych.
Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska i regionalni dyrektorzy ochrony środowiska	1+16	Dane ogólnodostępne	Konieczność uwzględnienia w realizowanych zadaniach i czynnościach oceny raportów oddziaływania na środowisko oraz uzgadniania prognoz oddziaływania na środowisko dla inwestycji w postaci elektrowni wiatrowych, które z uwagi na funkcjonowanie zasady 10H były przekazywane do RDOŚ w mniejszej ilości.
Prezes UDT	1	Dane ogólnodostępne	1. Dokonywanie czynności związanych z certyfikacją serwisu eksploatacyjnego oraz prowadzenie rejestru takich podmiotów. 2. Udział w przychodzie z tytułu opłat za wydawanie certyfikatu dla serwisu komercyjnego.
Prezes URE	1	Dane ogólnodostępne	Nakładanie ewentualnych kar administracyjnych na eksploatujących elektrownie wiatrowe z tytułu niedotrzymania wymogów.
Minister właściwy do spraw klimatu	1	Dane ogólnodostępne	Monitoring procesów inwestycyjnych realizowanych na podstawie nowelizacji oraz podejmowanie ewentualnych działań zaradczych na poziomie legislacyjnym.
Minister właściwy do spraw środowiska	1	Dane ogólnodostępne	Monitoring procesów inwestycyjnych realizowanych na podstawie nowelizacji oraz podejmowanie ewentualnych działań zaradczych na poziomie legislacyjnym – np. poprzez zainicjowanie zmian w rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.
Minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa	1	Dane ogólnodostępne	Monitoring procesów inwestycyjnych realizowanych na podstawie nowelizacji oraz podejmowanie ewentualnych działań zaradczych na poziomie legislacyjnym.
Sąd Okręgowy w Warszawie XVII Wydział Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów i Sąd Apelacyjny w Warszawie	2	Dane ogólnodostępne	Obecnie działające w Polsce turbiny wiatrowe są (lub były) w znakomitej większości montowane jako nowe, a dla nowych turbin standardem kontraktowym jest zapewnienie serwisu producenta (autoryzowanego) na czas życia turbiny. Tego typu serwisy z łatwością powinny

		<p>przejsć proces certyfikacji zgodnie z projektem ustawy, a tym samym ich usługi świadczone eksploatującym elektrownie wiatrowe będą automatycznie zgodne z ustawą, a obowiązek eksploatujących wypełniony.</p> <p>Dla turbin używanych (montowanych w niewielkiej liczbie, przed 2016 r.) w większości przypadków również były zawarte kontrakty serwisowe z autoryzowanymi serwisami. Ze względu na pierwotną wersję ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, w okresie 2017-2018 niektóre z tych ostatnich zostały wypowiedziane. Po przywróceniu pierwotnych zasad opodatkowania - większość kontraktów serwisowych wznowiono. Obecnie można szacować, że ok. 100–200 pojedynczych turbin starszego typu nie jest objętych autoryzowaną usługą serwisową. Ze względu na dostępność usług serwisów autoryzowanych w Polsce – nie spodziewamy się masowej skali przekroczeń przepisów dotyczących obowiązku korzystania z usług certyfikowanego (zgodnie z projektem ustawy) serwisu. Po wejściu ustawy w życie – jedynie w pierwszym roku mogą wystąpić przekroczenia przepisów w większej liczbie niż 5 rocznie. Ze względu jednak na potrzebę zapewnienia sprawnego i terminowego rozstrzygnięcia spraw nowych wytwórców OZE, których instalacje OZE wejdą do systemu dzięki projektowanym regulacjom, zakłada się skokowy wzrost zadań XVII Wydział Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, dlatego też przyjmuje się konieczność zwiększenia obsady etatowej tego wydziału o 1 etat sędziowski, 1 etat asystencki oraz 1 etat urzędniczy.</p>
--	--	--

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Istotne jest podkreślenie, że w ramach przygotowywania założeń projektu wstępne konsultacje założeń projektu miały miejsce z władzami samorządowymi gmin oraz przedstawicielami stowarzyszeń gmin i powiatów, zainteresowanych realizacją na swoim terenie inwestycji w elektrownie wiatrowe, jak i władzami samorządowymi gmin, na których terenie już istnieją takie instalacje. Do Ministerstwa były również kierowane (w formie pisemnej i zapytań telefonicznych), opinie samych obywateli zainteresowanych możliwościami budowy domów w sąsiedztwie istniejących elektrowni wiatrowych. Dla pozyskania pełnego obrazu zgłaszanych problemów Ministerstwo prowadziło proces konsultacji także m.in.: ze środowiskiem ekspertów w zakresie OZE, potencjalnymi inwestorami i organizacjami branżowymi.

Projekt został wpisany do wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów 16 kwietnia 2021 r. Proces konsultacji publicznych, uzgodnień międzyresortowych i opiniowania rozpoczął się dnia 4 maja 2021 r. Z uwagi na skomplikowany charakter projektu wyznaczono 30-dniowy termin nadsyłania uwag. Do projektu zgłoszono razem ponad 512 uwag, w tym ok. 197 w ramach uzgodnień międzyresortowych i opiniowania oraz ok. 315 w ramach konsultacji publicznych.

Projekt został przekazany do konsultacji publicznych (30 dni) następującym podmiotom:

- 1) Związek Banków Polskich (pb@zbp.pl),

- 2) Unia Metropolii Polskich (biuro@metropolie.pl),
- 3) Związek Miast Polskich (biuro@zmp.poznan.pl),
- 4) Związek Powiatów Polskich (biuro@zpp.pl),
- 5) Unia Miasteczek Polskich (biuro.ump@podkowalesna.pl),
- 6) Instytut Rozwoju Miast i Regionów (sekretariat@irmir.pl),
- 7) Związek Województw Rzeczypospolitej Polskiej (biuro@zwrp.pl),
- 8) Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej (biuro@zgwrp.pl),
- 9) Polska Izba Inżynierów Budownictwa (biuro@piib.org.pl),
- 10) Izba Architektów Rzeczypospolitej Polskiej (izba@izbaarchitektow.pl),
- 11) Stowarzyszenie Instytut Ekonomii Środowiska (biuro@iee.org.pl),
- 12) Fundacja Instytut na rzecz Ekorozwoju (ine@ine-isd.org.pl),
- 13) Fundacja Instytut Sobieskiego (sobieski@sobieski.org.pl),
- 14) Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy (sekretariat@ios.edu.pl),
- 15) Krajowa Agencja Poszanowania Energii S.A. (kape@kape.gov.pl),
- 16) Narodowa Agencja Poszanowania Energii S.A. (nape@nape.pl),
- 17) Polski Związek Firm Deweloperskich (biuro@pzfd.pl),
- 18) Polski Związek Inżynierów i Techników Budownictwa (biuro@zgpzibt.org.pl),
- 19) Izba Projektowania Budowlanego (ipb@ipb.org.pl),
- 20) Polski Związek Pracodawców Budownictwa (sekretariat@pzpb.com.pl),
- 21) Naczelna Organizacja Techniczna (sekretariat@not.org.pl),
- 22) Izba Energetyki Przemysłowej i Odbiorców Energii (iep@iep.org.pl),
- 23) Izba Gospodarcza Energetyki i Ochrony Środowiska (sekretariat@igeos.pl),
- 24) Polska Izba Gospodarcza Energetyki Odnawialnej i Rozproszonej (pigeor@pigeor.pl),
- 25) Polski Komitet Energii Elektrycznej (pkee@pkee.pl),
- 26) Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej (biuro@psew.pl),
- 27) Stowarzyszenie Energii Odnawialnej (biuro@seo.org.pl),
- 28) Stowarzyszenie na Rzecz Efektywności – im. prof. Krzysztofa Żmijewskiego (biuro@stowarzyszenie-zmijewski.pl),
- 29) Stowarzyszenie Polskich Energetyków (wloclawek@spe.org.pl),
- 30) Towarzystwo Obrotu Energią (sekretariat@toe.pl),
- 31) Polska Izba Ekologii (pie@pie.pl),
- 32) Stowarzyszenie Gmin Przyjaznych Energii Odnawialnej (biuro@sgpeo.pl),
- 33) Rada do spraw OZE przy Konfederacji „Lewiatan”,
- 34) Instytut Energii Odnawialnej (biuro@ieo.pl),
- 35) Stowarzyszenie Energii Odnawialnej (biuro@seo.org.pl),
- 36) Forum Odbiorców Energii Elektrycznej i Gazu (forum@iep.org.pl).

W dniu 29 listopada 2021 r. MRiT przesłało do resortów pismo z tabelą, w której odniesiono się do zgłoszonych uwag. 30 listopada 2021 r. tabela została umieszczona na stronie RCL.

Projekt został przekazany do zaopiniowania (30 dni) następującym podmiotom:

- 1) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,
- 2) Prezes Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej,
- 3) Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad,
- 4) Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego,
- 5) Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego,
- 6) Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego,
- 7) Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych,
- 8) Prezes Głównego Urzędu Statystycznego,
- 9) Prezes Narodowego Banku Polskiego
- 10) Prezes Narodowego Funduszu Zdrowia,
- 11) Prezes Najwyższej Izby Kontroli,
- 12) Prezes Urzędu Transportu Kolejowego,
- 13) Prezes Urzędu Zamówień Publicznych,

- 14) Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych,
- 15) Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców,
- 16) Rzecznik Praw Obywatelskich,
- 17) Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego,
- 18) Szef Agencji Wywiadu,
- 19) Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego,
- 20) Prezes Zarządu Fundacji Platforma Przemysłu Przyszłości.

Projekt ustawy został także przekazany do opiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego zgodnie z ustawą z dnia 6 maja 2005 r. o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz o przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej (Dz. U. poz. 759). W dniu 15 grudnia 2021 r. Komisja wydała pozytywną opinię o projekcie ustawy.

Z uwagi na zakres projektu, który nie dotyczy praw i interesów związków pracodawców, projekt nie podlega opiniowaniu przez reprezentatywne organizacje pracodawców.

Projekt nie dotyczy spraw, o których mowa w art. 1 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego, wobec czego nie wymaga zaopiniowania przez RDS.

Z wyjątkiem obowiązków wynikających z art. 15 ust. 7 i art. 39 ust. 5 dyrektywy 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącej usług na rynku wewnętrznym (Dz. Urz. UE L 376 z 27.12.2006, str. 36), projekt ustawy nie wymaga przedstawiania go organom i instytucjom Unii Europejskiej w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia. W szczególności regulacja nie mieści się w zakresie przedmiotowym zagadnień podlegających konsultacjom z Europejskim Bankiem Centralnym, zgodnie z art. 2 ust. 1 decyzji Rady z dnia 29 czerwca 1998 r. (98/415/WE) w sprawie konsultacji Europejskiego Banku Centralnego udzielanych władzom krajowym w sprawie projektów przepisów prawnych (Dz. Urz. UE L 189 z 03.07.1998, str. 42).

Wyniki opiniowania i konsultacji publicznych zostały omówione w raporcie z opiniowania i konsultacji publicznych udostępnionym na stronie Rządowego Centrum Legislacji, w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny.

Nie odnotowano zgłoszeń zainteresowanych podmiotów w trybie przepisów o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa.

W dniu 11 maja 2022 r. projekt został zaktualizowany na stronie RCL w zakresie wnioskodawcy, którym jest Minister Klimatu i Środowiska.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2020r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											Łącznie (0-10)
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Dochody ogółem	0	0,235	0,04	14	41,04	69	83,35	96	110,04	124	138,04	675,745
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	14	41	69	83	96	110	124	138	675
pozostałe jednostki (opłata certyfikacyjna UDT)	0	0,235	0,04	0	0,04	0	0,35	0	0,04	0	0,04	0,745
Wydatki ogółem	0	0,583	1,011	1,233	1,052	0,871	0,891	0,912	0,734	0,757	0,781	8,824
budżet państwa	0	0,383	0,411	0,433	0,452	0,471	0,491	0,512	0,534	0,557	0,581	4,824
JST (dodatkowe elementy procedury planistycznej)	0	0,2	0,6	0,8	0,6	0,4	0,4	0,4	0,2	0,2	0,2	4
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	-0,348	-0,971	12,767	39,988	68,129	82,459	95,088	109,306	123,243	137,259	666,921
budżet państwa	0	-0,383	-0,411	-0,433	-0,452	-0,471	-0,491	-0,512	-0,534	-0,557	-0,581	-4,824
JST	0	-0,2	-0,6	13,2	40,4	68,6	82,6	95,6	109,8	123,8	137,8	671
pozostałe jednostki (UDT)	0	0,235	0,04	0	0,04	0	0,35	0	0,04	0	0,04	0,745
Źródła finansowania	<p>1. Wszelkie dodatkowe koszty związane z obsługą procesu planistycznego (w tym obsługa procesu opracowywania MPZP oraz zmian tych planów, a także przeprowadzenie w tym zakresie niezbędnych konsultacji) będą realizowane w ramach budżetów poszczególnych gmin.</p> <p>2. Działania Prezesa UDT w zakresie realizacji dodatkowych zadań związanych z procesem certyfikacji podmiotów odpowiedzialnych za czynności serwisowe i przeglądy techniczne</p>											

	<p>elektrowni wiatrowych będą pokrywane z opłaty za ww. certyfikację wnoszoną przez podmiot poddający się tej procedurze do UDT. Szczegółowe wskazanie wysokości takich opłat wskazano w pkt 7 OSR (Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń). Przy założeniu, że działalność serwisową w zakresie elementów technicznych elektrowni wiatrowych prowadziłyby ok. 30 takich wyspecjalizowanych podmiotów, mając na uwadze prognozowane przeciętne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej w 2020 r. – 5227 zł, szacunkowy koszt takich obciążeń, zgodnie z projektem nowelizacji (koszt za przeprowadzenie certyfikacji to 150% ww. przeciętne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej w danym roku), wynosi 7 840,50 zł.</p> <p>Przyjmując do wyliczeń ww. koszt z 2020 r., przychód UDT z certyfikacji 30 takich podmiotów wyniósłby 235 215,00 zł w okresie 1 roku od wejścia w życie przepisów, a następnie byłby ponoszony co kolejne 5 lat, czyli kolejna certyfikacja następowała by w 6-tym roku obowiązywania nowych przepisów (tak została założona okresowość certyfikacji). Dodatkowo w wyliczeniu przewidziano powstawanie, z uwagi na rosnący popyt na tego typu usługi, 5 nowych tego typu podmiotów co kolejne dwa lata.</p> <p>3. Środki dedykowane do zwiększenia obsady etatowej Sądu Okręgowego w Warszawie – XVII Wydział Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów będą pochodziły z budżetu państwa (część 15 – Sądy powszechne).</p>
<p>Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń</p>	<p>1. Dodatkowe dochody gmin wiążą się z wpływami z tytułu podatku od nieruchomości (2% rocznie od wartości części budowlanej nowej elektrowni wiatrowej). Wyliczenie to dotyczy wyłącznie założenia, że uelastycznienie zasady 10H powinno doprowadzić do rozpoczęcia realizacji ok. 200 nowych inwestycji w ramach opracowanych już projektów MPZP dla takich inwestycji lub inwestycji będących w zaawansowanym stadium ich przygotowania.</p> <p>Zakładając, że średnia moc takich farm to ok 30 MW/farma wiatrowa, uwolniony niniejszym projektem nowelizacji przepisów w scenariuszu konserwatywnym potencjał rozwoju nowych mocy zainstalowanych elektrowni wiatrowych na lądzie kształtowałby się na poziomie ok. 6 GW, w tempie przyrostu nowych mocy zgodnie z tym scenariuszem, rozpisany w pkt 1 OSR. Taką wartość przyjęto do szczegółowych wyliczeń biorąc pod uwagę zakładane tempo inicjacji i realizacji procesu inwestycyjnego.</p> <p>2. Zgodnie z powyższym, biorąc pod uwagę, że duża liczba przygotowanych projektów zmian MPZP została już opracowana (jeżeli wykonano prawidłową prognozę oddziaływania inwestycji na środowisko, w tym analizę akustyczną), koszty związane z opracowaniem MPZP w perspektywie kolejnych kilku lat dla gmin mogą nie wystąpić lub będą niskie. Dodatkowo, biorąc pod uwagę przyjęte w projekcie rozwiązanie polegające na możliwości obciążania inwestora kosztami przygotowania MPZP i ich zmian na potrzeby tego typu inwestycji (w tym kosztów MPZP lub ich zmian w gminie pobliskiej na terenie oddziaływania elektrowni wiatrowej) koszty te dla gmin mogą być dodatkowo obniżone lub niewystępujące.</p> <p>Niemniej przy założeniu konieczności sfinansowania przez gminy obsługi co najmniej dodatkowych dwóch spotkań na potrzeby konsultacji (dyskusji publicznych) z mieszkańcami w zakresie uchwały o przystąpieniu do sporządzenia planu miejscowego, w którym przewiduje się granice terenów pod budowę elektrowni wiatrowych, a następnie projektu zmiany MPZP (z czego co najmniej jedna online) oraz co najmniej dodatkowych dwóch spotkań na potrzeby konsultacji z mieszkańcami w zakresie wyłożonego projektu zmiany MPZP, w którym przewiduje się granice terenów pod budowę elektrowni wiatrowych, przy założeniu ww. ilości potencjalnych uchwał i projektów MPZP do konsultacji – na poziomie szacunkowej ich liczby ok. 200), koszt gminy można oszacować na średnim poziomie ok. 20 000 zł na dodatkowe konsultacje.</p> <p>3. Koszty wejścia w życie proponowanych rozwiązań w zakresie sądownictwa powszechnego zostały wyliczone według następujących wartości kwotowych przyjętych dla nowotworzonych etatów i stanowisk pracy w roku 2023 (według danych Ministerstwa Sprawiedliwości):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wynagrodzenia wraz z pochodnymi związane z funkcjonowaniem 1 etatu urzędniczego w kwocie 71 784 w zł wyliczone według poniższych założeń: <ul style="list-style-type: none"> • wynagrodzenie zasadnicze na 2023 r. /etat urzędniczy/ 5 000,00 zł

	<ul style="list-style-type: none"> • skutek roczny wynagrodzeń zasadniczych dla 1 etatu urzędniczego 60 000,00 zł • pochodne od wynagrodzeń dla 1 etatu urzędniczego /rocznie/ 11 784,00 zł razem – rocznie 71 784,00 zł <p>2) wynagrodzenia wraz z pochodnymi związane z funkcjonowaniem 1 etatu asystenckiego w kwocie 73 220 zł, wyliczone według poniższych założeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wynagrodzenie zasadnicze na 2023 r. / etat asystencki/ 5 100,00 zł • skutek roczny wynagrodzeń zasadniczych dla 1 etatu asystenckiego 61 200,00 zł • pochodne od wynagrodzeń dla 1 etatu asystenckiego / rocznie/ 12 020,00 zł razem – rocznie 73 220,00 zł <p>3) wynagrodzenia związane z funkcjonowaniem 1 etatu sędziowskiego w sądzie okręgowym w kwocie 182 400 zł, wyliczone według poniższych założeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wynagrodzenie sędziego sądu okręgowego* – 15 200,00 zł skutek roczny dla 1 etatu sędziowskiego 182 400,00 zł <p>*od wynagrodzeń sędziowskich – na podstawie art. 91 § 9 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2072, z późn. zm.) nie odprowadza się składek na ubezpieczenie społeczne</p> <p>4) wydatki związane z utworzeniem dodatkowych stanowisk pracy w kwocie 27 000 zł (3*9 000 zł).</p> <p style="text-align: center;"><u>Łącznie: 354 404,00 zł (koszty osobowe 3 etatów oraz utworzenia tych stanowisk).</u></p> <p>Wobec powyższych danych, dla lat 2023–2032 (z uwzględnieniem zmiany kwoty dla roku 2023 z powodu uwzględnienia inflacji), maksymalny limit wydatków z budżetu państwa przeznaczonych na wykonywanie zadań Ministra Sprawiedliwości, wynikających z niniejszej ustawy wyniesie w roku:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 2023 – 383 088 zł; 2) 2024 – 411 488 zł; 3) 2025 – 433 389 zł; 4) 2026 – 451 638 zł; 5) 2027 – 470 749 zł; 6) 2028 – 490 766 zł; 7) 2029 – 511 734 zł; 8) 2030 – 533 703 zł; 9) 2031 – 556 723 zł; 10) 2032 – 580 848 zł. <p>Powyższe kwoty zostały odzwierciedlone w regule wydatkowej, którą zawarto w projekcie.</p>
--	--

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki

Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2020 r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0,235	0,04	0	0	0,040	0,745	
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	1. W zakresie sektora przedsiębiorstw budowlanych oraz innych uczestniczących w łańcuchu dostaw na potrzeby przygotowania i realizacji inwestycji w postaci elektrowni wiatrowych na lądzie, istnieje potencjalna możliwość zaangażowania się w duże projekty infrastrukturalne. Projektowana nowelizacja wywrze istotny						

		<p>wpływ na finanse przedsiębiorstw w sektorze energetyki odnawialnej oraz w sektorze budowlanym, doradczym i projektowym. Zgodnie z raportem WISE Europa²⁴ udział dostawców lokalnych w powstawianiu lądowych farm wiatrowych w Polsce wynosi obecnie ok. 38% (przy czym istnieje znaczny potencjał zwiększenia tego udziału do 55%). Przyjmując, że do krajowych przedsiębiorstw trafi 38% nakładów inwestycyjnych, szacowanych w scenariuszu konserwatywnym na 33 mld zł w ciągu 10 lat, a w scenariuszu rozwojowym – na 55 mld zł, przychody przedsiębiorstw z tego tytułu wyniosą odpowiednio od 12,5 mld zł do 20,9 mld zł (zgodnie z szacunkami Ministerstwa: 2 090 mln zł na każdy 1 gigawat przygotowanej, zaprojektowanej i wybudowanej mocy).</p> <p>2. Z kolei przychody producentów energii odnawialnej, będą zależne od kształtowania się przyszłych cen energii elektrycznej, na które wpływ w głównej mierze będzie oddziaływało otoczenie zewnętrzne, a także postęp w realizacji nowych inwestycji. Zakłada się, że decyzje o korzystaniu z systemu wsparcia lub cen rynkowych będzie indywidualną domeną inwestorów.</p> <p>3. Lądowa energetyka wiatrowa, z punktu widzenia dużych przedsiębiorstw, posiada w szczególności potencjał dla rozwoju w obszarze korporacyjnych długoterminowych umów bezpośredniego zakupu energii z OZE (tzw. cPPA), co jest wskazane m.in. w PEP do 2040 r.²⁵, zawieranych bezpośrednio między wytwórcą OZE i odbiorcą dużej ilości energii, którym często może być podmiot posiadający znaczne zapotrzebowanie jednostkowe na energię elektryczną, dla którego opłacalne jest instalowanie np. bezpośredniej linii zasilającej lub zapewnianie co najmniej dedykowanego, zwirtualizowanego dostępu do nowego źródła energii. Biorąc pod uwagę atrakcyjne ceny energii generowanej w elektrowniach wiatrowych, o czym mowa w pkt 1 OSR, rozwiązanie tego typu może być szeroko stosowane m.in. przez przemysł energochłonny.</p> <p>3. Oprócz możliwości wykorzystania energetyki wiatrowej w kontraktach typu cPPA, spodziewany spadek cen hurtowych energii elektrycznej po wybudowaniu elektrowni wiatrowych w znaczącej ilości może przyczynić się do oszczędności w cenie energii (szacowane w przedziale od 5 do 30 zł za 1MWh ceny hurtowej energii elektrycznej po przekroczeniu założonych mocy instalacji). Poprawi to w sposób znaczący warunki prowadzenia działalności przez przedsiębiorstwa, których efektywność opiera się na w ramach swojej działalności zużywają istotną ilość energii elektrycznej.</p>
	<p>sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw</p>	<p>1. Rozwój inwestycji w postaci elektrowni wiatrowych na lądzie może doprowadzić do powstania impulsu dla rozwoju na poziomie krajowym i regionalnym dostawców i poddostawców usług i komponentów (tzw. <i>local content</i>) w cyklu życia instalacji – zarówno na etapie realizacji inwestycji, jak i jej eksploatacji. Obecnie wskaźnik udziału krajowego potencjału przedsiębiorców dla projektów dotyczących elektrowni wiatrowych przekracza 38%, a w razie stworzenia sprzyjających warunków dla rozwoju branży w Polsce może sięgnąć nawet 55%. W dużej mierze sektor MMŚP może w szczególności skorzystać jako główny dostawca tego typu usług komponentów.</p> <p>2. Zakłada się istotny wpływ regulacji na rozwój sektora energetyki wiatrowej, co przełoży się na zatrudnienie zarówno na etapie przygotowania i realizacji inwestycji, jak również na etapie jej eksploatacji. Także i w tym przypadku wydaje się, że to właśnie sektor MMŚP może być głównym beneficjentem zwiększonego zatrudnienia, biorąc pod uwagę bardzo dużą ilość niewielkich podwykonawców, którzy z reguły obsługują duże inwestycje infrastrukturalne.</p>

²⁴ Wkład krajowych dostawców w rozwój energetyki wiatrowej na lądzie i jej wpływ na rynek pracy do 2040 r., WISE Europa, Warszawa 2019 r.

²⁵ Polityka Energetyczna Polski do 2040 r. Ministerstwo Klimatu i Środowiska, marzec 2021, s. 66.

		<p>3. Oprócz możliwości wykorzystania energetyki wiatrowej w kontraktach typu PPA, spodziewany spadek cen hurtowych energii elektrycznej po wybudowaniu elektrowni wiatrowych w znaczącej ilości może przyczynić się do oszczędności w cenie energii (szacowane w przedziale od 5 do 30 zł za 1MWh ceny hurtowej energii elektrycznej po przekroczeniu założonych mocy instalacji). Poprawi to w sposób znaczący warunki prowadzenia działalności gospodarczej także na poziomie MMŚP.</p>
	<p>rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe</p>	<p>1. Potencjalny spadek cen hurtowych energii elektrycznej przy realizacji rozwoju elektrowni wiatrowych w scenariuszu rozwojowym będzie miał pozytywny wpływ na ceny energii elektrycznej – zakłada się co najmniej zmniejszenie dynamiki wzrostu cen detalicznych energii elektrycznej. Spodziewany spadek cen hurtowych energii elektrycznej po wybudowaniu elektrowni wiatrowych w znaczącej ilości może przyczynić się do oszczędności w cenie energii (szacowane w przedziale od 5 do 30 zł za 1MWh ceny hurtowej energii elektrycznej po przekroczeniu założonych mocy instalacji).</p> <p>2. Biorąc pod uwagę wpływ proponowanej regulacji na rynek pracy, wydaje się, że polskie rodziny i obywatele mogą być w wielu przypadkach beneficjentami otwarcia się branży na zatrudnienie nowych pracowników, a tym samym ograniczenie bezrobocia nie tylko w branży energetycznej i budowlanej, ale również sektorów powiązanych.</p> <p>3. W zakresie rodzin obywateli oraz gospodarstw domowych zamieszkujących gminy, gdzie istnieją już elektrownie wiatrowe, a z uwagi na obowiązującą zasadę 10H, ich nieruchomości mogły być wyłączone z możliwości zabudowy mieszkaniowej. W wyniku projektu ustawy zarówno osoby fizyczne, jak i przedsiębiorcy będą mogli lokować w otoczeniu elektrowni wiatrowej budynki mieszkalne jak i usługowe, pod warunkiem spełnienia minimalnej odległości 500 m lub z ustaleń MPZP (nie muszą więc zachowywać odległości 10H).</p> <p>4. W zakresie rodzin obywateli oraz gospodarstw domowych zamieszkujących gminy, gdzie potencjalnie będą mogły powstawać nowe elektrownie wiatrowe, w ramach projektu ustawy przewiduje się dodatkowe zwiększenie transparentności procesu lokowania nowych elektrowni wiatrowych. Poza wymaganiami, które są właściwe dla procesu tworzenia MPZP, projekt przewiduje dodatkowe obowiązki dla władz gminy w zakresie informowania lokalnej społeczności – ze szczególnym uwzględnieniem mieszkańców gmin pobliskich wyznaczonych według zasady 10H. Zaproponowane w projekcie rozwiązania istotnie zwiększają zakres konsultacji i uzgodnień budowy nowych elektrowni wiatrowych z lokalnymi społecznościami, tak aby uzyskały one możliwie najbardziej rzetelne i kompleksowe informacje o planowanej inwestycji już na bardzo wczesnym etapie jej planowania. Ma to na celu mitygowanie wszelkich niepożądanym zdarzeń związanych z tego typu inwestycjami na możliwie wczesnym etapie ich rozwoju. Proponowana w projekcie ustawy poprawa transparentności procesu inwestycyjnego, w opinii projektodawcy, sprzyjać będzie budowie lądowej energetyki wiatrowej jedynie na obszarach, które nie generują konfliktów na poziomie lokalnym.</p> <p>W tym celu w projekcie ustawy przede wszystkim utrzymuje się podstawową zasadę lokowania nowej elektrowni wiatrowej wyłącznie na podstawie MPZP, co stanowi formalne zapewnienie lokalnej społeczności dostępu do udziału w procedurze planistycznej, w ramach której uzgadniania jest lokalizacja inwestycji. Dodatkowo, w celu wzmocnienia faktycznego udziału mieszkańców w ww. procesie, wprowadza się obowiązek dla władz gminy zorganizowania dodatkowych dyskusji publicznych nad możliwymi rozwiązaniami dotyczącymi lokalizacji planowanej elektrowni wiatrowej (etap uchwały o przystąpieniu do sporządzenia MPZP dla przyszłej farmy wiatrowej). W projekcie przewiduje się</p>

także dodatkowe dyskusje publiczne, które będą dotyczyć opracowanego już projektu nowego MPZP dla przyszłej farmy wiatrowej. Wydłużone zostaną także terminy przyjmowania uwag i doprecyzowane zostaną zasady dotyczące publicznego wyłożenia do opiniowania takiego projektu MPZP i prognozy oddziaływania na środowisko. W projekcie ustawy wskazano także, że w ww. dyskusjach publicznych z mieszkańcami muszą uczestniczyć władze gminy, przedstawiciel inwestora w elektrownię wiatrową (jeśli występuje), a także przedstawiciel gminnej komisji urbanistyczno-budowlanej. Procedura dodatkowych obligatoryjnych dyskusji publicznych dotyczących założeń i projektu MPZP ma na celu dostarczenie mieszkańcom terenów, które potencjalnie znajdowałyby się w zakresie oddziaływania elektrowni wiatrowej, informacji m.in. o:

- planowanym zakresie inwestycji, w tym wysokości planowanych elektrowni wiatrowych,
- korzyści, jakie gmina może uzyskać z tytułu lokowania inwestycji – np. potencjalnych przychodów z tytułu podatku od nieruchomości, potencjalnych inwestycji towarzyszących ze strony inwestora itp.,
- szczegółach i kolejnych etapach procedury planistycznej (mającej na celu ulokowanie elektrowni w MPZP) oraz uprawnieniach przysługujących w tym zakresie mieszkańcom,
- szczegółach i kolejnych etapach procedury uzyskiwania dla inwestycji decyzji środowiskowej (określenie oddziaływania na środowisko i określenie szczegółowych warunków lokalizacji inwestycji) oraz uprawnieniach przysługujących w tym zakresie mieszkańcom.

Warto w tym miejscu także podkreślić dotychczasowe działania informacyjne i uzgodnieniowe przeprowadzone na etapie przygotowania projektu ustawy, które wskazano w projekcie oceny skutków regulacji. W ramach przygotowywania założeń projektu przeprowadzono wstępne, robocze konsultacje założeń projektu z władzami samorządowymi gmin oraz przedstawicielami stowarzyszeń gmin i powiatów, zainteresowanych realizacją na swoim terenie inwestycji w elektrownie wiatrowe, jak i władzami samorządowymi gmin, na których terenie już istnieją takie instalacje. Do projektodawcy kierowane były również (w formie pisemnej i zapytań telefonicznych) opinie samych obywateli zainteresowanych możliwościami budowy domów w sąsiedztwie istniejących elektrowni wiatrowych. Dla pozyskania pełnego obrazu zgłaszanych problemów proces konsultacji prowadzono także m.in.: ze środowiskiem ekspertów w zakresie OZE, potencjalnymi inwestorami i organizacjami branżowymi. W ramach tych działań nie zidentyfikowano konfliktów mogących mieć negatywny wpływ na ocenę regulacji przez jej odbiorców.

Projektodawca brał także pod uwagę fakt, że znaczącej zmianie uległo też nastawienie samej branży deweloperów elektrowni wiatrowych i producentów energii wiatrowej do realizacji poszczególnych inwestycji deweloperskich. Branża energetyki wiatrowej, analizując przyczyny konfliktów społeczności dot. realizowanych w latach poprzednich inwestycji, opracowała i opublikowała „Kodeks dobrych praktyk”²⁶, wskazujący w jaki sposób należy prowadzić prace deweloperskie w celu osiągnięcia porozumienia. Bazuje on na przykładach najlepszych realizacji projektów w kraju i za granicą, zawiera listę działań, które każdy deweloper musi podjąć w celu optymalnego sposobu przeprowadzenia inwestycji. Uwzględnia on m.in. wszelkie działania informacyjne, upewnienie się co do transparentności procesu, listę działań do wykonania przed podjęciem decyzji o lokalizacji elektrowni wiatrowej. Dokument taki może stanowić

²⁶ Kodeks dostępny na stronie: <http://psew.pl/wp-content/uploads/2019/10/KDP-z-rekomendacjami-pa%C5%BAdziernik-2019.pdf>.

		<p>również podstawę przy rozstrzyganiu sporów pomiędzy inwestorem a społecznością lokalną.</p> <p>Projektodawca ma jednak świadomość, iż zdecydowana większość wielkoskalowych projektów infrastrukturalnych budzi określone emocje wśród członków lokalnych społeczności, a sporów i konfliktów nie zawsze da się uniknąć, pomimo dochowania należytej staranności w realizacji procedur konsultacji, dyskusji i uzgodnień. Celem projektu ustawy jest zatem maksymalizacja dostępu do informacji i zapewnienia partycypacji lokalnych społeczności w podejmowanych decyzjach odnośnie realizacji inwestycji w ich najbliższym sąsiedztwie.</p> <p>Warto odwołać się w tym miejscu także do już przeprowadzonych analiz na temat społecznej akceptacji dla nowych inwestycji w postaci elektrowni wiatrowych na lądzie w postaci badań opinii publicznej dotyczących akceptowalności społecznej energetyki wiatrowej. Jak wynika z najnowszego badania świadomości i zachowań ekologicznych dotyczących energii wiatrowej (lądowej i morskiej), przeprowadzonego w listopadzie 2020 r. dla Ministerstwa Klimatu i Środowiska (badanie objęło reprezentatywną próbę mieszkańców Polski n=1005), 85% respondentów popiera rozwój lądowych farm wiatrowych. Jak podaje ww. badanie 24% mieszkańców Polski zadeklarowało, że mieszka w okolicy lądowych farm wiatrowych, a 75% spośród nich popiera lub zdecydowanie popiera rozwój lądowych farm wiatrowych. Dodatkowo respondenci z tej grupy pozytywnie oceniają działania władz lokalnych i inwestora farmy wiatrowej na etapie jej powstawania – ponad połowa z nich jest tego zdania (54% ocen pozytywnych wśród badanych mających w swojej okolicy zamieszkania farmy wiatrowe). Warto podkreślić, że jedynie 8% osób mieszkających w okolicy, w której są zlokalizowane lądowe farmy wiatrowe, ocenia działania władz lokalnych i inwestora farmy wiatrowej na etapie jej powstawania negatywnie (6%) lub bardzo negatywnie (2%)²⁷. Powyższe oznacza, iż działania projektodawcy reagują na oczekiwania polskiego społeczeństwa, zainteresowanego rozwojem lądowej energetyki wiatrowej.</p> <p>Jednocześnie korzystne jest, aby w ramach zbadania poziomu społecznej akceptacji dla wprowadzonych w projekcie ustawy rozwiązań, dokonana została analiza ex-post w tym zakresie, co zostanie wskazane w pkt 12 OSR.</p>
	<p>wpływ na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych</p>	<p>1. Podobnie jak w przypadku wpływu na rodzinę obywateli oraz gospodarstwa domowe, spadek cen hurtowych energii elektrycznej w związku z realizacją nowych inwestycji w elektrownie wiatrowe będzie miał pozytywny wpływ na ceny energii elektrycznej – zakłada się co najmniej zmniejszenie dynamiki wzrostu cen detalicznych energii elektrycznej.</p> <p>2. Zastosowane będą wszystkie korzyści dotyczące rodziny, obywateli oraz gospodarstw domowych.</p>
<p>Niemierzalne</p>	<p>nie dotyczy</p>	
<p>Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń</p>	<p>Dodatkowe informacje służące do wskazania szacunkowych zagregowanych efektów ekonomicznych i gospodarczych (ale niemożliwych do uszczegółowienia):</p> <p>1. Z przedstawionych w pkt 1 OSR zestawień dotyczących zgłaszanych cen energii w ramach aukcji z udziałem lądowych elektrowni wiatrowych, a także szacunków dotyczących potencjalnej możliwości stopniowego zmniejszania kosztów energii w sprzedaży hurtowej wraz ze wzrostem mocy zainstalowanej elektrowni wiatrowych na lądzie, wynika, że biorąc pod uwagę efektywność kosztową energetyki wiatrowej na lądzie, rozbudowa jej potencjału w sposób przewidziany w optymistycznych scenariuszach jej rozwoju (w tym dzięki niniejszemu projektowi) może</p>	

²⁷ Energetyka wiatrowa – lądowa i morska. Jednotematyczne badanie świadomości i zachowań ekologicznych mieszkańców Polski, Raport z badania, Katarzyna Kępka, Julia Ziomek. Listopad 2020, Opracowane dla Ministerstwa Klimatu i Środowiska przez PBS Sp. z o. o. i BR Sp. z o. o., dostępne na: <https://www.gov.pl/web/klimat/co-mieszkanicy-polski-sadza-o-energetyce-wiatrowej>.

przyniesie wymierne oszczędności w cenie energii (szacowane w przedziale od 5 do 30 zł za 1MWh ceny hurtowej energii elektrycznej po przekroczeniu założonych mocy instalacji). Przy założeniu, że 1GW zainstalowanej mocy w elektrowni wiatrowej na lądzie przyczynia się do możliwego obniżenia ceny hurtowej energii elektrycznej o ok. 21 zł/1MWh. W scenariuszu zakładającym funkcjonowanie w naszym kraju łącznej mocy zainstalowanej na poziomie ok. 22 GW, osiągnięte w skali roku oszczędności w całościowych kosztach energii mogą wynosić – biorąc pod uwagę potencjalny poziom produkcji energii w elektrowniach wiatrowych – nawet ok. 22 mld zł.

2. W zakresie kosztów dla przedsiębiorstw prowadzących obecnie działalność serwisową w zakresie elementów technicznych elektrowni wiatrowych (ok. 30 takich wyspecjalizowanych podmiotów z sektora MMSp), mając na uwadze przeciętne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej z 2021 r. – 5662,52 zł, szacunkowy koszt takich obciążeń, zgodnie z projektem nowelizacji (koszt za przeprowadzenie certyfikacji to 150% ww. przeciętne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej w danym roku (tj. 8 493,78 zł). Dla 30 takich podmiotów wyniosłby 254 813,40 zł do 1 roku od wejścia w życie przepisów, a następnie byłby ponoszony co kolejne 5 lat, czyli kolejna certyfikacja następowałaby w 6 roku obowiązywania nowych przepisów (okresowość certyfikacji). Dodatkowo przewidziano powstawanie, z uwagi na rosnący popyt na tego typu usługi, 5 nowych tego typu podmiotów co kolejne dwa lata. Łączne koszty wskazano w tabeli w zakresie sektora mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

tak
nie
nie dotyczy

zmniejszenie liczby dokumentów
zmniejszenie liczby procedur
skrócenie czasu na załatwienie sprawy
inne:

zwiększenie liczby dokumentów
zwiększenie liczby procedur
wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.

tak
nie
nie dotyczy

1. Dodatkowe obowiązki wiążą się z realizacją czynności Prezesa UDT w zakresie procedury okresowej certyfikacji podmiotów serwisujących elektrownie wiatrowe. Dodatkowe obciążenia dla przedsiębiorców świadczonych certyfikowany serwis elektrowni wiatrowej będą wiązać się z cyklicznym składaniem wniosku (co 5 lat) do Prezesa UDT wniosku o wydanie/przedłużenie certyfikatu umożliwiającego świadczenie usług serwisowania elektrowni wiatrowej. Będzie się to wiązało z koniecznością przekazania w ramach ww. procedury dodatkowej dokumentacji.

2. W zakresie zmian przepisów dotyczących planowania lokalizacji, w tym przygotowywania i konsultowania MPZP, wykorzystywane będą obecne procedury przewidziane w przepisach. Dodatkowe konsultacje ze społecznością lokalną oraz dłuższy okres wyłożenia projektu MPZP, przewidziane w nowym rozdziale 2a ustawy 10h, będą wiązać się z pewnym wydłużeniem procesu lokalizowania nowej elektrowni wiatrowej, niemniej biorąc pod uwagę inne przepisy projektu nowelizacji, całościowo inwestorzy uzyskają w ten sposób możliwość realizacji większej ilości inwestycji w elektrownie wiatrowe.

3. Przewiduje się, że ww. zwiększenia obciążeń regulacyjnych są przystosowane do ich elektronizacji (m.in. w zakresie składania dokumentacji, co może się odbywać drogą elektroniczną) lub w zakresie spotkań konsultacyjnych w gminie, które mogą się odbywać częściowo w formie online.

9. Wpływ na rynek pracy

1. Stan zatrudnienia w sektorze związanym z budową i eksploatacją elektrowni wiatrowych, według danych zgromadzonych i udostępnionych przez Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej, wynosił w 2019 r. – ok. 7 tys. etatów bezpośrednio w sektorze, a w 2020 r. – ok. 8–10 tys. etatów bezpośrednio w sektorze (13–17 tys. wszystkich etatów łącznie z sektorami powiązanymi).

2. Prognozy zawarte w pkt 1 i 7 OSR zostały pobrane z raportu WISE Europa²⁸ i dotyczą m.in. szacowanych wzrostów ilości mocy zainstalowanej w lądowej energetyce wiatrowej oraz nowych miejsc pracy zależnych od branży energetyki wiatrowej na lądzie. Dane te pokazują, że dodatkowe inwestycje w scenariuszu optymistycznym dla branży, zakładającym uruchomienie do 2040 r. elektrowni wiatrowych na lądzie o mocy ok. 24 GW (scenariusz rozwojowy przyjęty przez WISE Europa, którego realizacja będzie umożliwiona m.in. poprzez wejście w życie przedmiotowego projektu ustawy), wraz z upływem czasu będą skokowo generowały coraz więcej miejsc pracy w sektorze budowy i eksploatacji elektrowni wiatrowych. Zestawienie w cytowanym raporcie wskaźników *local content* z danymi dotyczącymi pracochłonności w poszczególnych branżach przemysłu w łańcuchu dostaw energetyki wiatrowej wskazuje, że w ww. scenariuszu rozwojowym energetyki wiatrowej każde dodatkowe 10 MW wiatru na lądzie w Polsce wygeneruje 61 bezpośrednich miejsc pracy (173 ogółem) na etapie przygotowania i budowy oraz 2 bezpośrednie miejsca pracy (6 ogółem) na etapie eksploatacji. Ww. scenariusz rozwojowy zaproponowanym przez WISE Europa zakłada, że do 2040 r. wzrost mocy zainstalowanych przełoży się na wzrost liczby miejsc pracy, dochodząc do rocznego poziomu zatrudnienia w całym łańcuchu dostaw i prac związanych z budową i utrzymaniem elektrowni wiatrowych w 2040 r. na poziomie 42 tys. nowych miejsc pracy, z których 31 tys. stanowi zatrudnienie pośrednie, a 11 tys. – bezpośrednie.

Mając jednak na uwadze uwarunkowania wprowadzonej w niniejszym materiale analizy scenariuszowej (**scenariusz konserwatywny i rozwojowy**), przyjmując te same założenia i odnosząc je do przewidywanej liczby nowych mocy zainstalowanych w elektrowniach wiatrowych, szacunki dotyczące wpływu przedmiotowej nowelizacji na rynek pracy można przedstawić w perspektywie kolejnych lat. Poniższe zestawienie oznacza, że w **scenariuszu rozwojowym** roczny poziom łącznego zatrudnienia w całym łańcuchu dostaw i prac związanych z budową i utrzymaniem elektrowni wiatrowych **może wynosić od 17 do ponad 22 tys. zatrudnionych**. Scenariusz konserwatywny będzie charakteryzował się odpowiednio niższym wpływem na rynek pracy.

Wpływ na rynek pracy – scenariusz konserwatywny												
Od wejścia zmian	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Rok	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Budowa	0	0	0	4 325	12 975	12 975	12 975	17 300	17 300	8 650	8 650	8 650
W tym bezpośrednie	0	0	0	1 525	4 575	4 575	4 575	6 100	6 100	3 050	3 050	3 050
Eksploatacja	0	0	0	0	150	600	1 050	1 500	2 100	2 700	3 000	3 300
W tym bezpośrednie	0	0	0	0	50	200	350	500	700	900	1 000	1 100
RAZEM	0	0	0	4 325	13 125	13 575	14 025	18 800	19 400	11 350	11 650	11 950
W tym bezpośrednie	0	0	0	1 525	4 625	4 775	4 925	6 600	6 800	3 950	4 050	4 150

Wpływ na rynek pracy – scenariusz rozwojowy												
Od wejścia zmian	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Rok	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Budowa	0	8 650	8 650	17 300	17 300	17 300	25 950	25 950	17 300	17 300	17 300	17 300
W tym bezpośrednie	0	3 050	3 050	6 100	6 100	6 100	9 150	9 150	6 100	6 100	6 100	6 100
Eksploatacja	0	0	300	600	1 200	1 800	2 400	3 300	4 200	4 800	5 400	5 400
W tym bezpośrednie	0	0	100	200	400	600	800	1 100	1 400	1 600	1 800	1 800
RAZEM	0	8 650	8 950	17 900	18 500	19 100	28 350	29 250	21 500	22 100	22 700	22 700
W tym bezpośrednie	0	3 050	3 150	6 300	6 500	6 700	9 950	10 250	7 500	7 700	7 900	7 900

10. Wpływ na pozostałe obszary

☒ środowisko naturalne	☐ demografia	☐ informatyzacja
☒ sytuacja i rozwój regionalny	☐ mienie państwowe	☐ zdrowie
☒ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ inne:	

²⁸ Wkład krajowych dostawców w rozwój energetyki wiatrowej na lądzie i jej wpływ na rynek pracy do 2040 r., WISE Europa, Warszawa 2019 r.

Omówienie wpływu	<p>1. Energia z wiatru może stać się także skutecznym narzędziem do obniżenia emisyjności polskiego sektora energetycznego, której charakterystykę wskazano w pkt 1 OSR. Energetyka wiatrowa na lądzie może w dużym stopniu uczestniczyć w ewolucyjnym zastępowaniu wytwarzania energii elektrycznej w oparciu o paliwa kopalne, w szczególności węgiel. Wszystkie znane scenariusze dla rozwoju przyszłego miks energetycznego kraju (w tym PEP 2040, KPEiK do 2030 r., a także opracowania niezależnych ośrodków badawczych) przewidują, biorąc pod uwagę wymagania regulacji UE, ekonomikę produkcji energii z różnych źródeł, znaczny wzrost udziału OZE w ogólnej produkcji energii. Istotną rolę w tym zakresie może pełnić lądowa energetyka wiatrowa z uwagi na swoją efektywność kosztową.</p> <p>2. Tak jak wskazano w pkt 7 OSR rozwój inwestycji w postaci energetyka wiatrowej na lądzie może doprowadzić do powstania impulsu dla rozwoju na poziomie krajowym i regionalnym dostawców i poddostawców usług i komponentów (tzw. <i>local content</i>) w cyklu życia instalacji – zarówno na etapie realizacji inwestycji, jak i jej eksploatacji. Obecnie wskaźnik udziału krajowego potencjału przedsiębiorców dla projektów dotyczących elektrowni wiatrowych przekracza 38%, a w razie stworzenia sprzyjających warunków dla rozwoju branży w Polsce może sięgnąć nawet 55%²⁹.</p> <p>3. Z kolei w pkt 8 OSR wskazano wpływ rozwoju branży na zatrudnienie zarówno na etapie przygotowania i realizacji inwestycji, jak również na etapie jej eksploatacji. Trzeba pamiętać, że efekty wzrostu zatrudnienia będą miały także pozytywny wpływ na rozwój regionalny</p> <p>4. Szacuje się dodatkowo, że podczas 10-letniej eksploatacji wybudowanych w scenariuszu konserwatywnym budowy 6 GW nowych mocy, gminy, gdzie zlokalizowane będą farmy wiatrowe, z samego tytułu podatku od nieruchomości mogą uzyskać łącznie nawet ponad 670 mln zł (dane te wprowadzono do OSR w pkt 6), natomiast w scenariuszu rozwojowym kwota ta może osiągnąć ponad 1,1 mld zł.</p>
------------------	---

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Planuje się, że ustawa wejdzie w życie po upływie 30 dni od dnia jej ogłoszenia, z wyjątkiem wybranych przepisów wchodzących w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Proponuje się dokonanie przeglądu i ewaluacji:

- **Bieżąca ocena rozwoju projektów wiatrowych w oparciu o zawierane umowy przyłączeniowe, poziom zainteresowania wytwórców aukcjami oraz skalę instalacji wnioskujących o uzyskanie koncesji Prezesa URE.**
- W okresie 6 lat od wejścia w życie niniejszych przepisów zostanie wykonany przegląd, czy zaproponowane rozwiązania w sposób efektywny doprowadziły do wzrostu mocy zainstalowanej nowych elektrowni wiatrowych na lądzie. **Miernikiem służącym ocenie efektów regulacji w tym zakresie będzie przyrost mocy zainstalowanej w elektrowniach wiatrowych (w MW).** Analiza umożliwi weryfikację, który ze scenariuszy rozwoju jest realizowany.
- **Bieżące gromadzenie uwag i postulatów kierowanych z lokalnych społeczności oraz JST w zakresie przyjętych w ustawie narzędzi mających na celu ochronę interesów mieszkańców w związku z rozwojem energetyki wiatrowej.**
- Dodatkowo w okresie 6 lat od wejścia w życie przepisów zostanie sporządzona analiza ex-post dotycząca efektywności przyjętych rozwiązań, w tym dotyczących społecznej akceptacji rozwiązań zawartych w projekcie ustawy, a także analiza realizacji założeń dotyczących wpływu na rynek energii, rynek pracy i wartość nakładów inwestycyjnych. Pozyskane zostaną, w ramach przedmiotowej analizy, opinie w szczególności od władz samorządu terytorialnego, branży związanej z realizacją inwestycji w lądowe elektrownie wiatrowe, organizacji pozarządowych związanych z OZE.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Przykładowe wystąpienia do Ministerstwa ws. realizacji zmian w przepisach dotyczących lokalizacji elektrowni wiatrowych

1. Wspólne stanowisko Związku Gmin Wiejskich (ZGW) RP, Stowarzyszenia Gmin Przyjaznych Energetyce Wiatrowej (SGPEO) i Polskiego Stowarzyszenia Energetyki Wiatrowej (PSEW) w sprawie konieczności odejścia od regulacji odległościowej (reguła 10H) dla inwestycji energetyki wiatrowej, styczeń 2020 r.

²⁹ WISE Europa (2019), op. cit.

2. Wspólny apel Stowarzyszenia Energii Odnawialnej, Polskiego Stowarzyszenia Energetyki Wiatrowej oraz Polskiej Izby Gospodarczej Energetyki Odnawialnej i Rozproszonej, kwiecień 2020 r.
3. Apel 10 organizacji ws. odblokowania potencjału lądowej energetyki wiatrowej – dla bezpieczeństwa i niezależności energetycznej Polski, marzec 2022 r.

Wspólne stanowisko ZGW RP, SGPEO i PSEW

w sprawie konieczności odejścia od regulacji odległościowej
(reguła „10H”) dla inwestycji energetyki wiatrowej

Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej (ZGW RP), Stowarzyszenie Gmin Przyjaznych Energii Odnawialnej (SGPEO) i Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej (PSEW) wspólnie apelują o zmianę przepisów art. 4 ustawy dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. 2016 poz. 961 oraz z 2019 r. poz. 654).

Stan aktualny – blokada rozwoju nowych projektów elektrowni wiatrowych w gminach

W 2016 r. weszły w życie przepisy Ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, zwanej też „Ustawą odległościową” lub „Ustawą antywiatrakową”. Przepisy ww. ustawy wpłynęły w znacznym stopniu na kwestie podatkowe realizacji inwestycji, ustanowiły nowe obowiązki w zakresie wymogów technicznych i niezbędnych pozwoleń, istotnie ingerując w aktualne otoczenie prawne ich budowy i eksploatacji. Ponadto ustanawiały również szereg nowych regulacji, z których jedynie wprowadzenie obowiązku planistycznego (wymogu lokalizacji elektrowni wiatrowych w oparciu o miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego) nie wzbudziło większych kontrowersji. Zarówno środowiska samorządowe, jak i inwestorskie podczas prac nad uchwaleniem tej ustawy zgłaszały swoje uwagi i zastrzeżenia dotyczące rezultatów wdrożenia tych przepisów, jednak realna skala oddziaływania i jej skutki do chwili obecnej, są chyba zaskoczeniem dla wszystkich interesariuszy procesu rozwoju tych inwestycji. Jedną z najbardziej szkodliwych okazała się tzw. regulacja odległościowa, wprowadzająca wymóg zachowania minimalnej odległości elektrowni wiatrowych na poziomie dziesięciokrotności całkowitej wysokości urządzenia (tzw. *tip height*) od zabudowy oraz wybranych form ochrony przyrody (tzw. reguła 10H). Od 2016 r. skala rocznych przyrostów mocy zainstalowanej w elektrowniach wiatrowych dotkliwie spadła, co obrazuje faktyczną blokadę inwestycyjną – w Polsce nie powstają nowe projekty elektrowni wiatrowych. Tempo przyrostu nowych mocy spadło kilkudziesięciokrotnie od czasu rozpoczęcia obowiązywania nowych przepisów (np. od 2015 do 2016 r., kiedy zainstalowano 1225,38 MW nowych mocy, w kolejnych latach nowe moce instalowane spadły do ok. 15 MW/rok [za rok 2018])¹ – obrazuje to realną i całkowitą blokadę inwestycyjną dla nowych projektów opartych na nowoczesnych turbinach.

¹ Źródło: Potencjał krajowy OZE wg. URE.

Skutki wdrożenia „regulacji 10H” dla gmin, mieszkańców i inwestorów

Zaskoczeniem dla wielu podmiotów wydaje się w szczególności skala niekorzystnego oddziaływania tych przepisów na pracę samorządów, choć w zamierzeniu miały one chronić lokalne społeczności. Warto w tym miejscu przypomnieć, że środowiska samorządowe zrzeszone w Stowarzyszeniu Gmin Przyjaznych Energii Odnawialnej, czy też w Związku Gmin Wiejskich RP wskazywały w swoich stanowiskach wyrażonych w roku 2016 na zdecydowanie negatywne skutki wprowadzenia zapisów tej ustawy w życie. Skala tych oddziaływań wykracza daleko poza sektor energetyki odnawialnej w istocie skutecznie utrudniając, a nawet uniemożliwiając, realizację zadań ustawowych gmin związanych z gospodarką planistyczną. Należy podkreślić, że pomimo podjętych przez ustawodawcę prób zmiany i dostosowania przepisów przejściowych ustawy, skutki oddziaływania jej zapisów nadal negatywnie wpływają na gospodarkę przestrzenną gmin, powodując również znaczne zwiększenie kosztów prac planistycznych w gminach.

Do najważniejszych problemów wynikających z reguły 10H należą:

1. brak uzasadnienia przyjętej regulacji: brak przełożenia oddziaływania, lokalizacji, skali przedsięwzięcia i oddziaływań skumulowanych na wymaganą minimalną odległość,
2. wstrzymanie prac planistycznych w gminach (w niektórych przypadkach) w oczekiwaniu na zmianę przepisów,
3. zwiększenie kosztów planowania przestrzennego w gminie przez wymuszenie przygotowania planów miejscowych na wszystkich obszarach będących pod wpływem istniejącej lub planowanej w dokumentacji planistycznej inwestycji wiatrowej,
4. chaotyczne wydawanie decyzji o warunkach zabudowy na podstawie przepisów przejściowych, co może całkowicie zablokować rozwój i dalszą zabudowę gminy (w tym realizację inwestycji z ważnymi pozwoleniami na budowę),
5. całkowite uniemożliwienie realizacji nowych projektów energetyki wiatrowej w gminach z powodu braku dostępności obszarów spełniających ustawowe wymogi,
6. utracone korzyści finansowe i infrastrukturalne gmin,
7. brak możliwości realizacji nowych inwestycji w oparciu o nowe technologie,
8. brak możliwości repoweringu – wymiany starszych urządzeń na nowe, bardziej produktywnie oraz o wyższej wieży i tym samym wytwarzające znacznie niższe ciśnienie akustyczne.

Korzyści z rozwoju energetyki wiatrowej

Rozwój nowych projektów elektrowni wiatrowych w gminach ma liczne zalety. Najistotniejsze z nich to:

1. zapewnienie spadku cen produkcji energii elektrycznej – energetyka wiatrowa jest najtańszą technologią produkcji energii w Polsce (co udowodniły wyniki aukcji OZE); rozwój energetyki wiatrowej wpłynie na obniżenie cen hurtowych energii elektrycznej,
2. poprawa sytuacji budżetowej samorządów gminnych,
3. stymulowanie rozwoju terenów wiejskich i ich bezpieczeństwa energetycznego (wpływ na infrastrukturę),
4. pozostawanie kapitału w miejscu inwestycji,

5. wartość dodana działalności nieprodukcyjnej na obszarach rolniczych przy jednoczesnym braku przeciwwskazań do kontynuowania upraw – minimalne wyłączenia gruntów pod infrastrukturę,
6. tworzenie nowych miejsc pracy – dywersyfikacja zatrudnienia,
7. wspieranie lokalnych usług,
8. możliwość pełnego wykorzystania wiedzy i doświadczenia środowiska samorządowego i inwestorskiego w realizacjach przygotowanych w oparciu o Kodeks Dobrych Praktyk (KDP),
9. możliwość wzrostu zatrudnienia w sektorze OZE pracowników z gmin utożsamianych z branżami szczególnie narażonymi na utratę pracy,
10. wspieranie możliwości rozwoju struktur klastrowych i spółdzielni energetycznych, szczególnie w dążeniach do samowystarczalności energetycznej jednostek samorządu terytorialnego.

Kodeks Dobrych Praktyk narzędziem wspierania zrównoważonego rozwoju

Jednocześnie zdajemy sobie sprawę, że w przeszłości niektóre projekty nie były realizowane z wykorzystaniem najlepszych praktyk, budząc obawy i zastrzeżenia lokalnych społeczności. Z tego względu sektor energetyki wiatrowej, wspólnie z największymi organizacjami samorządowymi w kraju oraz reprezentacją sektora bankowego, wypracował przełomowy w polskich warunkach Kodeks Dobrych Praktyk (KDP). Dokument ten zawiera szereg praktycznych narzędzi dla samorządowców, których wykorzystanie ma na celu optymalne dla lokalnych mieszkańców rozwiązanie w zakresie skali i rodzaju aktywności inwestora w ich gminie. Bliska współpraca samorządu i mieszkańców gmin z inwestorami w duchu rekomendacji KDP ma na celu zagwarantowanie, by każda nowa inwestycja wiatrowa cieszyła się akceptacją lokalnej społeczności i działała na jej korzyść.

Dotkliwa luka inwestycyjna i metody jej niwelowania

Środowiska rządowe podkreślają, że transformacja energetyczna jest koniecznością i dyskusji podlega nie jej konieczność, a jedynie tempo, sposób realizacji i sposoby jej finansowania. Polska zobowiązała się do realizacji celów polityki klimatycznej, w tym uzyskanie przynajmniej 15% energii ze źródeł odnawialnych w krajowym zużyciu brutto w roku 2020. Już teraz spodziewamy się trudności w realizacji tego celu, do którego osiągnięcia mogłyby się istotnie przyczynić inwestycje w elektrownie wiatrowe na lądzie. Lądowe wiatraki nadal mają ogromny potencjał wprowadzenia mocy z OZE do systemu, szacowany w scenariuszu maksymalnym nawet na 22 GW w perspektywie do 2030 roku². Wykorzystanie tego potencjału w szczególności uzasadniają niezwykle atrakcyjne ceny energii wytworzonej w elektrowniach wiatrowych zakontraktowane w przeprowadzonych aukcjach, czyniące elektrownie wiatrowe najtańszą technologią generacji energii elektrycznej w Polsce. W najbliższym czasie zrealizowane zostaną projekty, które wygrały aukcje, o łącznej mocy ok. 3 500 MW, lecz będą one realizowane w oparciu o pozwolenia wydane jeszcze przed wejściem w życie ustawy odległościowej. Należy jednak brać pod uwagę, że rezygnacja z reguły 10H nie przyniesie od razu w kolejnym roku spektakularnych przyrostów nowej mocy – ponieważ proces przygotowania takiej inwestycji w krajowych warunkach trwa 3–5 lat. Dlatego istotne jest pilne porzucenie regulacji odległościowej i odblokowanie krajowego potencjału wytwórczego. Utrzymanie niniejszej regulacji spowoduje dalsze lata utraconych korzyści polskich samorządów. Odrzucenie reguły 10H, jako szkodliwej dla środowiska,

² źródło: Analiza IEO

lokalnych społeczności i gospodarki powinno więc być dziś priorytetem polskiej polityki energetycznej.

Postulaty legislacyjne

Jednostki samorządu terytorialnego i sektor energetyki wiatrowej wypracowały wspólne rozwiązania, których implementacja do polskiego prawa umożliwi zrównoważony rozwój energetyki wiatrowej w Polsce. Niniejsze rozwiązania zakładają w szczególności: możliwość odstąpienia od wymogu zachowania reguły 10H wobec budynków z parametrem mieszkalnym oraz od przywołanych w ustawie form ochrony przyrody, o ile miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dopuszcza mniejszą odległość. Proponowane rozwiązania przywracają władzę planistyczną w ręce samorządów, są niekontrowersyjne i pozwalają wzmocnić dostępne gminom narzędzia planistyczne. Apelujemy o rezygnację z dotychczasowych zapisów art. 4 ustawy dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. 2016 poz. 961 oraz z 2019 r. poz. 654) i pozostawienie decyzyjności planistycznej na poziomie lokalnych społeczności.

Wyrażamy przekonanie, że przyjęcie niniejszych zmian pozwoli odblokować potencjał rozwoju energetyki wiatrowej na korzyść lokalnych społeczności.

Polskie gminy chcą i potrzebują rzetelnie zrealizowanych inwestycji energetyki wiatrowej, zaś sektor inwestorski dysponuje aktualnie wiedzą i doświadczeniem, umożliwiającym realizację nowych projektów elektrowni wiatrowych na najwyższym światowym poziomie.

Apelujemy do Rządu Polskiego o uchylenie szkodliwej dla środowiska i samorządów „reguły 10H”.

Razem uwolnijmy zielony potencjał polskich gmin!

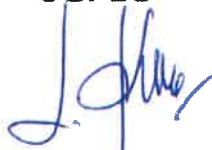
Podpisy sygnatariuszy stanowiska

ZGW RP

**Krzysztof Iwaniuk
Przewodniczący Zarządu
ZGW RP**

SGPEO

**Leszek Kuliński
Przewodniczący Zarządu
SGPEO**

PSEW

**Janusz Gajowiecki
Prezes PSEW**

Szanowny Pan

Mateusz Morawiecki

Prezes Rady Ministrów

Wspólny apel Stowarzyszenia Energii Odnawialnej, Polskiego Stowarzyszenia Energetyki Wiatrowej oraz Polskiej Izby Gospodarczej Energetyki Odnawialnej i Rozproszonej

Działając w imieniu organizacji zrzeszających inwestorów, wytwórców oraz dostawców technologii z sektora odnawialnych źródeł energii, w związku z sytuacją kryzysową wywołaną epidemią oraz jej obserwowanymi i przewidywanymi konsekwencjami dla globalnych procesów gospodarczych i wpływu na polską gospodarkę, chcielibyśmy zwrócić uwagę na szczególny potencjał sektora lądowej energetyki wiatrowej, który w warunkach polskich dysponuje potencjałem do stymulowania działalności inwestycyjnej podejmowanej w okresie nadchodzącego spowolnienia gospodarczego. Nowe inwestycje w farmy wiatrowe na lądzie wygenerowałyby tak cenne w okresie spowolnienia gospodarczego nowe miejsca pracy i stymulowały rozwój krajowego łańcucha dostawców i podwykonawców, stanowiąc czynnik pobudzający gospodarkę. Ważnym czynnikiem wspierającym lokalne społeczności są również wpływy z podatku od nieruchomości od farm wiatrowych, stanowiące znaczącą pozycję w budżetach samorządów. Ponadto, farmy wiatrowe są najbardziej wydajną technologią, która umożliwi redukcję emisji i spełnienie przez Polskę europejskich celów klimatycznych.

Odnotować należy, że w związku z wejściem w życie *ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych*, na mocy której wprowadzone zostało tzw. kryterium odległościowe „10H”, całkowicie uniemożliwiona została realizacja nowych projektów farm wiatrowych na lądzie.

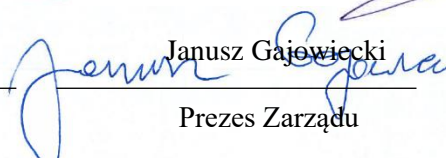

Mając na uwadze powyższe, w celu jak najszybszego odblokowania potencjału rozwojowego tego sektora, postulujemy pilną modyfikację przedmiotowej ustawy polegającą na zniesieniu kryterium odległościowego „10H” i powrotu do możliwości lokalizacji projektów na podstawie rzetelnie przeprowadzonej oceny oddziaływania inwestycji na środowisko. Powyższe pozwoliłoby na rozpoczęcie

realizacji nowych projektów w ramach kilkuletnich cykli inwestycyjnych, wykorzystujących nowoczesne i mało uciążliwe dla środowiska technologie, stanowiąc działania inwestycyjne podejmowane pomimo nadchodzących trudnych uwarunkowań rynkowych.

Zniesienie w/w barier administracyjnych umożliwi rozwój energetyki wiatrowej na lądzie do poziomu 22-24 GW w 2040 r., a wokół sektora może powstać nawet 42 tys. miejsc pracy. Dodatkowe 12-14 GW mocy wiatrowej na lądzie oznaczać będzie zainwestowanie w polską energetykę ok. 70-80 mld zł, z czego – po usunięciu barier – ponad połowa może trafić do polskich firm produkcyjnych, budowlanych i innych wykonawców.

Uwolnienie potencjału energetyki wiatrowej na lądzie po zniesieniu blokad administracyjnych zapewni czytelny sygnał do inwestowania w moce produkcyjne, także wśród krajowych dostawców. Z kolei silna baza przemysłowa wokół wiatru na lądzie przyda się przy budowie energetyki wiatrowej na Bałtyku, która przy odpowiednio prowadzonej polityce energetycznej może się stać jedną z najbardziej dochodowych specjalności gospodarczych Polski.

Zwracamy się z tym ważnym apelem, gdyż mamy świadomość jak ważne dla odrodzenia się gospodarki krajowej będą miały inwestycje, szczególnie takie, jak w energetyce wiatrowej, która nie tylko dostarczy niezbędnych impulsów rozwojowych i kapitału, ale również będzie w stanie zaoferować najtańszą energię, tak potrzebną polskim przedsiębiorstwom, które będą w najbliższych latach pod wyjątkową presją kosztową, walcząc o utrzymanie swojej konkurencyjnej pozycji na rynkach europejskich i globalnych.

		
Łukasz Zagórski	Janusz Gajowiecki	Prof. dr hab. Andrzej Radecki
Prezes Zarządu	Prezes Zarządu	Prezes Zarządu
Stowarzyszenie Energii Odnawialnej	Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej	Polska Izba Gospodarcza Energetyki Odnawialnej i Rozproszonej

Do wiadomości:

1. Sz. P. Michał Kurtyka, Minister Klimatu
2. Sz. P. Ireneusz Zyska, Sekretarz Stanu, Pełnomocnik Rządu ds. Odnawialnych Źródeł Energii
3. Sz. P. Jadwiga Emilewicz, Minister Rozwoju

Warszawa, 31.03.2022

Odblokujmy potencjał lądowej energetyki wiatrowej – dla bezpieczeństwa i niezależności energetycznej Polski

Apel

Polskiego Stowarzyszenia Energetyki Wiatrowej
Stowarzyszenia Energii Odnawialnej
Konfederacji Lewiatan
Federacji Przedsiębiorców Polskich
Związku Przedsiębiorców i Pracodawców
Hutniczej Izby Przemysłowo Handlowej
UN Global Compact Network Poland
Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej
Stowarzyszenia Gmin Przyjaznych Energii Odnawialnej
Fundacji RE-Source Poland Hub

Rosyjska agresja na Ukrainę bezpowrotnie zmieniła ścieżkę rozwoju europejskiej transformacji energetycznej. Przyspieszenie procesu transformacji i umożliwienie realizacji nowych inwestycji w odnawialne źródła energii (OZE) stały się koniecznością z punktu widzenia suwerenności Polski i jej interesu narodowego.

Dziś, w najlepiej pojętym interesie narodowym Polski konieczne jest natychmiastowe odblokowanie możliwości rozwoju potencjału lądowej energetyki wiatrowej. Dynamiczny rozwój tego sektora zapewni dostawę taniej, zielonej energii, pozwalając na przyspieszenie procesu uniezależnienia się od dostaw paliw kopalnych z Rosji. Podnosząc jednocześnie poziom bezpieczeństwa energetycznego Polski i przynosząc szereg korzyści krajowej gospodarce.

Dlatego jako przedstawiciele branży energetyki wiatrowej, innych branż sektora prywatnego oraz samorządu terytorialnego apelujemy o natychmiastowe uwolnienie rozwoju lądowej energetyki wiatrowej poprzez niezwłoczne sfinalizowanie prac i przyjęcie nowelizacji ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (liberalizacja 10H).

Transformacja gospodarki w kierunku zero-emisyjnym przy jednoczesnym zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego to podstawowe cele w zakresie rozwoju systemu energetycznego w Polsce. Rozwój sektora energetyki wiatrowej na lądzie jako najtańszej technologii wytwarzania energii z OZE, powinien stanowić jeden z kluczowych elementów realizacji powyższych celów. Liberalizacja zasad lokalizacji inwestycji w zakresie energetyki wiatrowej pozwoli na realizację nowych projektów w ramach kilkuletnich cykli inwestycyjnych, przy wykorzystaniu nowoczesnych i mało uciążliwych dla środowiska technologii. Jednocześnie podejmowana obecnie na szczeblu unijnym rewizja założeń w zakresie kryteriów zrównoważonego rozwoju pozwala na przeprowadzenie transformacji energetycznej przy wykorzystaniu potencjału polskiego sektora energetyki węglowej, wpisując się w założenia transformacji sprawiedliwej społecznie. Mając na uwadze powyższe, sektory energetyki wiatrowej oraz węglowej

należy postrzegać jako uzupełniające się filary transformacji energetycznej Polski, a dynamiczny rozwój sektora energetyki wiatrowej na lądzie pozwoli na jej realizację w sposób ograniczający koszty po stronie odbiorców końcowych, stanowiąc jednocześnie filar konkurencyjności polskiej gospodarki.

KORZYŚCI WYNIKAJĄCE Z LIBERALIZACJI ZASADY 10 H I ROZWOJU ENERGETYKI WIATROWEJ NA LĄDZIE:

- **Bezpieczeństwo energetyczne** – dywersyfikacja źródeł wytwórczych pozwoli na ograniczenie uzależnienia od zewnętrznych dostaw paliw kopalnych, usprawniając proces całkowitego uniezależnienia się od dostaw surowców energetycznych z Rosji. Ilość energii wytwarzana w oparciu o węgiel importowany z Rosji odpowiada 6 GW mocy zainstalowanej w ramach sektora energetyki wiatrowej na lądzie. Obecnie lądowa energetyka wiatrowa stanowi 7,1 GW mocy zainstalowanej, podczas gdy jej możliwości są o wiele większe i szacowane nawet na około 30 GW.
- **Uzupełnienie pracy źródeł konwencjonalnych** – źródła konwencjonalne będą w najbliższej przyszłości gwarantem bezpieczeństwa i stabilności systemu energetycznego. Jednak polski węgiel podobnie jak elektrownie konwencjonalne nie są w stanie w pełni odpowiedzieć na wzrost zapotrzebowania na energię elektryczną z jakim należy liczyć się w perspektywie embarga – słusznie zapowiadanego przez polski Rząd. Zamiast importować rosyjski węgiel i gaz zwiększymy wykorzystanie potencjału polskiego wiatru. Będzie on stanowił uzupełnienie konwencjonalnych źródeł wytwórczych, przyczyniając się jednocześnie do ograniczenia ryzyka wzrostu cen energii elektrycznej dla odbiorców końcowych.
- **Obniżenie rachunków za energię elektryczną** – energetyka wiatrowa to najtańsze źródło energii, oferujące koszt wytworzenia elektryczności, który jest 3 – 3,5 krotnie niższy niż ze źródeł konwencjonalnych. Więcej energetyki wiatrowej w krajowym zasobie źródeł wytwórczych to niższe średnie ceny dla wszystkich grup odbiorców.
- **Rozwój gospodarczy** – nowe farmy wiatrowe mają szansę wygenerować 70-133 mld zł przyrostu PKB, 490-935 mln zł dodatkowych wpływów do samorządów, ok. 80 mld zł zamówień na produkty i usługi w łańcuchu dostaw oraz 51 do 97 tysięcy nowych miejsc pracy w perspektywie do 2030 r. W ciągu najbliższych 10 lat możliwe jest osiągnięcie nawet 75% udziału krajowego potencjału w dostawie produktów i usług.
- **Korzyści dla polskich przedsiębiorców** – liberalizacja zasady 10H przełoży się na wymierne korzyści dla polskiego przemysłu energochłonnego, który w związku z nowo przyjętymi zasadami przyznawania rekompensat dla sektorów i podsektorów energochłonnych będzie zobligowany do wykazania między innymi wykorzystywania energii ze źródeł zapewniających całkowite uniknięcie emisji gazów cieplarnianych. Dostawy taniej zielonej energii w sposób bezpośredni będą więc determinować poziom konkurencyjności polskiego przemysłu, jak również klimat inwestycyjny w Polsce.
- **Technologie wodorowe oparte na OZE zredukują zależność od gazu** – obecnie importujemy około 80% zużywanego gazu. Wojna w Ukrainie podkreśliła znaczenie pochodzenia gazu jako technologii pomostowej dla transformacji sektora wytwarzania energii, dlatego kluczowe jest sięgnięcie po rozwój innych rozwiązań. W najbliższej przyszłości to zielony wodór i jego pochodne, staną się podstawą funkcjonowania przemysłu w Polsce i Unii Europejskiej zastępując gaz w procesach technologicznych. Roczne zapotrzebowanie na zielony wodór w Polsce w 2040 roku przekroczy 100 TWh. Taką podaż zaspokoi wzrost mocy wytwórczych w obszarze energetyki wiatrowej.
- **Rozwój instalacji hybrydowych** – dynamiczny rozwój sektora OZE wymaga wdrażania rozwiązań, które pozwolą na zdecydowaną poprawę wskaźnika wykorzystania mocy poszczególnych technologii wytwarzania energii elektrycznej i zagwarantują korzyści wynikające z eksploatacji sieci dystrybucyjnej. Rozwiązaniem pozwalającym na zaadresowanie tych kwestii pozostają

POLSKIE STOWARZYSZENIE ENERGETYKI WIATROWEJ

instalacje hybrydowe, w ramach, których energetyka wiatrowa, jako najtańsza technologia wytwarzania energii z OZE, przyczyni się do popularyzacji i rozwoju doświadczeń w obszarze magazynowania energii elektrycznej.

Nie możemy zmarnować szansy na budowę niezależnej i bezpiecznej energetycznie Polski. Dalsza zwłoka w zniesieniu przepisów ograniczających rozwój lądowej energetyki wiatrowej nie będzie możliwa do nadrobienia, a jej skutki mogą okazać się znacznie bardziej dotkliwe niż do niedawna zakładaliśmy.

Mając na uwadze powyższe deklarujemy gotowość do natychmiastowego podjęcia merytorycznego dialogu z właściwymi przedstawicielami administracji rządowej, który pozwoli na niezwłoczne skierowanie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych do prac parlamentarnych.

Niniejszy Apel skierowany jest do:

1. Mateusza Morawieckiego - Prezesa Rady Ministrów
2. Jarosława Kaczyńskiego - Wiceprezesa Rady Ministrów Przewodniczącego Komitetu ds. Bezpieczeństwa Narodowego i spraw Obronnych
3. Jacka Sasina - Wiceprezesa Rady Ministrów, Ministra Aktywów Państwowych
4. Anny Moskwy - Minister Klimatu i Środowiska
5. Ireneusza Zyski - Sekretarza stanu, Pełnomocnika Rządu ds. Odnawialnych Źródeł Energii
6. Michała Wiśniewskiego, Wiceministra Rozwoju i Technologii

SYGNATARIUSZE:

Jacek Gopwieder

Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej

John Gryn

Stowarzyszenie Energii Odnawialnej

[Signature]

Konfederacja Lewiatan

[Signature]

Federacja Przedsiębiorców Polskich

Włodzisław Ehrenhaft

Związek Przedsiębiorców i Pracodawców

POLSKIE STOWARZYSZENIE
ENERGETYKI WIATROWEJ

Proszw Proglu

Hutnicza Izba Przemysłowo Handlowa

Lij

UN Global Compact Network Poland

Wan

Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej

Josede Klisicko

Stowarzyszenie Gmin Przyjaznych Energii Odnawialnej

Kowalski Szymon

Fundacja RE-Source Poland Hub

Prezes Rady Ministrów

Mateusz Morawiecki

Warszawa, dnia /elektroniczny znacznik czasu/

RM-0610-95-22
UD207

Pani Elżbieta WITEK
Marszałek Sejmu

Szanowna Pani Marszałek,

przedstawiam autopoprawkę do przekazanego w dniu 13 lipca 2022 r.
rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni
wiatrowych oraz niektórych innych ustaw.

Z poważaniem
Mateusz Morawiecki
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Do wiadomości:
wnioskodawca

AUTOPOPRAWKA

do rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw

W rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1:

a) w pkt 1 w zmienianym art. 1 w ust. 1 po pkt 4 dodaje pkt 4a w brzmieniu:

„4a) zasady partycypacji mieszkańców gminy w korzyściach wynikających z lokalizacji elektrowni wiatrowych;”,

b) w pkt 3:

– w poleceniu nowelizacyjnym wyrazy „pkt 3–8” zastępuje się wyrazami „pkt 3–10”,

– po dodawanym pkt 8 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 9 i 10 w brzmieniu:

„9) moc zainstalowana – moc zainstalowana elektryczna instalacji odnawialnego źródła energii w rozumieniu art. 2 pkt 19b ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii;

10) mieszkaniec gminy – odbiorca energii elektrycznej w gospodarstwie domowym w rozumieniu art. 3 pkt 13b ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne, zamieszkujący w gminie, na terenie której jest lokalizowana elektrownia wiatrowa.”,

c) w pkt 10:

– w poleceniu nowelizacyjnym wyrazy „art. 6a–6g” zastępuje się wyrazami „art. 6a–6h”,

– po dodawanym art. 6g dodaje się art. 6h w brzmieniu:

„Art. 6h. 1. Inwestor realizujący inwestycję polegającą na budowie elektrowni wiatrowej przeznaczoną co najmniej 10% mocy zainstalowanej elektrowni wiatrowej stanowiącej przedmiot tej inwestycji do objęcia przez mieszkańców gminy na okres, o którym mowa w ust. 9, w celu uzyskania przez nich statusu prosumenta wirtualnego energii odnawialnej w rozumieniu art. 2 pkt 27b ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, zwanego dalej „prosumentem wirtualnym”.

2. W terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja o pozwoleniu na budowę elektrowni wiatrowej stała się ostateczna, inwestor informuje wójta, burmistrza albo prezydenta miasta gminy, na terenie której jest zlokalizowana ta elektrownia wiatrowa, o:

- 1) uzyskaniu ostatecznej decyzji o pozwoleniu na budowę;
- 2) maksymalnym poziomie mocy zainstalowanej elektrowni wiatrowej możliwym do objęcia przez mieszkańców gminy w celu określonym w ust. 1, wyrażonym w kW;
- 3) prognozowanej rocznej ilości energii elektrycznej wytwarzanej przez elektrownię wiatrową, wyrażonej w kWh na kW;
- 4) koszcie budowy elektrowni wiatrowej, wyrażonym w zł na kW, nie wyższym niż maksymalny koszt budowy obliczony zgodnie z ust. 12.

3. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta gminy, na terenie której jest lokalizowana elektrownia wiatrowa, w terminie 30 dni od dnia otrzymania informacji, o której mowa w ust. 2, ogłasza w prasie miejscowej, przez obwieszczenie oraz udostępnienie informacji w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu gminy lub miasta, a także w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości, informację o możliwości objęcia udziału w mocy zainstalowanej elektrowni wiatrowej, określając formę, miejsce i termin składania zgłoszeń objęcia udziału w mocy zainstalowanej. Termin składania zgłoszeń objęcia udziału w mocy zainstalowanej nie może być krótszy niż 30 dni i dłuższy niż 120 dni od dnia wydania obwieszczenia.

4. Obwieszczenie, o którym mowa w ust. 3, zawiera również informacje, o których mowa w ust. 2 pkt 2–4.

5. Mieszkaniec gminy może zgłosić chęć objęcia udziału w mocy zainstalowanej elektrowni wiatrowej nie większego niż 2 kW na każdy własny punkt poboru energii w rozumieniu art. 3 pkt 67 ustawy z 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne.

6. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta gminy, na terenie której jest zlokalizowana elektrownia wiatrowa, w terminie 60 dni od dnia następującego po upływie terminu składania zgłoszeń, o których mowa w ust. 3, przekazuje inwestorowi listę mieszkańców gminy zainteresowanych zawarciem umowy z inwestorem wraz z szacowanym zapotrzebowaniem na moc zainstalowaną,

adresami oraz informacjami o punktach poboru energii, po uprzedniej weryfikacji danych potwierdzających adres zamieszkania.

7. W przypadku gdy moc zainstalowana przeznaczona przez inwestora do objęcia przez mieszkańców jest niższa niż łączne zapotrzebowanie na moc zainstalowaną zadeklarowane przez mieszkańców gminy w zgłoszeniach, o których mowa w ust. 3, udział w mocy zainstalowanej wskazany w tych zgłoszeniach jest zmniejszany proporcjonalnie dla każdego zgłoszonego punktu poboru energii.

8. W terminie 90 dni od dnia otrzymania listy, o której mowa w ust. 6, inwestor zawiera z mieszkańcami gminy, o których mowa w ust. 5, umowę, o której mowa w art. 4a ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, której przedmiotem jest objęcie przez tych mieszkańców udziałów w mocy zainstalowanej elektrowni wiatrowej.

9. Mieszkaniec gminy, który zawarł umowę, o której mowa w ust. 8, i pokrył koszt objęcia udziału w mocy zainstalowanej elektrowni wiatrowej, uzyskuje status prosumenta wirtualnego na okres kolejnych 15 lat od dnia wytworzenia w elektrowni wiatrowej po raz pierwszy energii elektrycznej i jej wprowadzenia do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej.

10. Udział prosumenta wirtualnego energii odnawialnej w wytwarzaniu energii przez elektrownię wiatrową jest proporcjonalny do procentowego udziału w mocy zainstalowanej przysługującej mieszkańcowi gminy w łącznej mocy zainstalowanej elektrowni wiatrowej.

11. Koszt objęcia udziału w mocy zainstalowanej elektrowni wiatrowej stanowi iloczyn tego udziału, wyrażonego w kW, oraz kosztu budowy elektrowni wiatrowej, o którym mowa w ust. 2 pkt 4.

12. Maksymalny koszt budowy elektrowni wiatrowej oblicza się według wzoru:

$$WKBew = CRew * RWPew^{6,7/1000}$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

WKBew – maksymalną wysokość kosztu budowy elektrowni wiatrowej, wyrażoną w zł na kW,

CRew – cenę referencyjną dla instalacji o łącznej mocy zainstalowanej większej niż 1 MW, wykorzystującej do wytwarzania energii

elektrycznej wyłącznie energię wiatru na lądzie, określoną w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 77 ust. 3 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, wyrażoną w zł na MWh, obowiązującą w dniu przekazania wójtowi, burmistrzowi albo prezydentowi miasta gminy informacji, o której mowa w ust. 2,

RWPew – referencyjny roczny wolumen produkcji energii elektrycznej dla elektrowni wiatrowej w odniesieniu do 1 MW mocy zainstalowanej, wynoszący 3300 MWh/MW.

13. Reprezentant prosumentów określony w umowie, o której mowa w ust. 8, przekazuje operatorowi systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, do sieci którego jest przyłączana elektrownia wiatrowa, nie później niż w terminie 30 dni przed dniem planowanego rozpoczęcia wytwarzania energii elektrycznej w tej elektrowni, zgłoszenie instalacji odnawialnego źródła energii, o którym mowa w art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii. Przepisów art. 5 ust. 1a–1c ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii nie stosuje się.”;

2) skreśla się art. 6 oraz art. 22;

3) po art. 22 dodaje się art. 22a w brzmieniu:

„Art. 22a. Przepisy art. 6h ustawy zmienianej w art. 1 stosuje się do inwestycji polegających na budowie elektrowni wiatrowej, które uzyskały decyzję o pozwoleniu na budowę po dniu 2 lipca 2024 r.”;

4) art. 24 otrzymuje brzmienie:

„Art. 24. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 1 pkt 10 w zakresie dodawanego art. 6h, który wchodzi w życie z dniem 2 lipca 2024 r.”.

UZASADNIENIE

Poprawka polega na dodaniu do projektu ustawy rozwiązań umożliwiających partycypację lokalnej społeczności w korzyściach, jakie niesie lokalizacja na danym terenie elektrowni wiatrowej.

Pierwsza z proponowanych zmian polega na dodaniu w zmienianym art. 1 kolejnego punktu stanowiącego, że zakres przedmiotowy ustawy obejmuje zasady partycypacji mieszkańców gminy w korzyściach z lokalizacji elektrowni wiatrowych.

Zmiana proponowana w art. 1 w pkt 3 polega na dodaniu definicji mocy zainstalowanej oraz mieszkańca gminy.

Kolejna z proponowanych zmian (pkt 1 lit. c) polega na dodaniu nowego art. 6h, który zakłada przeznaczenie przez inwestora realizującego inwestycję polegającą na budowie elektrowni wiatrowej co najmniej 10% mocy zainstalowanej elektrowni wiatrowej stanowiącej przedmiot tej inwestycji do objęcia przez mieszkańców gminy, aby mogli oni uzyskać status prosumenta wirtualnego.

Dzięki proponowanym zmianom każdy mieszkaniec, będący odbiorcą końcowym w gospodarstwie domowym, w gminie, na terenie której jest planowana budowa elektrowni wiatrowej, będzie mógł, na zasadzie dobrowolności, przystąpić do zawarcia z inwestorem umowy, o której mowa w art. 4a ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, aby na jej podstawie zostać prosumentem wirtualnym. Kluczowe znaczenie w tym procesie ma jednostka samorządu terytorialnego, w tym przypadku gmina, której zadaniem jest określenie liczby mieszkańców gminy potencjalnie zainteresowanych przystąpieniem do umowy z inwestorem. Proponowana regulacja określa zasady współpracy mieszkańców gminy z inwestorem, a także inwestora z gminą. Omawiane rozwiązanie nie będzie wywierać na sektor finansów publicznych wpływu przewyższającego poziom kosztów zakładanych dotychczas w ocenie skutków regulacji do projektu ustawy o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw (UD207).

Instytucja prosumenta wirtualnego zapewnia możliwość wytwarzania energii elektrycznej (na własne potrzeby) z instalacji odnawialnego źródła energii, przyłączonej do sieci w innym miejscu niż miejsce zamieszkania. Prosument wirtualny posiada analogiczny do rozwiązań stosowanych wobec klasycznego prosumenta energii odnawialnej system rozliczeń, tj. net-billing, który zakłada odrębne rozliczenie wartości (nie ilości) energii elektrycznej wprowadzonej do sieci elektroenergetycznej i energii elektrycznej pobranej z tej sieci, w

oparciu o wartość energii ustaloną wg ceny giełdowej – ceny z Rynku Dnia Następnego. Rozliczenia energii przeprowadza się z wykorzystaniem indywidualnych kont, tzw. „kont prosumenckich”, które prowadzą sprzedawcy energii.

Włączenie mieszkańców gminy do katalogu prosumentów wirtualnych jest spójne z kierunkami rozwoju rynku prosumenckiego. Proponowane przepisy mają na celu zwiększenie opłacalności i zmniejszenie kosztów inwestycyjnych w odnawialne źródła energii, które musieliby ponieść mieszkańcy gmin planujący podobne inwestycje samodzielnie. Ponadto regulacja ma na celu wprowadzenie kompromisu między interesami społeczności lokalnych i inwestorów w elektrownie wiatrowe przez zaproponowanie rozwiązania, dzięki któremu obie strony będą uzyskiwać korzyści z budowy elektrowni wiatrowej.

Propozycja skreślenia art. 6 oraz art. 22 ma charakter porządkowy i wynika z przeniesienia tych przepisów do ustawy o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku gazu (druk 2804), aktualnie procedowanej przez Senat RP. W związku z tym usunięcie tych przepisów z niniejszego projektu jest konieczne, aby nie powielić procedowanych już regulacji.